

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Lulla Község Önkormányzata

TERVEZET

2019-2023

Tartalom

Tartalom.....	2
Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	12
Célok.....	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása	14
2. Stratégiai környezet bemutatása	19
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	24
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	53
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	67
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	74
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	80
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	87
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	89
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	90
1. A HEP IT részletei	90
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	90
A beavatkozások megvalósítói	91
Jövőképünk.....	93
Az intézkedési területek részletes kifejtése	93
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	101
3. Megvalósítás	106
A megvalósítás előkészítése	106
A megvalósítás folyamata	106
Monitoring és visszacsatolás.....	107
Nyilvánosság.....	107
Érvényesülés, módosítás.....	109
4. Elfogadás módja és dátuma	110

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel **Lulla Község Önkormányzata** Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Külső-Somogyban, a Jaba-patak mellett fekszik. 2012.-ig zsáktelepülés volt, de az M7-es autópályát és Tab települést összekötő közútfejlesztés eredményeként a település közlekedési kapcsolatai is kinyíltak. A 20. század elején még Torvaj községhez tartozott és pusztaként szerepelt. Fialat település, csak 1947-ben szervezték községgé. A vidék változatos, dombokkal és völgyekkel tagolt. A Jaba patak által táplált Jaba tározó a horgászturizmusban résztvevők számára biztosít kikapcsolódási lehetőséget. A lakosság egy része mezőgazdasággal foglalkozik, illetve a közeli Tab városban találnak munkalehetőséget. A falu úgynevezett szalagtelkes település. Négy falurészt különíthetünk el: Jabapuszta, felső- és alsófalú, valamint Kisecseny. A falu Tabtól 7 km-re, Torvajtól 3 km-re, Szántódpusztától 10 km-re és Sérsekszőlőstől 4 km-re található. A település a tabi járás legészakibb települése, és egyben a legközelebb helyezkedik el a Balaton déli partjához, mely gépjárművel kevesebb, mint negyed óra alatt érhető el. A település területe 10,39 km². Az Önkormányzat fenntartásában intézmény nem működik, az önkormányzati hivatali feladatokat a Tabi Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

Lulla története

A Jaba-patak völgye már az őskorban is lakott volt. A római uralmat követően a honfoglalásig több barbár törzs is lakta a vidéket a hunok és az avarok ezek közül a legjelentősebbek.

---

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A honfoglalást követően, a 11. század elején a falu már bizonyítottan létezett, először a fehérvári püspökség, majd I. András uralmát követően a tihanyi Bencés apátság birtokaként. A 11.-12. századtól több kisebb település jött létre a vidéken egymástól mindössze néhány kilométerre, ezek között megtaláljuk Jabát és Lullát is.

A falunak a 13. században temploma is épült, a templom mellett a korabeli hagyományoknak megfelelően temető és vásártér is létesült. 1264-ben a korabeli oklevelek már említik „Villa Lyula” egyházát. A falu temploma hosszú évszázadokon át létezett, erről a leletanyagok a 12. századtól a 16. századig szolgálnak bizonyítékokkal.

A település 19. század fordulójára szinte teljesen elnéptelenedett, története innentől a szomszédos Torvaj községével fonódott össze, közigazgatásilag is hozzá tartozott.

1907-ben a Perczel család tulajdonát képező Lulla-pusztát parcellázást követően eladták. Új telepesek érkeztek Tolna megyéből, döntő többségük Gyöngyös községből. A Fejér megyei Lajoskomáromból is több család érkezett, további új lakosok jöttek még Somogy és Zala megyéből is.

A falu újkori története 1907-től datálódik, ekkor épült fel a falu a mai helyén, a korábbi településtől hozzávetőleg 2 km-re délre. Az új helységet a telepesek Lullatelepnek nevezték, de hivatalos neve Lulla-puszta volt.

Az újonnan települt falu és Torvaj között félúton pedig kiépült Kisecsény, mely ma Lulla részét képezi. Lakosainak zöme a Somogy megyei Ecsényből érkezett, innen a településrész neve

A település harmadik részét Lulla-Szőlőhegy alkotta, mely úgynevezett halmaztelepülés volt, házai a dombok, völgyek között elszórtan helyezkedtek el. 32 család élt itt a század első évtizedének fordulóján, ők voltak a település legrégebbi lakói.

1922-ben a három lakóhely (Lulla-puszta, Szőlőhegy és Kisecsény) kérelmet nyújtott be, az egy községgé való egyesítés ügyében, amit végül – azzal az indokkal, hogy az önállósodni kívánó résznek nincs külön iskolája – elutasítottak.

1925-ben a település evangélikus családjai egyházilag különváltak Torvajtól, és az év végén az első iskolát is felavatták, melynek épülete mind a mai napig imaházul is szolgál. A község első levita tanítója, Spissák Henrik szorgalmazására állította fel az evangélikus gyülekezet a vasszerkezetes haranglábat, a harangokat pedig már a katolikus gyülekezettel közösen öntették, melynek avatására 1930-ban került sor. Ezek a harangok a mai napig szolgálják a falut.

1940-ben megalakult a katolikus iskola is, melynek létrehozását a tihanyi apátság támogatta, hogy ily módon a jabapusztai birtokán élő gyerekek oktatása is biztosított legyen. Időközben a lakosok 1938-ban újabb kísérletet tettek az önállósodásra, ám ezúttal is elutasításra találtak.

1947-ben a településről 15 német nevű családot telepítettek ki Németországba, több család pedig földönfutóvá vált, helyükre a magyar-csehszlovák lakosságcsere-egyezmény alapján felvidéki magyar családokat telepítettek be. Az újonnan betelepített lakosok Komárom (Komarno) megyéből érkeztek.

1947-ben ismét felvetődött a különválás gondolata, főképp azért, mert immár a jabapusztai lakosok is kérelmezték a megalakítandó községhez csatlakozásukat. A Belügyminisztérium 1947 december elején kelt rendelete alapján Lulla pusztá, Kisecsény, Szőlőhegy és Jabapuszta 1948. január 1-jével Lulla néven önálló községet alkotott.

Az 1949-es népszámlálás adatai alapján Lulla község lakóinak száma 648 fő volt (ez a 2001-es adatok több mint két és félszerese).

1959-ben újjászervezték a termelőségvetkezetet, melynek következtében a Szőlőhegy fokozatosan elnéptelenedett, megkezdődött a lakosság létszámának csökkenése.

1961-ben villanyt kapott a falu, majd 1968-ra megépült a falut Tabbal összekötő kövesút. Az 1969/1970-es tanévtől kezdődően a felső tagozatot megszüntették és az iskolások az újonnan indított buszjárással már Tabra jártak iskolába. 1972-ben megépült az új kultúrház, mely a napjainkban is helyszínéül szolgál a falu eseményeinek.

A település demográfiai jellemzői

Lulla lakossága még az 1990-es évek elején meghaladta a 267 főt, de a lakónépesség folyamatosan csökkent, ma már a 200 főt sem éri el. 2012. és 2017. között a lakónépesség száma 5,7 %-kal növekedett összesen 175 főről 185 főre.

A népességfogyás így az országos tendenciával ellentétes folyamatot mutat, mely igen pozitív jelenség, tekintettel arra, hogy országos szinten a vizsgált időszakban a népességcsökkenés 1,35 %- volt.

1. számú táblázat - Lakónépesség² száma az év végén

Év	Fő	Változás
2012	175	bázis év
2013	170	97,1%
2014	176	103,5%
2015	178	101,1%
2016	187	105,1%
2017	185	98,9%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

² Lakónépesség: az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

Az állandó népességen³ belül, ha a korcsoportos megoszlást vizsgáljuk megállapítható, hogy a nemek közti arány a férfiak javára billen. Kiemelést érdemel azonban, hogy a 65 év feletti állandó lakosságon belül a nők aránya másfélszerese a férfiakénak, miközben a 18-59 éves korosztályig még a férfiak képviselnek nagyobb arányt a nemek között.

Ez a tendencia nem egyedüli országos szinten, hiszen 2016 évben a KSH adatközlése alapján az Ország lakosságának és nemek számának adatai alapján a férfiak átlagéletkora országos szinten 40,0 év volt, míg a nők átlagéletkora 44,2 év. Míg a 2017. évi előzetes adatközlések alapján a nők születéskori várható élettartama 78,8 év, addig a férfiaknál csak 72,4 év.

Ezek az adatok felhívják a figyelmet a férfiak nagyobb arányú korai halálozására, valamint az idős lakosság tekintetében az idős egyedülálló személyek számának folyamatos növekedésére, ezen belül is az egyedülálló idős korú nők arányára, akiknek önálló életvitelük fenntartásához nagyobb társadalmi segítség szükséges, mely a szociális és egészségügyi ellátórendszer feladatai közé tartozik.

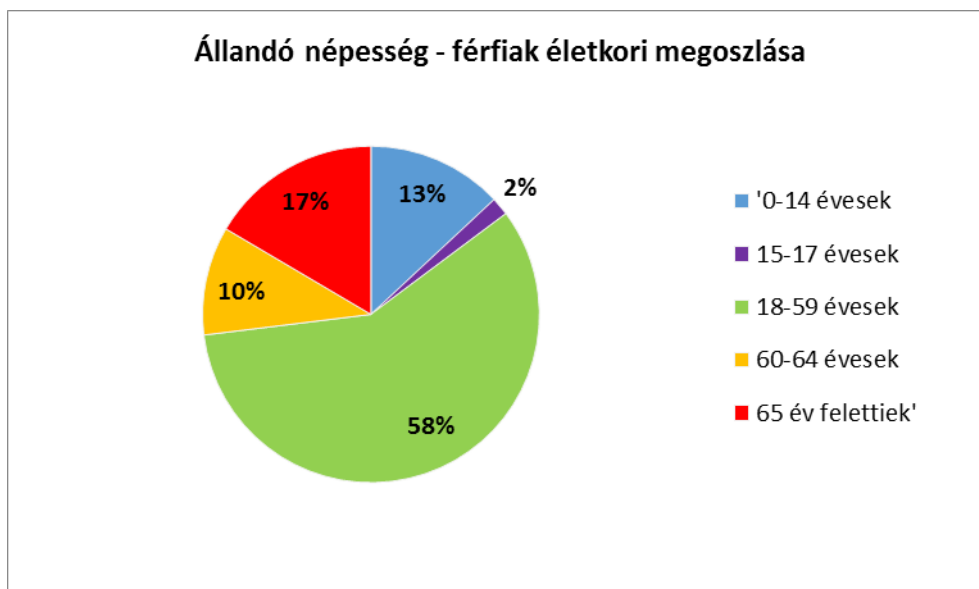
³ Állandó népesség. A népszámlálások továbbvezetett (számított) adata. Az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk).

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2017-es év adatai)

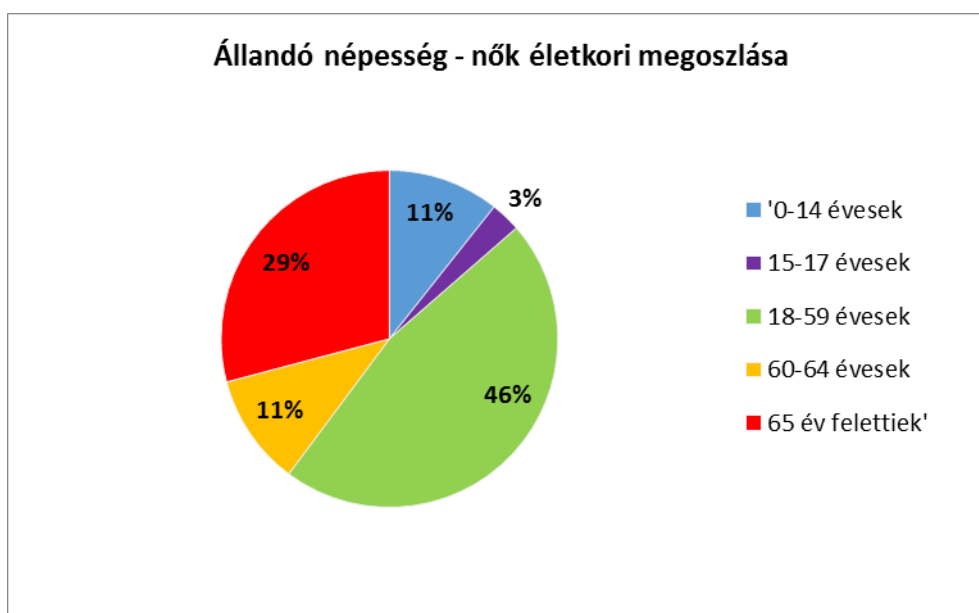
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	115	103	218	52,75%	47,25%
0-2 évesek					
0-14 éves	15	11	26	6,88%	5,05%
15-17 éves	2	3	5	0,92%	1,38%
18-59 éves	67	48	115	30,73%	22,02%
60-64 éves	12	11	23	5,50%	5,05%
65 év feletti	19	30	49	8,72%	13,76%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Ha a település állandó lakosságán belül a nemeket külön vizsgáljuk megállapítható, hogy a férfiak között a legnagyobb arányt, 58 %-ot a 18-59 év közöttiek adják, a fiú gyermekek a férfi lakosság 15%-át, míg a 60 év feletti a 27 %-át képviselik.

A nők korcsoportos megoszlása az állandó lakosságán belül már egészen más mutatókat hoz, mint a férfiaké. A nők között a legnagyobb arányt, 46 %-ot a 18-59 év közöttiek adják, a leánygyermek a női lakosság 14 %-át, míg a 60 év feletti a 40 %-át.

Ahogy a település összlakosság korcsoportos mutatójánál is megállapítottuk az idős korú női lakosság igen magas arányú, jelentősen nagyobb arányt képvisel a nemen belüli megoszlásnál a férfi lakossághoz képest, és azonos nemben belül a korcsoportokat vizsgálva is megmutatkozik az idős korú nők magasabb aránya.

A településen belül a 18. év alattiak a lakosság 13,3 %-át teszik ki. A fiúk 53,6 %-ot, míg a lányok 46,4 %-os arány képviselnek korcsoporton belül. Sajnos a igen kevés fiatal él a településen, melyet a népszámlálási adatok is alátámasztanak.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	1	3	2
16 éves gyermekek száma	3	2	-1
17 éves gyermekek száma	2	3	1
Összesen	6	8	2

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

Az eddigi demográfiai mutatók is megmutatták már, hogy a településre az elöregedés jellemző, melyet az öregedési mutató is alátámaszt, A vizsgált 6 évben ugyan folyamatosan csökkent ez a mutató, de az is látható, hogy milyen kiugróan magas mutatókról kell visszaszorítani az elöregedést a településen. 2012. évhez képest 34,6 %-os csökkenést mutat az öregedési index, ami nagyon előremutató tendencia tekintettel arra, hogy országos szinten 10,4 %-os növekedést lehet kimutatni a KSH adatai alapján 2012. és 2017. év között. Azt azonban meg kell jegyezni, hogy az országos mutató 2012. évben 116,36 % volt, a lullai 288,24 %-os képest, míg 2017. évben az országos mutató 128,49 %-on állt, a lullai 188,46 %-os mutatójához képest. Tehát országos szinten jelentősebb kisebb volt, majd 2,5-szer - az öregedési mutató, mint a településen 2012. évben, míg

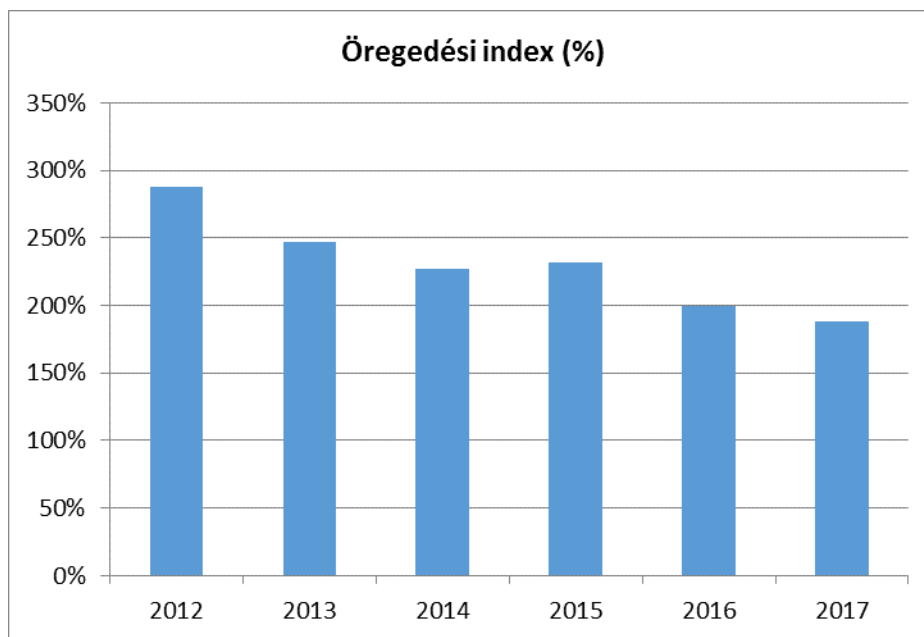

2017. évre csak 1,6-szere volt a helyi mutató az országosnak. A település előregedésének negatív spirálja megállni látszik tekintettel arra, hogy a gyermeklétszám emelkedik az idős korosztály szinte változatlan mutatószáma mellett.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2012	49	17	288,24%
2013	47	19	247,37%
2014	50	22	227,27%
2015	51	22	231,82%
2016	50	25	200,00%
2017	49	26	188,46%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

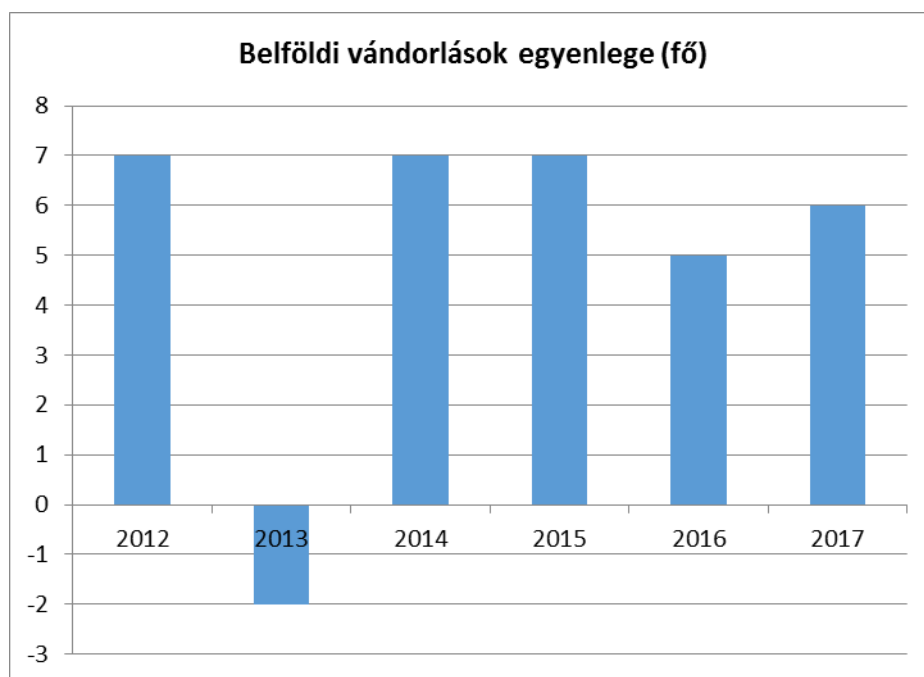

A település népességmegtartó erejét mutatja a belföldi vándorlási egyenleg, azaz a településre be és elköltözők közti különbség. Lullán a vándorlási egyenleg pozitívan alakult a vizsgált 6 évben, A település demográfiai jellemzőiben mindenképpen pozitívum, hogy a településre inkább be, mint elköltöznek az emberek.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg	Állandó lakosságszám	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma
2012	12	5	7	194	36
2013	7	9	-2	191	-10
2014	20	13	7	200	35
2015	14	7	7	206	34
2016	14	9	5	210	24
2017	14	8	6	218	28

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

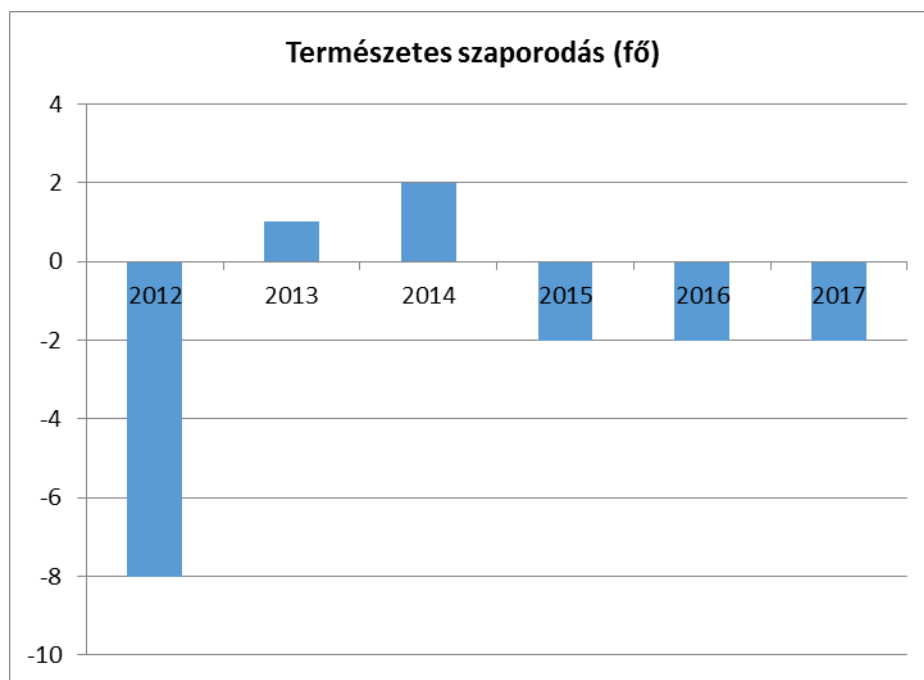

A lakosságszámot leginkább befolyásoló természetes fogyás/szaporodás egyenlege sem mutat sajnos pozitív képet, mely inkább a magasabb halálozási adatokat mutatja az elmúlt években. A népességmegtartás és a település előregedésének lassítása érdekében ennek a tendenciának meg kellene fordulnia, azonban a lakosság korösszetételéből is adódóan a nagyarányú idős lakosságszám miatt a morbiditási adatok csökkenése nem realiztikus elvárás, így a természetes fogyás mutatója csak akkor fordítható meg, ha több gyermek születik.

5. számú táblázat - Természetes fogyás/szaporodás

Év	Élve születések száma	Halálozások száma	Természetes fogyás/szaporodás (fő)
2012	0	8	-8
2013	3	2	1
2014	3	1	2
2015	1	3	-2
2016	3	5	-2
2017	2	4	-2

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település alapvető demográfiai adataiból 2012. és 2017. év közötti adatokat vizsgálva megállapítható, hogy a település lakossága az országos tendenciával ellentétes módon növekedett, mely önmagában pozitív mutató. A lakosság korcsoportos megoszlásából megállapítható, hogy összességében a férfiak aránya magasabb, mint a nőké, de a kor előrehaladtával az arányok felborulnak, és korcsoporton belül nagyobb eltolódás figyelhető meg a nők felé. A település népességszámának alakulását a természetes fogyás negatív irányba, míg a vándorlási egyenleg pozitív irányba befolyásolja. A település legnagyobb problémáját az előregedés jelenti, mely 1,6 szer magasabb értéket mutat, mint az országos adat 2017. évben. Pozitívum, hogy az előregedés csökken a településen, melyből az következik, hogy inkább a fiatalok költöznek a településre, bár ezt nem támasztja alá a gyermekszületések száma, így vélhetőleg a felnőtt korosztályból a középkorú korosztály költözik inkább be a településre. Az öregedési mutató értéke azonban hosszabb távon csak akkor fog csökkenni, ha több gyermek születik, vagy több fiatal költözik a településre, akiknek nagyobb a hajlandósága a gyermekvállalásra, mely visszahathat a születések számának pozitív változására.

A vándorlási egyenleg nem mutatja, hogy mely korosztály költözik inkább be a településre, vagy inkább el a településről, de az országos tendenciák azt mutatják, hogy a fiatalok inkább a községekből elköltöznek, mely tovább rontja a várható lakosságszám alakulást.

A magas arányú idős korú lakosság kiemelt figyelmet igényel a közszolgáltatások szervezése szempontjából, különösen az egészségügy és a szociális ellátás területén.

Értékeink, küldetésünk

Lulla Község Önkormányzata (*továbbiakban: Önkormányzat*) a településen élő lakosság életminőségének megőrzése és javítása érdekében kiemelt figyelmet fordít a jogszabályokban meghatározott közszolgáltatások teljes körű biztosítására szem előtt tartva az esélyegyenlőség biztosítását a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára is.

Az Önkormányzat a köznevelési, egészségügyi és szociális alapellátásokat – óvodai nevelés, házi orvosi ellátás, védőnői szolgálat, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás – Tab Város Önkormányzatához csatlakozva látja el. Az általános iskolás korú gyermekek tankötelezettségüket jellemzően Tabon teljesíthetik, míg középfokú tanulmányaikat Tabon, Siófokon vagy Kaposváron folytatják. Az önkormányzati igazgatási feladatokat és a képviselő-testület működésével összefüggő feladatokat is a járásközpont önkormányzatával Tab Város Önkormányzatához csatlakozva a Tabi Közös Önkormányzati Hivatalon keresztül látja el.

A lullai lakosok számára a járásközpontban érhető el a járó beteg szakellátó központ, valamint a járási hivatalban intézhetik ügyeiket a helyi lakosok.

A településen a lakosság a szolgáltatásokhoz korlátozottan fér hozzá, a településen csak mobil posta működik, nincs pénztárhely, sem gyógyszertár. A lakosságnak a közüzemi szolgáltatásokkal összefüggő ügyeiket, valamint hivatali ügyeiket Tabon, vagy Siófokon tudják elintézni.

A közművesítés nem teljes körű. Vezetékes ivóvíz kiépített valamennyi településrészen, a vezetékes gáz Jaba-pusztán nincs kiépítve, és nem teljes körű a csapadékvíz elvezetés sem a településen. Szennyvízhálózat nincs kiépítve a településen, valamint a helyi közlekedésben az utak, járdák felújítása is szükséges amellet, hogy az Önkormányzat forrásai függvényében folyamatosan fejleszti az úthálózatot.

Az Önkormányzat nem tart fenn intézményt. Az önkormányzati épületek a pályázati források és saját források rendelkezésre állásának függvényében a település lehetőségeihez mérten megújulnak és fejlődnek.

A Balaton közelsége jelentős fejlesztési potenciál a település számára. A településre látogatók megtekinthetik Erényi Alajos órásmester és festőművész munkásságát bemutató állandó kiállítást, valamint a porcelán és karakterbakákat bemutató Pitzius – babakiállítást.

A régi iskola épületében helytörténeti gyűjtemény található, mely több helyiségben mutatja be a helyi mezőgazdasági, helytörténeti értékeket, de a régi tűzoltó eszközök, járművek is érdekes látnivalók.

A településen több helyi civil és egyházi szervezet is működik, akikkel az Önkormányzat jó kapcsolatot ápol.

A közszolgáltatási feladatok ellátása - óvodai ellátás, egészségügyi ellátás, gyermekjóléti- szociális alapszolgáltatások, közfoglalkoztatás szervezés, közösségi szintér biztosítása - mind hozzájárulnak a nők, a gyermekek, idősek, a munkanélküliek, és fogyatékkal élő emberek esélyeinek növeléséhez.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Lulla Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- Magyarország Alaptörvénye
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)
- az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (továbbiakban: Fot.)
- a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Az EU 2020 stratégia⁴

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedéstervezet. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program⁵

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.⁶ A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzetének javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia⁷

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti roma integrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózási politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózási szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

---

⁴ A Bizottság közleménye a Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

⁵ A következő lépés – A Széll Kálmán terv 2.0, Magyarország Kormánya, 2012. április [www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo_C5%91_I%C3%A9p%C3%A9s%20\(SzKT%2020\).pdf](http://www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo_C5%91_I%C3%A9p%C3%A9s%20(SzKT%2020).pdf)

⁶ Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

⁷ Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <http://romagov.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia⁸

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program⁹

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A központi jogszabályokkal megegyező módon szabályoztuk az esélyegyenlőséggel kapcsolatos kérdéseket.

1.2.1. Mélyszegénységben élők és romák helyzete

Lulla településen a 2001-es népszámlálás során 2, míg a 2011.évi népszámlálás során 10 fő vallotta magát roma nemzetiségűnek. A településen roma nemzetiségi önkormányzat nem működik. A hátrányos helyzetűek, inaktív munkkerőpiacra történő visszakerülése érdekében az

---

⁸ 47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskezet.hu

⁹ A Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozat; Szociális és Munkaügyi Minisztérium, 2008.

önkormányzat közfoglalkoztatással igyekszik segíteni a munkavégzéshez kapcsolt, munkajövedelemmel járó foglalkoztatást. Az egyenlőtlenség meglétét bizonyító esetekről nincs tudomásunk, ha mégis érzékelhető a mindennapok során, az a társadalomban meglévő előítéletek alapján értelmezhető. Ezek ellen minden lehetséges eszközzel fel kell lépni.

1.2.2. Gyermek

A településen élő gyermekek számára életkoruknak megfelelően elérhető az óvodai ellátás valamint az általános iskolai oktatás. Az óvodai nevelést Tab Város Önkormányzat fenntartásában működő Tabi Takáts Gyula Óvoda és Bölcsőde Többcélú Intézmény biztosítja. A településen élő legtöbb tanköteles korú gyermek Tabra jár általános iskolába, ahol a Klebersberg Központ (KK) által fenntartott Tabi Takáts Gyula Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola fogadja a tanulókat. A középfokú tanulmányaikat a helyi fiatalok általában Tabon, Siófokon, vagy Kaposváron teljesítik. A településen egy sportegyesület sem működik. A fiatalok hasznos szabadidő eltöltését a helyi sportpálya és több zöldterület biztosítja, de szükséges lenne közösségi tér is a fiataloknak. A települési önkormányzat igyekszik a helyi gyermekek számára is érdekes programot szervezni, mint az évente megrendezésre kerülő falunap, farsang, vagy az adventi programok, de költségvetési forrásaihoz mérten anyagilag is támogatja az Önkormányzat a gyerekeket.

1.2.3. Nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve. Ugyanakkor a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását nem írja elő jogszabály.

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

1. a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
2. a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
3. a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A településen található nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közsféra és a szolgáltatási szektor. A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen rendelkezésre.

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag (és jogilag is) ki vannak szolgáltatva.

A nők és férfiak foglalkozási szegregációja, és az ún. „üvegplafon” (a behatárolt előmeneteli lehetőség) az egyenlőtlen bérezést és általában a javakhoz, kompetenciákhoz és lehetőségekhez való egyenlőtlen hozzáférést eredményezi. A nők jellegzetesen az alacsony fizetésű munkakörökbe szorulnak. A település nem rendelkezik információkkal a férfiak és nők bérezését illetően. A várandós és kisgyermekes anyák visszatérése biztosított és támogatott az önkormányzati munkahelyeken. Munkaerőpiaci helyzetükről azonban nem készült felmérés.

A nők munkaerő piaci szerepét egyik legjobban befolyásoló tényező a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A település nem rendelkezik adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről. A térségi köznevelési intézmények igyekeznek a szülők munkarendjéhez igazodóan megszervezni nyitvatartási rendjüket, és az alapfokú oktatási intézményekben a napközi biztosításával segíteni a szülőket, hogy gyermekeiket biztonságban tudhassák munkaidejük alatt.

Az Önkormányzat célkitűzése, hogy a két nem egyenlő lehetőségekkel rendelkezzen a társadalmi és a magánéletben, a munkavállalás területén, a képzésben való részvételben, az előmenetelben, a politikai döntéshozatalban, a gyermeknevelésben, valamint a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

1.2.4. Idősek

A településen a 60 év felettiek aránya az összlakosság 1/3-a. Az idősek nyugdíj-összegeiről nincs információnk. Az, hogy az idősek hogyan élik meg az évek múlását, az esetleges egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősekkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. A család fiatalabb tagjai gyakran kevés időt szánnak a velük való törődésre, gyakran távol élnek idősebb családtagjaiktól, illetve a megélhetési gondok miatt több mint 8 órát dolgoznak. A fentiek miatt megnőtt a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény.

A szociális alapszolgáltatások között a települési önkormányzat az Szt.-ben meghatározott kötelező feladatai maradéktalanul teljesíti a szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás és az idősek nappali ellátásnak biztosításával, de természetesen a családsegítés kliensei között is megjelennek az idős emberek. A településen a szociális alapszolgáltatásokat a Tabi Családsegítő és Gyermejkölési Központ, valamint az Önkormányzat gesztorságával működő önkormányzati társulás fenntartásában működő Koppány- Völgyi Alapszolgáltatási Központ biztosítja. Az alapszolgáltatások közül az étkeztetést és házi segítségnyújtást az időskorúak helyben vehetik igénybe, ha azonban az idősek klubjának is tagjai szeretnének lenni, a szolgáltatás már csak a tabi székhelyintézményben érhető el. A térségben több szociális otthon is működik, melyek a magukról már gondoskodni nem tudó idős embereknek nyújtanak tartós bentlakást.

1.2.5. Fogyatékkal élők

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A szociális ellátások igénybevevői között is jelen vannak fogyatékos személyek is, azonban a szociális támogatások között, ha jogszabály kifejezetten nem írja elő annak igazolást az eljárás során a kérelmező fogyatékoságára nem kérdez rá az eljáró szerv. A fogyatékkal élő lullai lakosok is hozzáférnek az étkeztetés, házi segítségnyújtás valamint családsegítéshez is.

A járásközpontban, Tabon az egyházi és civil szektor szereplői biztosítják a fogyatékkal élők speciális igényeinek megfelelő szociális szolgáltatásokat, mint a fogyatékkal élők nappali ellátását

és a támogató szolgáltatást. A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. A fogyatékkal élők legnagyobb részének egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű nyugdíj, járadék, segély. Egyes esetekben az iskolai végzettségük elmarad az egészséges társaikétól, ami tovább rontja megélhetési esélyeiket. A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A HEP az egyéb, esélyegyenlőség biztosítását célzó alábbi dokumentumokkal összhangban készült:

- Somogy Megyei Feladat ellátási, intézményhálózat- működtetési és köznevelés-fejlesztési terve
- Lulla Község Gazdasági Programja
- Lulla Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2015. (II.20.) rendelete a pénzbeli és természetbeni támogatások rendszeréről, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról
- Lulla Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2014. (VII.10.) önkormányzati rendelete az államháztartáson kívüli forrás átadásáról-átvételéről
- Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testületének 24/2004. (XII.20.) önkormányzati rendelete az egészségügyi alapellátások körzeteiről
- Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testületének 12/2004. (VII.5.) önkormányzati rendelete a helyi építési szabályzatról
- Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testületének 18/2003. (XII.12.) önkormányzati rendelete a helyi lakáscélú támogatásokról
- Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2003. (IV.7.) önkormányzati rendelete a helyi közművelődési feladatokról

A HEP megalkotása során figyelembe vettük a vonatkozó jogszabályi előírásokat, a hazai és európai uniós ajánlásokat.

Jelen esélyegyenlőségi helyzetelemzés célja az, hogy a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok alapján feltérképezze Lulla település problémáit, lehetőségeit. Az elemzés több területre koncentrál, melyek között kiemelt helyet foglal el a foglalkoztatás, egészségügy, köznevelés, szociális- és egyéb közszolgáltatások.

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Továbbiakban: Möt.) 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. Lulla Községi Önkormányzat jelenleg hatályos Gazdasági Programja 2014-2019 időszakra szól.

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat a településrendezési feladatokat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területszabványok felhasználati módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdekek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról. Lulla Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi építési szabályzatot és ehhez kapcsolódó rendezési terveket utolsó alkalommal Lulla Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2018. (XII. 20.) önkormányzati rendelettel módosította.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Dél-Dunántúlon belüli területi egyenlőtlenségeket jelzi, hogy a régió településhálózata erősen polarizált, amelyre egyrészt a középvárosok hiánya jellemző, másrészt kiemelkedően magas az apró- és kisfalvak aránya. A dél-dunántúli kistérségek több mint felét az „elmaradott” és a „stagnáló” kistérségek képezik. Egy részük a régió külső periferiáját képező horvát határ mentén helyezkedik el, más részük a megyehatárok mentén kialakult, ún. belső periferia "stagnáló" térségeiben található.

E térségekben mind a munkanélküliség, mind a migrációs veszteség, mind pedig az idősebb népesség aránya jóval meghaladja az országos átlagot. A térség demográfiai és társadalmi elmaradottságát is alátámasztja, hogy a kedvezményezett járássokról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendeletben meghatározott, leghátrányosabb helyzetű, így komplex programmal fejlesztendő 36 járást követően közvetlenül a Tabi járás helyezkedik el az Ország járásainak fejlettségi rangsorában. A térség sajátos helyzetét, fejlődési lehetőségeit a megyén belüli elhelyezkedése is meghatározza.

A fejlettségi mutatók területi szórása tekintetében a kistérségen belüli egyenlőtlenségek a döntőek, s mivel a települések fejlettsége kistérségenként más, az eltérő terjedelmek miatt célszerűbb a

kistérségek saját átlagát figyelembe venni és ehhez viszonyítani a települések helyzetét. A kisebb heterogenitással rendelkező kistérségek esetében éppúgy felbukkannak fejlett és elmaradott egységek is. A kistérség a kis-közepes szórással rendelkező térségek közé tartozik. Ez egyrészt arra enged következtetni, hogy a fejlettségi mutatók tekintetében nincsenek kiugró különbségek, a gyenge-közepes fejlettségi szintet jelző főkomponens értékek megoszlása egyenletes, illetve fokozatos az átmenet, valamint hiányoznak a valódi növekedési pólusok (szigetek) is. A kistérségi központ funkcionális (közigazgatási, oktatási, egészségügyi) centrum jellege, valamint a városvidéke kapcsolat jól jellemzi a kistérséget. Mindez azt bizonyítja, hogy Tab valódi növekedési központként viselkedik, egyfajta fejlesztési pólusként kistérségi környezetén belül, fejlesztő hatásai környezetére számottevőek. A kistérségi központ egyben járásközpont is a 2013. január 1-vel felálló járási hivatalok felállításával.

Lulla község mind a kistérségi mind a járási besorolás tekintetében Tab központhoz tartozik.

A térségi kapcsolatok tekintetében ki kell emelni, hogy 2013. évtől az önkormányzati hivatalokat érintő jogszabályváltozás alapján a korábbi körjegyzőség közös önkormányzati hivattal alakultak. A közös önkormányzati hivatal illetékességi területe nem csak az igazgatási, hanem a közszolgáltatási feladatok szervezésében is mértékadó lett, az Szt. rendelkezései alapján a közös önkormányzati hivatal illetékességi területével megegyező ellátási területen működhetnek a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást biztosító szociális szolgáltató intézmények 2016. évtől.

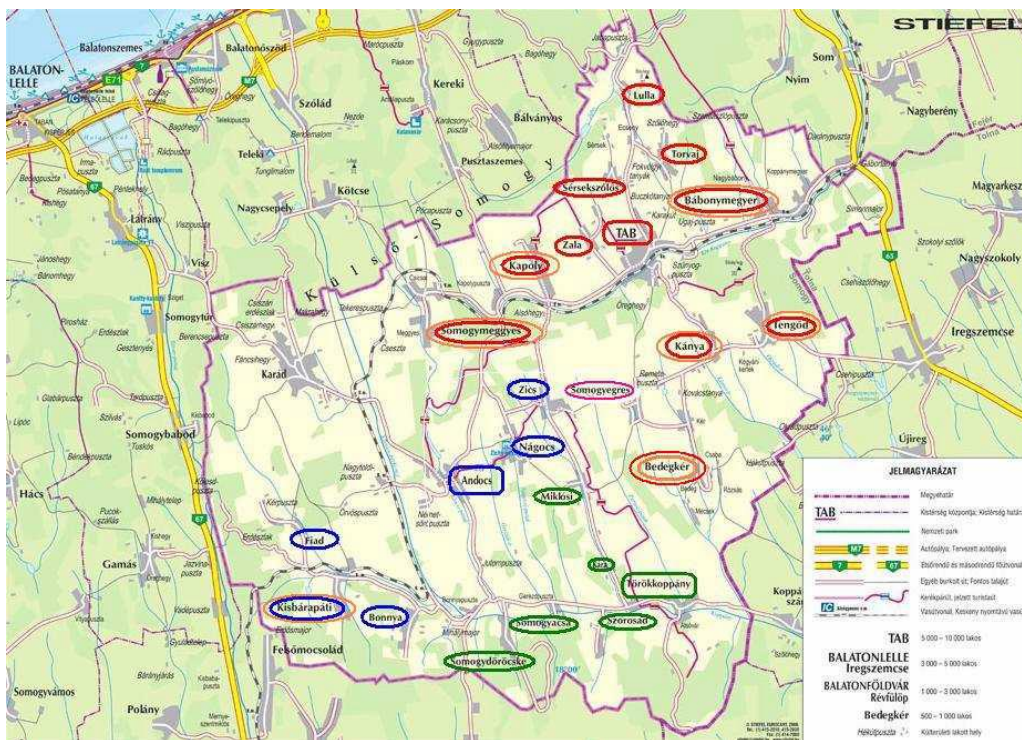
Lulla Község Önkormányzatának így szoros kapcsolata van Tab Város Önkormányzatával a közszolgáltatások biztosítása tekintetében.

Tab Város Önkormányzat által alapított költségvetési szervek, vagy szolgáltatók útján látja el az alábbi feladatokat Lulla Község Önkormányzata számára:

közfeladat megnevezése	közfeladatot ellátó szervezet
A helyi önkormányzat képviselő-testülete az önkormányzat működésével, valamint a polgármester vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátása	Tabi Közös Önkormányzati Hivatal
egészségügyi alapellátás	Lulla Község ellátási területén belül a felnőtt ellátást Tab Város ellátási területéhez tartozó I. körzet látja el, a gyermekorvosi ellátást Tab Város ellátási területén működő gyermekorvos biztosítja, a fogorvosi ellátást Tab Város ellátási területének II. számú körzete látja el.
	Lulla Község területén a területi védőnői ellátást Tab Város ellátási területén működő

	II. számú körzet biztosítja.
	Az iskola-egészségügyi ellátást a területi védőnő körzetéhez tartozó feladatként végzi.
gyermekjóléti szolgáltatás, családsegítés	Tabi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ
óvodai nevelés	Tabi Takáts Gyula Óvoda és Bölcsőde Többcélú Intézmény

A Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társulás - 24 település társulásával létrejött kistérség - a kölcsönös előnyök alapján a térségben élő lakosság életminősége és a térség megtartó erejének előmozdítása érdekében támogatja a települések gazdasági fejlődését, infrastrukturális beruházását, a minőségi közszolgáltatások igénybevételének lehetőségét.

Bár a társulás feladatai az elmúlt években jelentősen változtak, még ma is több közszolgáltatási feladatot látnak el közösen a települési önkormányzatok a szociális közszolgáltatások terén, mint a szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, vagy az idősek nappali ellátása. A szociális szolgáltatásokat a társulási tanács által alapított Koppány- Völgyi Alapszolgáltatási Központ látja el.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok rendszerét a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. E mellett célszerű és szükséges támaszkodni egyéb adatforrásokra: releváns (helyi, térségi, országos) kutatások adataira, az önkormányzat által gyűjtött adatokra, illetve a partnerek által

nyújtott adatszolgáltatásra. Mindezek alapján vázolható fel a település átfogó helyzetképe esélyegyenlőségi szempontból, illetve az is láthatóvá válik, hogy mely területeken szükséges további adatok gyűjtése.

A HEP elkészítése során 2001. és 2011. évi népszámlálási adatokon, a KSH adatbázisán, a Somogy Megyei Kormányhivatal Tabi Járási Hivatala adatbázisán, a köznevelési adatokat tartalmazó Oktatási Hivatal által működtetett Köznevelési Információs Rendszeren túl helyi adatbázisokra is támaszkodunk. A helyi adatbázis:

- a) személyi adat és lakcímnnyilvántartás
- b) a statisztikáról szóló 1993.évi XLVI. tv alapján a KSH felé a települési önkormányzat által kötelezően szolgáltatott statisztikai adatok

A településre vonatkozó a HEP szempontjából releváns adatok hiányoznak az alábbi területeken:

- a) iskolai végzettség tekintetében, a felnőttoktatásban résztvevők száma: a központi KSH adatbázisban a felnőttoktatásra vonatkozó adatok nem az oktatásban részt vevők lakóhelye, hanem a köznevelési intézmény székhelye szerint kerülnek kimutatásra, ezért nincs adatunk a lullai lakosok felnőttoktatásban való részvételéről.
- b) civil szervezetek által nyújtott szolgáltatások, ellátotti adatok: Lulla Község Önkormányzatának nincs feladat ellátási szerződése civil szervezettel, ezért egyetlen civil szervezetnek sincs feladat-ellátásáról ilyen irányú beszámolási kötelezettsége a Képviselő-testület felé.
- c) foglalkoztatási programokban résztvevők nemzetiségi hovatartozására vonatkozó adatok: a nemzetiségi hovatartozás az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény alapján különleges adat, így erre vonatkozóan csak kifejezetten jogszabály alapján, az érintett előzetes hozzájárulásával, meghatározott célra lehet adatot gyűjteni és kezelni. A közfoglalkoztatási programokban nem történt adatgyűjtés a nemzetiségi hovatartozásra, mert nem volt jogszabályi felhatalmazás az adatgyűjtésre.
- d) Fogyatékkal élők tekintetében, a településen élő fogyatékos személyekről nincs éves statisztikai adatgyűjtés, a fogyatékkal élők számáról a népszámlálási adatok adnak információt.

A HEP elkészítésének időpontjában a központi adatbázisokból a 2001. évi népszámlálási adatok KSH által közzétett adatok közül a 2011. év végéig közzétett adatok állnak rendelkezésre. A helyi adatbázisokból 2017. év végéig nyilvántartott adatokból tudunk adatot gyűjteni és beépíteni a HEP-be.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza, valamint az egészségügyi állapot megváltozása, megváltozott munkaképesség és eladósodás. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakókörnyezet.

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedti teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

Az Szt. meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális,

gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskeresőket támogatásának biztosítása.

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat. A fenti törvények részletes áttekintése ad támpontokat a következőkben megadott szempontok szerinti helyzetelemzéshez.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységben élők általános jellemzésében hivatkozott rendszerváltást követően fellépő foglalkoztatottsági mutatók csökkenése településünkre is jellemző. Megszűntek térségben a nagyfoglalkoztatók, valamint a mezőgazdaság tulajdonosi szerkezetének megváltozása is hozzájárult a település foglalkoztatási helyzetének alakulásához.

A településen élő családoknak az új gazdasági környezethez is alkalmazkodni kellett. A településen működő kisvállalkozások nem tudják foglalkoztatni teljes körűen a településen élő munkaképes korú lakosságot. A regisztrált vállalkozások¹⁰ szám 2017. évben 50 db volt, mely 2012. évhez képest (9db) jelentős növekedést mutat. Az önfoglalkoztatás kevésbé jellemző a településre, 2017. évben a regisztrált főállású egyéni vállalkozók száma 6 fő volt. 2012. évhez képest (3 fő) az egyéni vállalkozók száma 3 fővel emelkedett csak.

Annak ellenére, hogy a térségre jellemző a gazdasági ágazatok közül a mezőgazdaság, a településen a regisztrált őstermelők száma 2012. évről 2017. évre 22-ről 15-re csökkent. A helyi lakosságon belül a fiatalok már nem folytatják a szülők, nagyszülők mezőgazdasági tevékenységét, a háztáji gazdálkodás inkább az idősebb korosztályra jellemző.

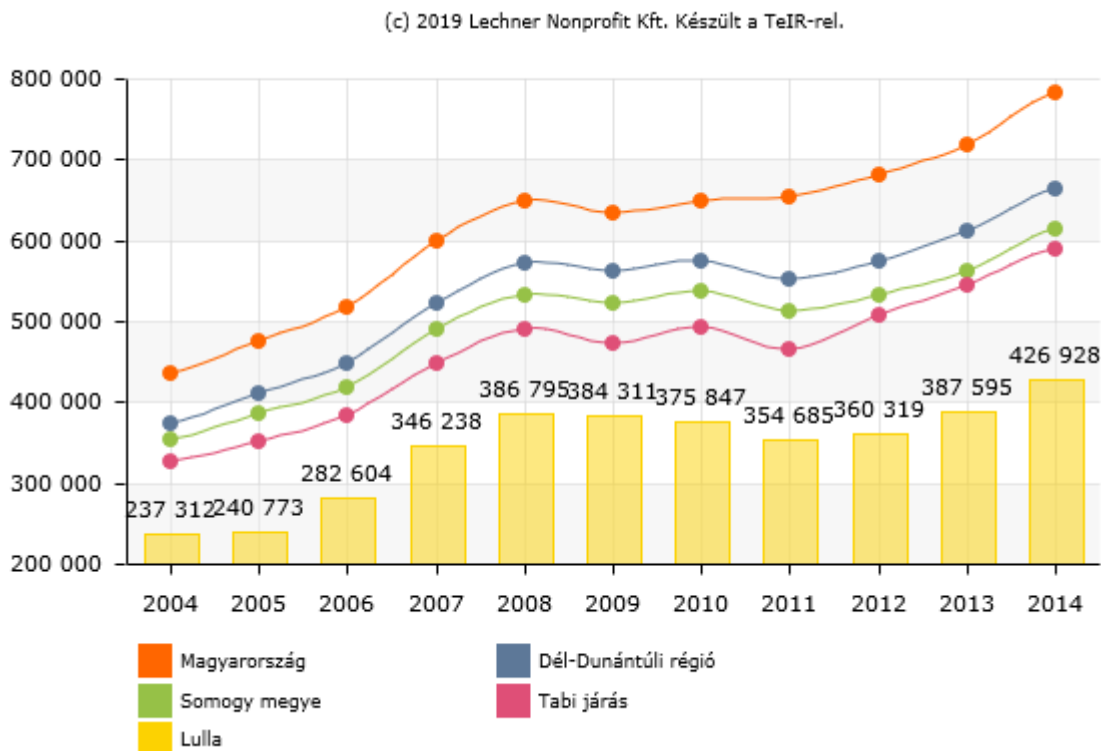
---

¹⁰ Gazdasági szervezetekre vonatkozó adatok: TeIR, települési adatok rendszere

A jelentősebb foglalkoztatók hiánya, valamint a település foglalkoztatási mutatói megmutatkoznak a lakosság jövedelmi helyzetében is. A településen élők jövedelmi helyzetét az 1 főre jutó nettó jövedelem mutatja a legjobban, amely elmarad mind az országos, mind a térségi adatoktól az elmúlt években.

3.1.1 Egy lakosra jutó összes nettó jövedelem (Ft)

SZJA alapot képező nettó jövedelem egy állandó lakosra vetített összege

Forrás: TeIR, Helyzet- Tér- Kép

A településen élők viszonylag alacsony jövedelmi helyzete, a munkáltatók jelenlétének hiánya megmutatkozik a település társadalmi-gazdasági fejlettségi besorolásából is. A kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet alapján Lulla település, mind a „Társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett települések”, mind a „Jelentős munkanélküliséggel sújtott települések” tekintetében a fejlesztendő települések kategóriájába tartozik.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Lulla Község Önkormányzata mindig is kiemelt céljának tartotta a helyi foglalkoztatás szervezést, a helyi munkaadókkal a kapcsolattartást, lehetőségeihez mérten a megfelelő gazdasági környezet kialakítását. Az Önkormányzat és a képviselő-testület által alapított költségvetési szervek évek óta részt vesznek a foglalkoztatási szervek közreműködésével a közfoglalkoztatásban, függetlenül attól, hogy a 2013. január 1-től hatályos Möt. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – az Önkormányzat biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

A helyi önkormányzat az Ft. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- a) közfoglalkoztatást szervez,
- b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit.

Az Ebktv. fenti 21. § - 23. § -ai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében, stb.

Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása. A közfoglalkoztatás szervezés ilyen pozitív diszkriminációt jelent, hiszen csak az Ft. szerint álláskeresőként nyilvántartott személyt lehet közfoglalkoztatásba bevonni.

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A munkaerő piacon az aktív korú lakosságot a 15-64 év közötti állandó lakónépesség adja, melyből a nyilvántartott álláskeresők számát a járási hivatal foglalkoztatási osztályán regisztrált álláskeresők mutatják meg. A teljes munkanélküliség ettől azonban a valóságban vélhetőleg magasabb, hiszen azok a munkanélküliek akik nem regisztráltatják magukat nincsenek nyilvántartva, a számukat sem országos, sem helyi szinten nem lehet megbecsülni.

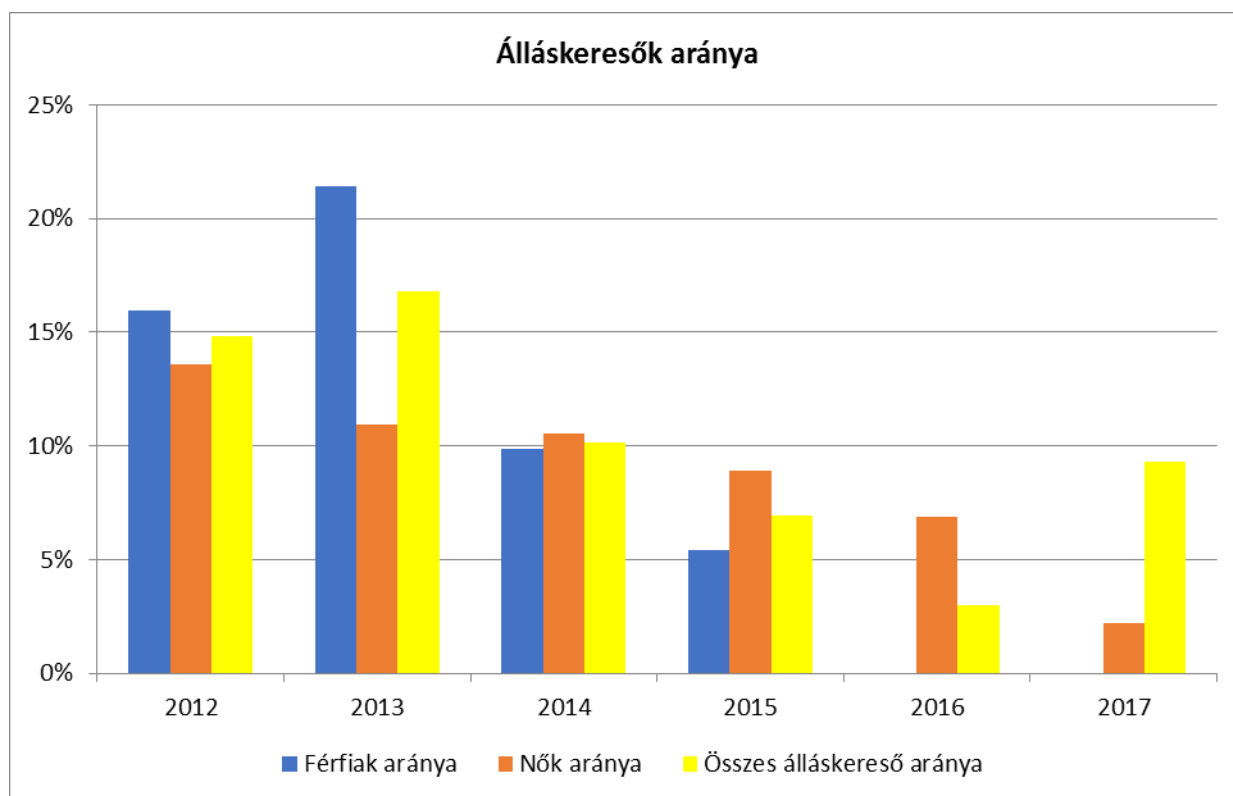
A munkaképes korú lakosság csökkenése mellett a regisztrált álláskeresők száma is csökkent, így a az álláskeresők aránya is a vizsgált 6 évben összesen 42,1 %-kal, ami kimagaslóan jó eredmény. A regisztrált álláskeresők között a férfiak nagyobb arány képviseltek, a nemek közti megoszlás az álláskeresők tekintetében igen ingadozó.

A csökkenő munkanélküliség országos jelenség. A pozitív tendenciát mutatja az is, hogy még 2012. évben az országos munkanélküliségi ráta 11,1 %-os volt addig a települési mutató még 14,8%-on állt, addig 2017. évben az országos mutató 4,2 %-os értéke 5,1 ponttal alacsonyabb értéket mutatott, így megállapítható, hogy a munkanélküliség csökkenése a településen kisebb arányú volt, mint az országos trend.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	69	59	128	11	15,9%	8	13,6%	19	14,8%
2013	70	55	125	15	21,4%	6	10,9%	21	16,8%
2014	71	57	128	7	9,9%	6	10,5%	13	10,2%
2015	74	56	130	4	5,4%	5	8,9%	9	6,9%
2016	77	58	135	0	0,0%	4	6,9%	4	3,0%
2017	73	45	118	10	%	1	2,2%	11	9,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

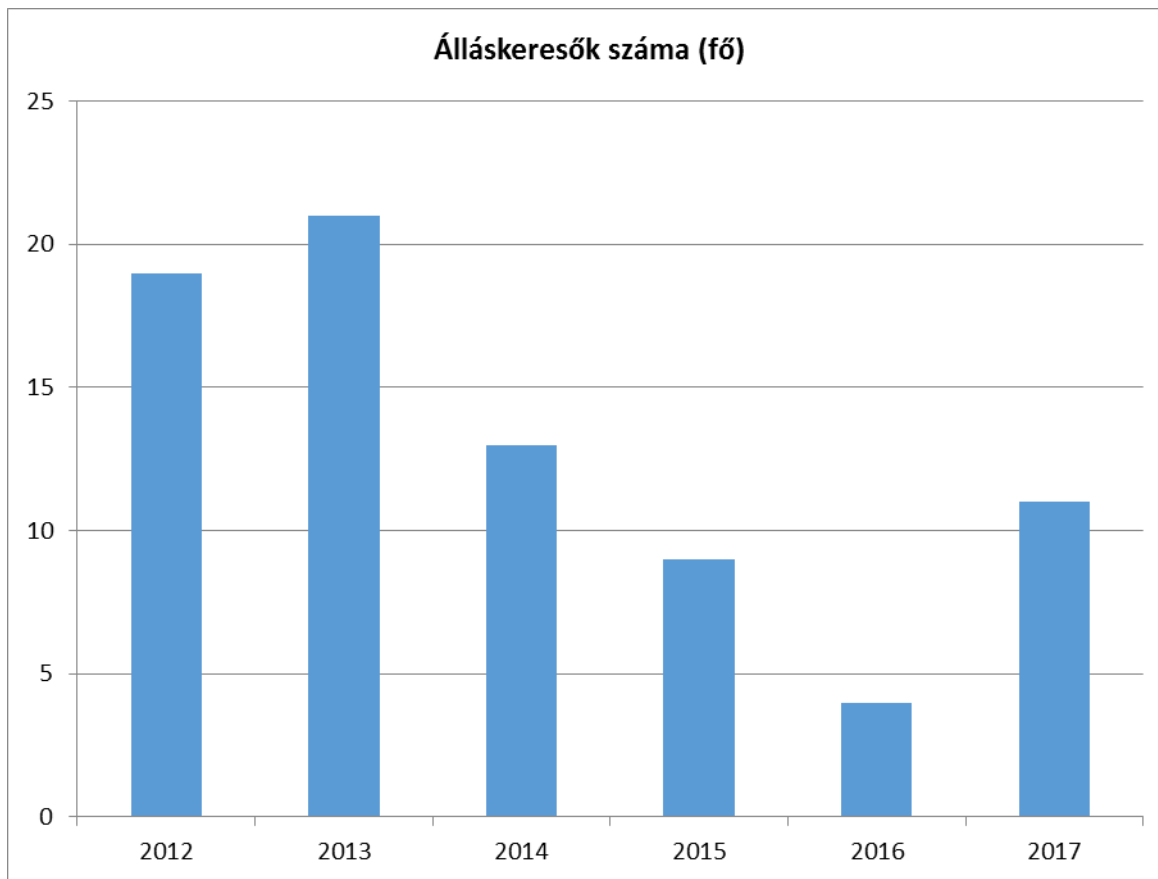
Az álláskeresők számának nagyarányú csökkenése mellett, pozitív képet mutat a korcsoportos megoszlás a vizsgált időtávban. Megállapítható, hogy a fiatal, pályakezdő álláskeresők korcsoportos megoszlás alapján növekvő tendenciát mutatnak, de ezt a képet árnyalja, hogy számuk igen elenyésző. Az álláskeresők korcsoportos megoszlásának vizsgálatában további pozitív képet mutat, hogy a középkorúak elhelyezkedési esélyei nőttek, az országos tendenciához hasonlóan.

A településre nem igaz, ami országos jelenség, hogy a kor előrehaladtával, a nyugdíjhoz közelebb állók munkanélküliségi mutatói emelkednek, mert a településen ez a trend nem követhető nyomon.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		19	21	13	9	4	11
20 év alatti	Fő	1	0	1	1	1	2
	%	5,3%	0,0%	7,7%	11,1%	25,0%	18,2%
20-24 év	Fő	5	3	0	2	0	0
	%	26,3%	14,3%	0,0%	22,2%	0,0%	0,0%
25-29 év	Fő	1	3	1	2	0	2
	%	5,3%	14,3%	7,7%	22,2%	0,0%	18,2%
30-34 év	Fő	4	2	5	1	0	0
	%	21,1%	9,5%	38,5%	11,1%	0,0%	0,0%
35-39 év	Fő	2	1	2	1	2	0
	%	10,5%	4,8%	15,4%	11,1%	50,0%	0,0%
40-44 év	Fő	1	3	1	1	0	2
	%	5,3%	14,3%	7,7%	11,1%	0,0%	18,2%
45-49 év	Fő	2	3	1	0	0	2
	%	10,5%	14,3%	7,7%	0,0%	0,0%	18,2%
50-54 év	Fő	2	1	0	0	1	1
	%	10,5%	4,8%	0,0%	0,0%	25,0%	9,1%
55-59 év	Fő	1	5	2	1	0	1
	%	5,3%	23,8%	15,4%	11,1%	0,0%	9,1%
59 év feletti	Fő	0	0	0	0	0	1
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	9,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

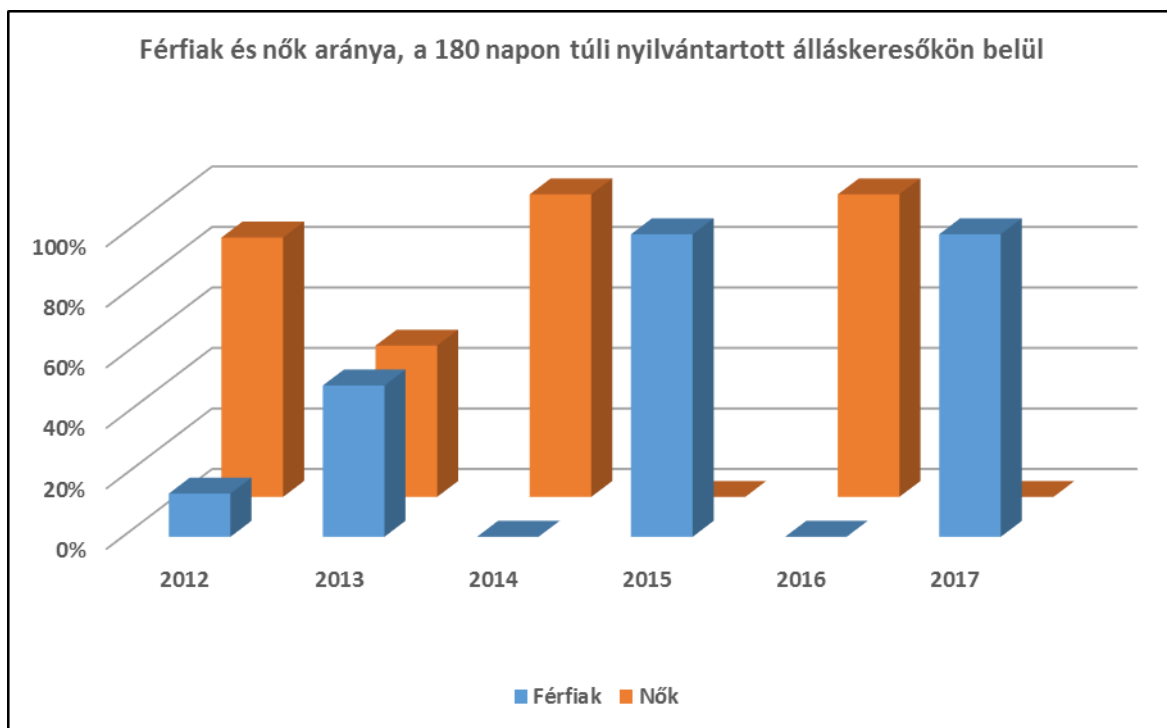
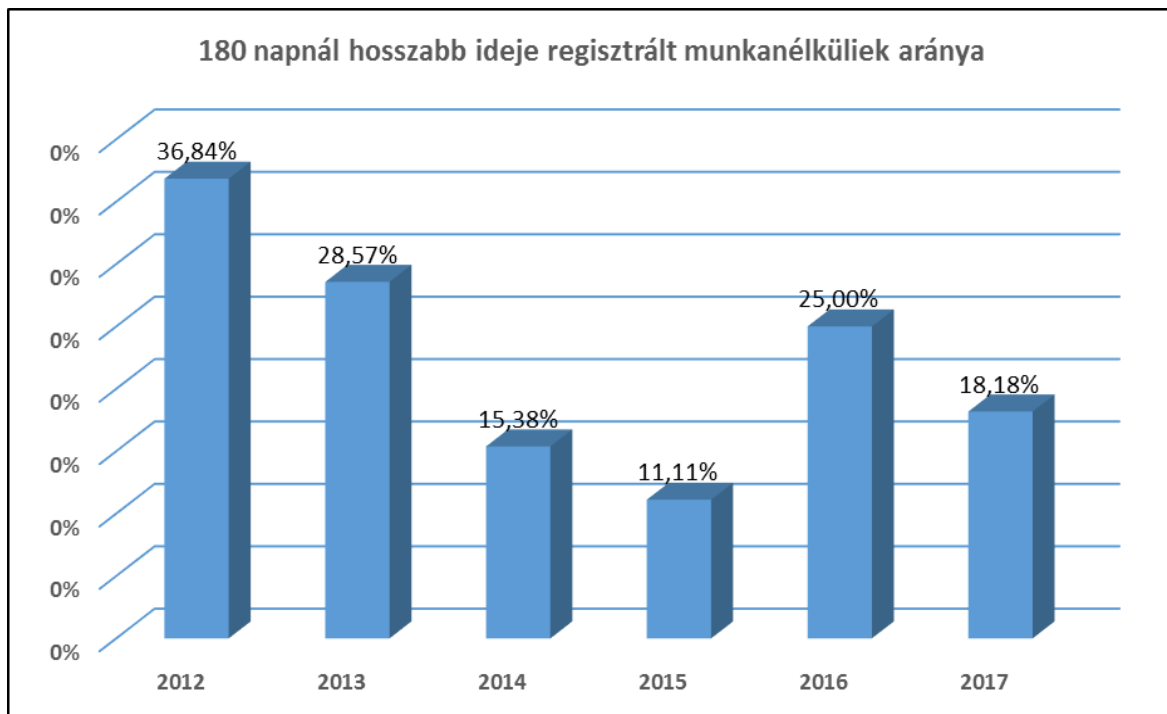

A munkaerőpiacon általánosan elfogadott tény, hogy a hosszabb idejű munkanélküliség csökkenti az ismételt elhelyezkedés esélyét. A szakemberek a 180. napot tartják a vízválasztónak, ezen időponttól már tartós munkanélkülinek számítanak az álláskeresők, akiknek elhelyezkedési esélyeik még jobban csökkennek a rövidebb ideig állásnélküliekhez képest. Ezt támasztják alá a regisztrált munkanélküliek és ezen belül is a tartós munkanélküliek arányát megjelenítő adatok is. Látható, hogy a tartós munkanélküliek aránya ugyan csökken a munkanélküliek számának csökkenésével, de arányuk már nem olyan mértékű csökkenést mutat.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	36,84%	1	6	7	14,3%	85,7%
2013	28,57%	3	3	6	50,0%	50,0%
2014	15,38%	0	2	2	0,0%	100,0%
2015	11,11%	1	0	1	100,0%	0,0%
2016	25,00%	0	1	1	0,0%	100,0%
2017	18,18%	2	0	2	100,0%	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fiatal pályakezdő álláskeresőket külön is vizsgálni kell a munkaerőpiacon, hiszen az életkezdést jelentős mértékben befolyásolja, hogy az iskolai tanulmányok után milyen gyorsan tud valaki elhelyezkedni, és a fiatal álláskeresők, ha tartósan munkanélküliek maradnak a további foglalkoztatási esélyeket is rontják. A fiatal pályakezdők munkanélküliségi mutatói 2013-ra csúcsosodott ki, ahol a fiatal pályakezdők majd 40 %-a hiába szeretett volna elhelyezkedni, nem talált munkahelyet.

Lullán a fiatal álláskeresők száma elenyésző a korcsoporton belül 2012. évben 3,7 %-os, míg 2017. évben 3,0 %-os. Ezen adatok a települési szintű álláskeresők és munkaképes korúak arányszámaihoz képest is alacsonyabbak, mely igen pozitív.

E mutatókból az következik, hogy a lullai fiataloknak jó esélyei vannak a munkaerőpiacon. A pozitív képet azonban árnyalhatja, ha figyelembe vesszük, hogy a fiatalok mobilisabbak és könnyebben települnek át olyan településre ahol állást is találnak. A településen élők jövedelmi helyzete nem mutat teljesen pozitív képet, és ha feltételezzük, hogy a fiatalok állás hiányában elhagyják a települést, azaz az elvándorlók között inkább a fiatalok vannak, akkor a hosszú távú demográfiai előrejelzések sem jóval kecsegtetnek, hiszen a fiatalok elköltözésével csökken a lakosság, csökken a születendő gyermekek száma, azaz növekszik a település öregedési mutatója is. A negatív társadalmi mutatók pedig rontják a befektetői környezetet, hiszen ha a vállalkozások nem találnak helyben munkaerőt, akkor nem telepednek le, vagy a már működő vállalkozások nem, vagy kisebb arányban fejlesztenek, így nem növekszik a munkalehetőségek száma sem.

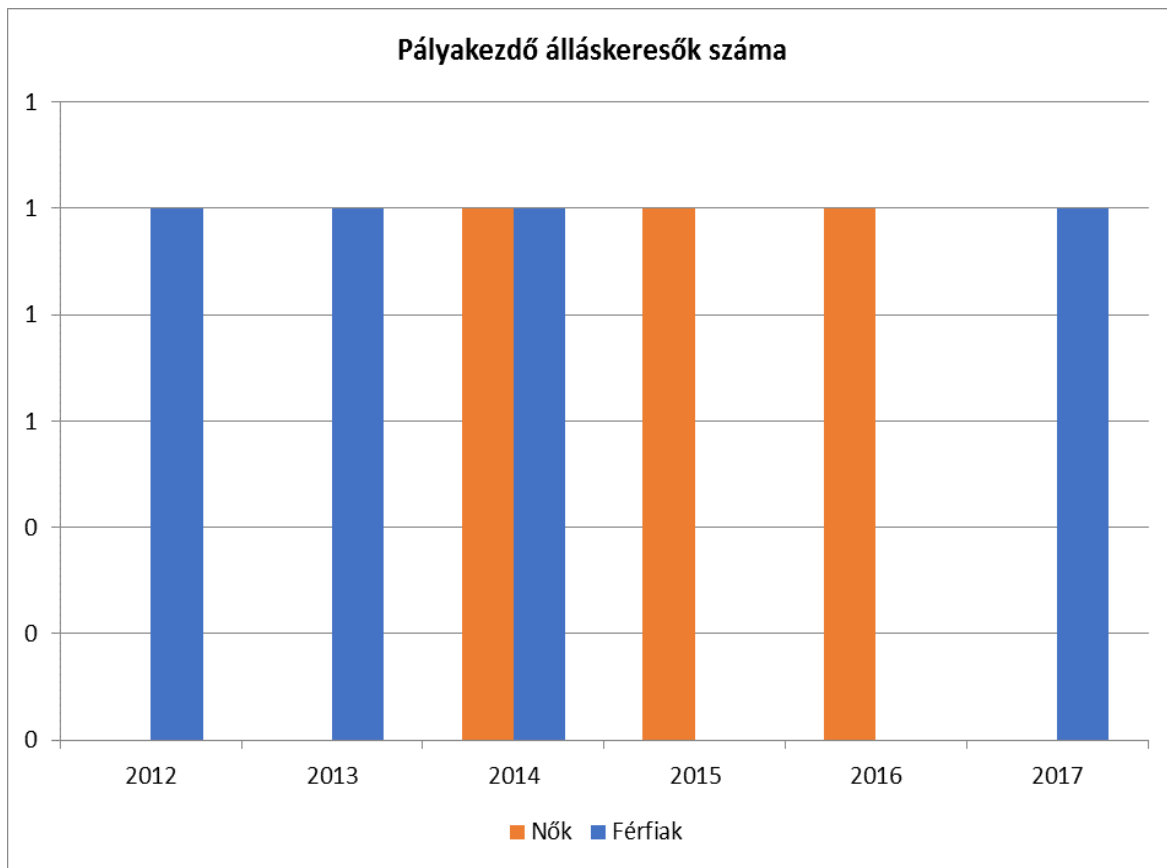
A település népességmegtartása, a csökkenő lakosságszám visszaszorítása érdekében folyamatosan biztosítani kell a kedvező gazdasági és vállalkozói környezetet, annak érdekében, hogy a fiatalok iskolai tanulmányaik után visszatérjenek szülőfalujukba, és itt telepedjenek le. A fiatalok megtartásához mind a foglalkoztatási lehetőségeknek, mind a lakhatási lehetőségeknek rendelkezésre kell állni a településen.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	15	12	27	1	6,7%	0	0,0%	1	3,7%
2013	13	11	24	1	7,7%	0	0,0%	1	4,2%
2014	17	13	30	1	5,9%	1	7,7%	2	6,7%
2015	20	13	33	0	0,0%	1	7,7%	1	3,0%
2016	19	12	31	0	0,0%	1	8,3%	1	3,2%
2017	17	16	33	1	5,9%	0	0,0%	1	3,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

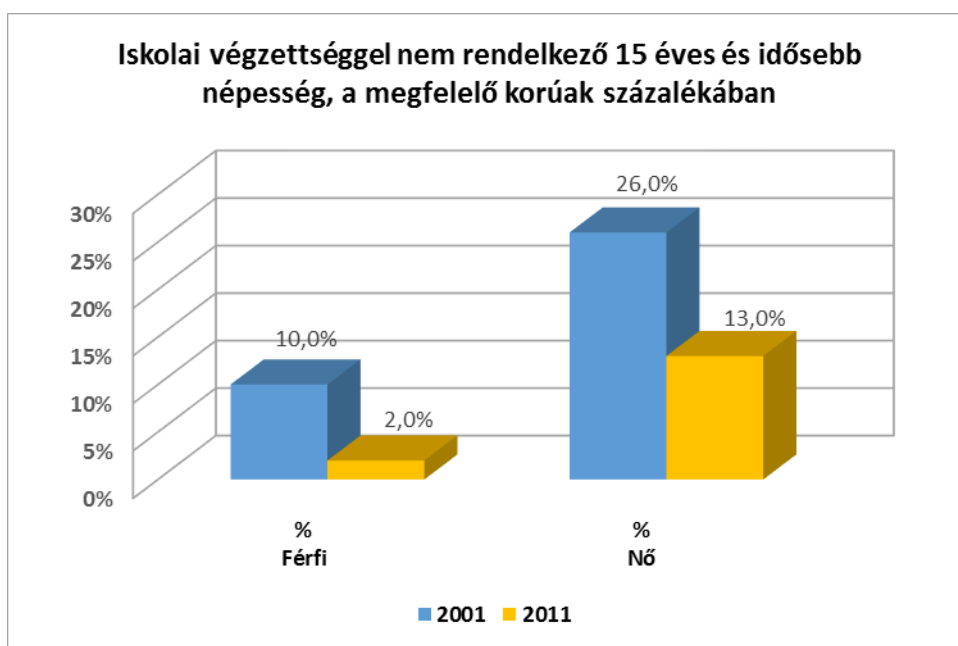
A foglalkoztatási mutatókat nem csak a munkaképes korú lakosság korcsoportos jellemzői, hanem az iskolai végzettség is befolyásolja. Minél alacsonyabb az álláskeresők iskolai végzettsége, annál nehezebben érvényesülnek a munka világában. Ma már egyre kevésbé jellemző az analfabetizmus, és főként a fiatal korosztályra jellemző, hogy legalább az általános iskolai tanulmányaikat sikeresen befejezik, így nem növelik az alacsony iskolai végzettségűek számát.

A népszámlálási adatok alapján megállapítható, hogy a településen is jelentősen csökkent az alacsony iskolai végzettségűek aránya a két népszámlálás között, mely csökkenés a nőknél jelentősebb mértékű. De általánosságban elmondható, hogy a 2011. évi népszámláláskor a 15 évesnél idősebb lakosság, több mint 90 %-a legalább 8 általános iskolával rendelkezik.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	90,0%	74,0%	10,0%	26,0%
2011	98,0%	87,0%	2,0%	13,0%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Szakképzettség hiányában nehezebb az elhelyezkedés, ezt több országos kutatás is alátámasztja. Lullán a nyilvántartott álláskeresőnek 2012-ben 42,1 %-ának volt 8 évfolyamnál magasabb iskolai végzettsége, de 2017-ben már csak a 36,4 %-nak.

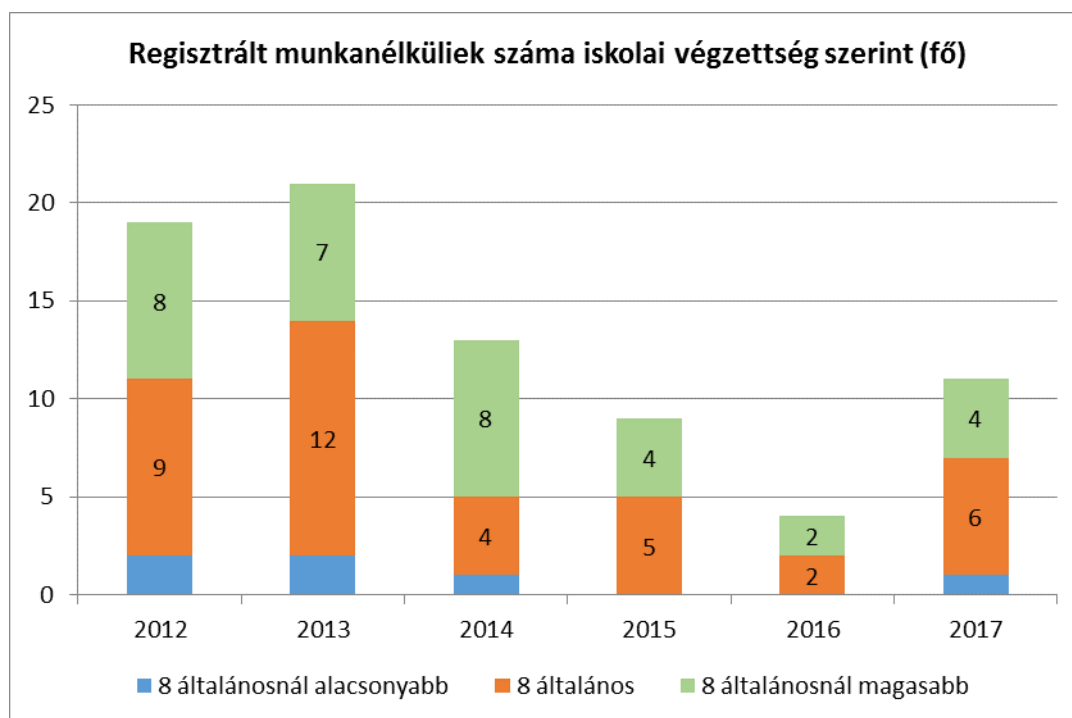
A települési adatsorból megállapítható, hogy az álláskeresők számának csökkenése mellett a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkező álláskeresők aránya nem csökkent jelentősebb mértékben, mely nem jelent pozitív változást.

Az alacsony iskolai végzettség hiányával az álláskeresők a felnőttoktatásból is kizárják magukat, hiszen a szakképzés alapfeltétele a sikeres 8 évfolyam elvégzése.

A legalacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők foglalkoztatására a közfoglalkoztatási programok jelentik szinte csak a munkavállalási lehetőséget, azonban ez nem lehet végleges megoldás. Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező álláskeresőknél a legnagyobb esélyt egy piacképes szakképzettség megszerzése jelenti a munkaerő piacon.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	19	2	10,5%	9	47,4%	8	42,1%
2013	21	2	9,5%	12	57,1%	7	33,3%
2014	13	1	7,7%	4	30,8%	8	61,5%
2015	9	0	0,0%	5	55,6%	4	44,4%
2016	4	0	0,0%	2	50,0%	2	50,0%
2017	11	1	9,1%	6	54,5%	4	36,4%

Az országos adatbázisok a felnőttoktatást végző intézmények helye szerint tartalmaznak adatokat. A településen nincs felnőttképzést biztosító oktatási intézmény ezért azt mérni nem tudjuk.

Felnőttképzés keretében nem csak alapfokú oktatásban, hanem szakképzésben is részt lehet venni, mely felnőttképzés és átképzés fontos szerepet játszik a foglalkoztatáspolitikában.

A településen élő álláskeresők a Somogy Megyei Kormányhivatal területileg illetékes járási hivatalának foglalkoztatási osztálya által szervezett képzési programokban vehet részt.

Európai uniós forrásból jelenleg is lehetősége van az álláskeresőknél képzési és foglalkoztatási programokban való részvételre.

A foglalkoztatási mutatók javítása érdekében egyik kiemelt céljának kell lenni az önkormányzatnak, hogy segítenie kell a felnőttoktatás, átképzés megszervezését, ezzel növelve az esélyt a munka világába történő bevezetésre.

c) közfoglalkoztatás

Lulla Község Önkormányzata a Somogy Megyei Kormányhivatal területileg illetékes járási hivatalának foglalkoztatási osztályával együttműködve mindig is részese volt a közfoglalkoztatásnak (korábban közhasznú vagy közcélú foglalkoztatás) függetlenül attól, hogy a települési önkormányzatoknak csak 2013. évtől kötelező feladta a közfoglalkoztatás-szervezés.

2011. évtől a foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósításának feltétele, hogy a megállapítástól számított egy év alatt legalább 30 nap foglalkoztatási jogviszonyt kell a jogosultnak teljesíteni. A foglalkoztatási jogviszonyt közfoglalkoztatással is lehet teljesíteni az Szt. 36. § alapján.

A közfoglalkoztatás jogszabályi keretinek változásával nem csak az Önkormányzat, hanem állami szervek és a civil és egyházi szektor szereplői is lehetnek a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI.

törvény alapján. A közfoglalkoztatási programban résztvevők száma 2015. évben érte a legmagasabb értéket. A közfoglalkoztatási programok jelenleg is folynak a településen.

Az önkormányzatnak továbbra is célja kell, legyen a közfoglalkoztatásban való részvétel, mind a rövid, mind a hosszú távú közfoglalkoztatás területén, annak érdekében, hogy a település foglalkoztatási mutatói ne forduljanak negatív irányba.

3.2.7. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest
2012	8	6%
2013	8	6%
2014	11	9%
2015	16	12%
2016	13	10%
2017	3	3%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, BM közfoglalkoztatási adatok

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Azok a munkavállalók, akik nem a településen vállalnak állást, a közösségi közlekedést vehetik igénybe munkába járáshoz, ha saját gépjárművel nem rendelkeznek. Az autópálya közelsége nem csak a munkavállalást, hanem a gazdasági élet fellendülését is szolgálhatja. A települést vasútvonal nem érinti, így közösségi közlekedésben az autóbusz közlekedést tudják igénybe venni a helyi lakosok. A településen élők mind Tab, mind Siófok irányába közlekednek munkavállalás céljából. Sajnos a Balaton közelsége nem jelent olyan nagy pozitívumot a munkavállalás szempontjából, mert az autóbusz közlekedés nem igazodik a nyári szezonban a turizmushoz kapcsolódó munkahelyekre jellemző késői munkavégzéshez.

További akadályozó tényező lehet a munkavállalás szempontjából, hogy a főváros és a megyeszékhely megközelítése szinte azonos időt vesz igénybe a közlekedőtől, így a térségéi foglalkoztatásba nehezebben tudnak bekapcsolódni a lullai lakosok.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbuszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal
Legközelebbi centrum (Tab)	15 perc	15	15 perc	4	15 perc
Megye- székhely	1 óra	2 közvetlen járat, de átszállással 9 járat	2 óra 30 perc	3	3 óra
Főváros	1 óra 40 perc	közvetlen járat nincs, de 1 átszállással több járat is elérhető	2 óra 30 perc	közvetlen járat nincs, de 1 átszállással több járat is elérhető	3 óra

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A településen élő álláskereső a Somogy Megyei Kormányhivatal területileg illetékes járási hivatalának foglalkoztatási osztálya által szervezett képzési programokban vehet részt.

Európai uniós forrásból jelenleg is lehetősége van az álláskeresőnek képzési és foglalkoztatási programokban való részvételre.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A fiatalok munkaerő piaci helyzetének javítása érdekében több programot is szervez a Somogy Megyei Kormányhivatal illetékes szervezeti egysége, melyhez a Lullán élő fiatalok is hozzáférhetnek.

Mind a pályorientációs programok, mind a képzési vagy vállalkozóvá válását támogató programok hozzájárulnak a jó foglalkoztatási mutatókhoz, növelik a fiatalok életkezdési esélyeit, valamint hozzájárulnak a népességmegtartáshoz is. Fontos, hogy a munkaerő piacra belépők ne csak munkavállalóként, hanem akár jövőbeni foglalkoztatóként is gondoljanak önmagukra, melyhez a vállalkozóvá válást támogató programok nyújthatnak segítséget.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzat szorosan együttműködik a Somogy Megyei Kormányhivatal Tabi Járási Hivatalával, folyamatosan részt vesz a közfoglalkoztatási programokban, és a jövőben is aktívan részt kíván venni a közfoglalkoztatásban.

A foglalkoztatottak nemzetiségi hovatartozásáról, mivel az különleges személyes adat nincs nyilvántartása az önkormányzatnak, olyan programban nem vett részt melyben a munkavállalóknak nyilatkozniuk kellett volna, és feltétel lett volna a foglalkoztatásnál a roma származás, ezért erre vonatkozóan nem áll adat rendelkezésünkre.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az Önkormányzat a foglalkoztatás-szervezése során hátrányos megkülönböztetést nem alkalmazott, minden esetben maradéktalanul szem előtt tartja az esélyegyenlőség szempontjait.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerőpiaci szolgáltatásokat és az álláskeresők számára elérhető támogatásokat. Az Önkormányzat a szociális pénzbeli támogatások közül a települési és rendkívüli települési támogatással tud segíteni az arra rászorulóknak, valamint a szociális intézményhálózat fenntartásán keresztül.

A szociális védőháló erősítését az egyházi és civil fenntartású szociális szolgáltatók és intézmények is segítik.

Az aktív korú nem foglalkoztatott személyek pénzbeli ellátás a jogosultsági feltételektől függően az állam – járási hivatalok foglalkoztatási osztályán keresztül- biztosítja. Az Flt. 25. §-a alapján az álláskeresői járadék, az Flt 30. §- a alapján nyugdíj előtti álláskeresői segély, míg a Szt. 37. §-a alapján az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (korábban: rendszeres szociális segély), vagy az Szt. 33. § alapján a foglalkoztatást helyettesítő támogatás állapítható meg aktív korú nem foglalkoztatottak részére.

Pénzbeli ellátások között kell megemlíteni az időskorúak járadékát, ápolási díjat, a települési támogatást és rendszeres települési támogatást, melyek szociális célú pénzbeli támogatások, de közvetlenül nem a munkanélküli ellátások kategóriájába tartozik.

Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók.

Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

Az aktív korú nem foglalkoztatott személyek pénzbeli ellátásának jogosultsági feltételei, azok folyósításának időtartam és a támogatás összege kiemelt szociálpolitikai intézkedések eredménye. Összességében elmondható, hogy ezen támogatási formák jogi környezeté évről évre folyamatosan változik, azonban az egyre szigorodó feltételrendszer minden ellátási formánál megfigyelhető.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatást (továbbiakban: FHT) (korábban rendelkezésre állási támogatás, majd bérpótló juttatást) az az aktív korú nem foglalkoztatott személy kaphat, aki állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal együttműködik, más ellátásra nem jogosult, kereső tevékenységet nem folytat és a háztartás megélhetése más módon nem biztosított. A jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy más foglalkoztatási jogviszony-munkavégzés, egyszerűsített foglalkoztatás, vagy háztartási munka-, vagy képzési programban való részvétel, vagy szociális szövetkezetben közös termelésében való részvétel alapján. A BJP/FHT összege a mindenkori öregségi minimál nyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez 2011. évben lecsökkent 22.800 forintra. 2011. évtől szigorítás ezen ellátási formánál, hogy egy háztartásban csak egy személy kaphatja az FHT-t.

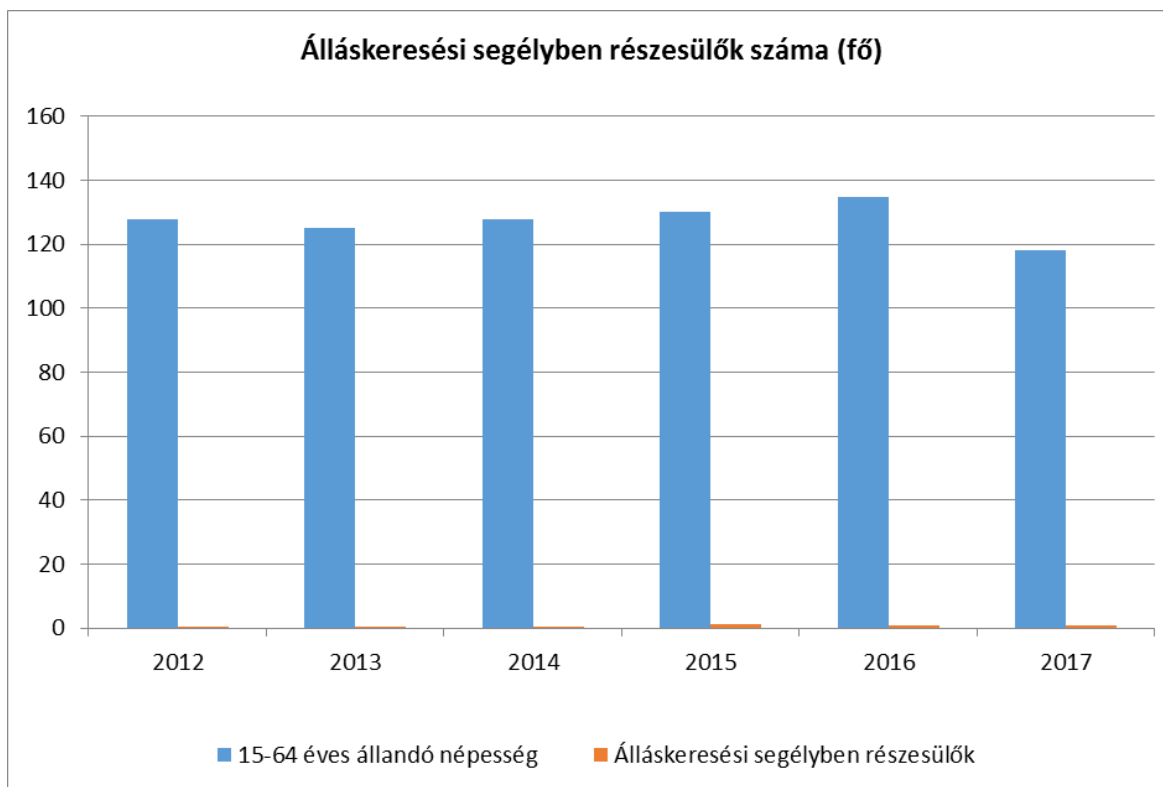
Az aktív korú nem foglalkoztatottak másik típusú ellátási formája az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, melyet az az aktív korú személy kaphat, aki kereső tevékenységet nem folytat és egészségkárosodott, vagy aki 14. életévét be nem töltött gyermeket nevel és a gyermek napközbeni ellátásról az önkormányzat nem tud gondoskodni.

A településen nyilvántartott álláskereső személyek (3.2.1. számú táblázat) közül a legalacsonyabb arányt az álláskeresési segélyben jogosultak, majd az álláskeresési járadékra jogosultak teszik ki, majd ezt követi az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás. Legtöbben az FHT-ra jogosultak száma a településen. A pénzbeli ellátásra jogosultak száma évről évre ingadozó, de általánosságban elmondható, hogy csökkenő tendenciát mutat összefüggésben a munkanélküliek számának csökkenésével.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma	Álláskeresési segélyben részesülők (fő)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	128	0,25	0,2%
2013	125	0,25	0,2%
2014	128	0,25	0,2%
2015	130	1,25	1,0%
2016	135	0,75	0,6%
2017	118	0,75	0,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

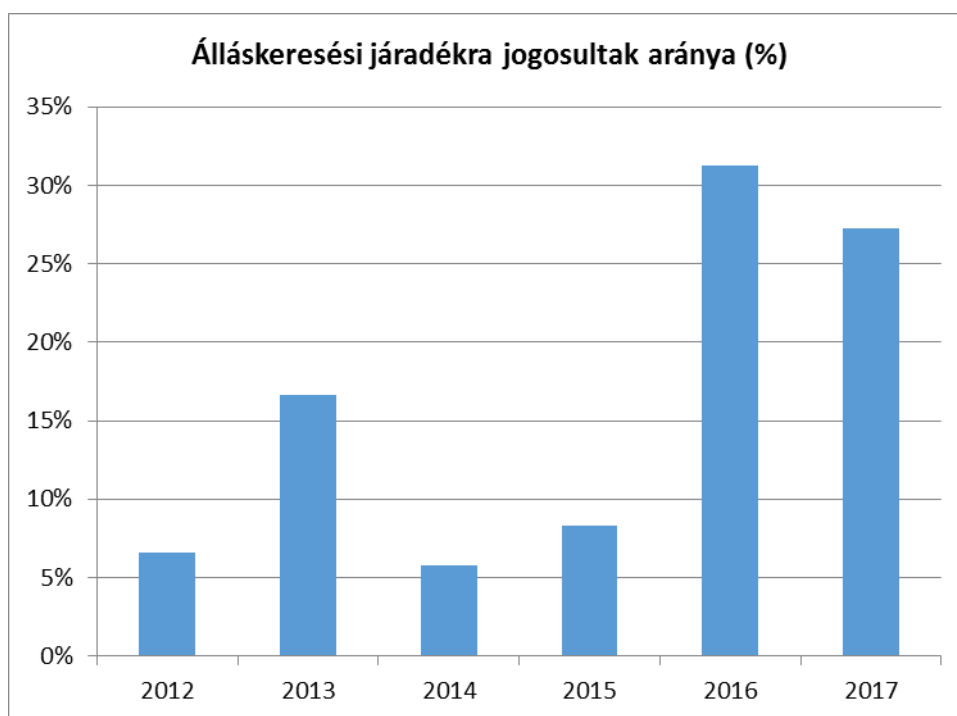

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma	Álláskeresési járadékra jogosultak	
	Fő	Fő	%
2012	19	1,25	6,6%
2013	21	3,5	16,7%
2014	13	0,75	5,8%
2015	9	0,75	8,3%
2016	4	1,25	31,3%
2017	11	3	27,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

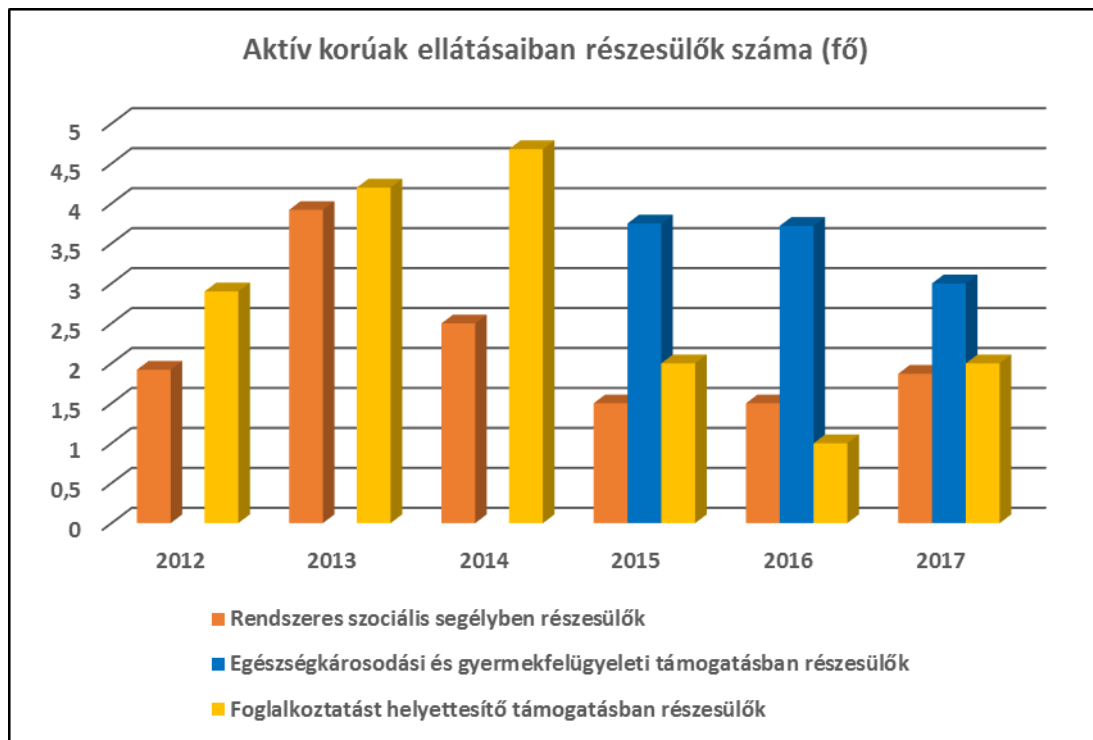

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	1,92		1,50%	3	15,26%
2013	3,92		3,14%	4	20,00%
2014	2,5		1,95%	5	36,00%
2015	1,5	4	1,15%	2	22,22%
2016	1,5	4	1,11%	1	25,00%
2017	1,87	3	1,58%	2	18,18%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A közművesítettség Lulla belterületén jónak mondható, a külterületi részeken viszont még meglehetősen nagy hiányosságok tapasztalhatók. A belterület egészén kiépítésre került a vezetékes gáz, és a csatornahálózat, biztosított ez egészséges ivóvíz ellátás.

A gázvezeték csak a település egyes részein került kiépítésre. Jaba-pusztán nincs kiépített gázvezeték. A vezetékes gázszolgáltatást igénybevevő háztartási gázfogyasztók száma 2017. évben 40. Az ivóvízhálózat kapacitása megfelelő, ugyanakkor fejlesztési feladatként jelentkezik a meglévő gerincvezeték karbantartása. A villamos energia ellátás a belterületen közel 100 %-os. A közvilágítási hálózat kisebb fejlesztést igényel.

A hírközlő hálózat szinte nem teljes körűen kiépített, a lakások 50 %-ában van telefon, a különböző mobil rendszerek is évek óta működnek, bár a település elhelyezkedéséből kifolyólag a nem vezetékes internet szolgáltatásnál a lefedettség nem teljes körű. Kábeltelevízió nincs kiépítve a településen. Jelenleg optikai kábelhálózat kiépítése van folyamatban a településen.

A település úthálózata belterületen teljes egészében kiépített. Gondot jelent, hogy több útszakasz felújításra szorul. Külterületen nincs pormentes, kiépített út.

A tömegközlekedés helyzete nem mondható jónak a településen. Az autóbusz és vonat közlekedés nem igazodik a lakosság igényeihez (munka és iskolakezdés), a megyeszékhely és a környező

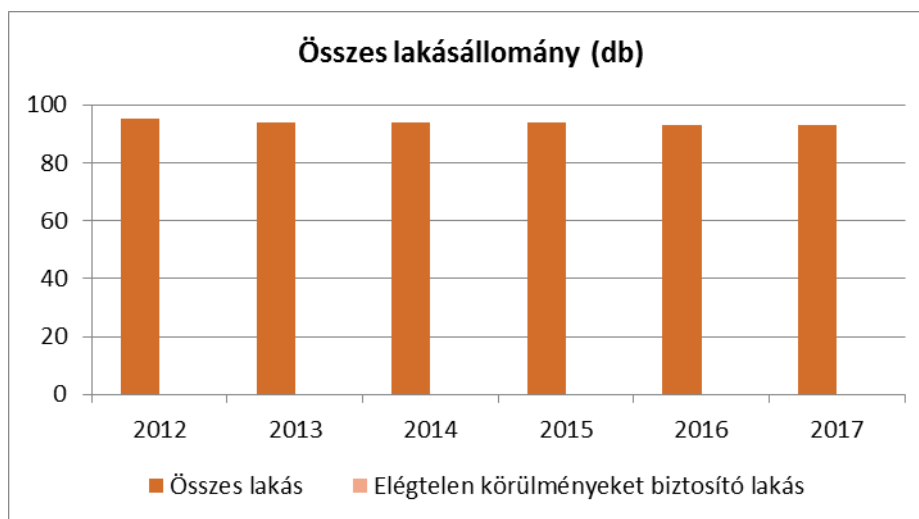
városok (Tab, Siófok, Tamási, Dombóvár) csak jelentős várakozási idővel közelíthetők meg. A volántársasággal egyeztetést folytat a település vezetése a tömegközlekedés lakossági igényeinek harmonizációjáról.

A település lakásállománya a vizsgált időszakban minimálisan csökkent. Évek óta nem került sor új lakás építésére a településen. A lakott lakások száma a 2001. és 2011. évi népszámlálás között csökkent 93-ról 73-ra. A népszámlálási adatok alapján a településen a lakás célját szolgáló ingatlanok több, mint 20 %-a lakatlan.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	95	n.a	0	n.a	0	n.a	0	n.a
2013	94	n.a	0	n.a	0	n.a	0	n.a
2014	94	n.a	0	n.a	0	n.a	0	n.a
2015	94	n.a	0	n.a	0	n.a	0	n.a
2016	93	n.a	0	n.a	0	n.a	0	n.a
2017	93	n.a	0	n.a	0	n.a	0	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Az Önkormányzat tulajdonában nincs bérlakás.

b) szociális lakhatás

Szociális bérlakás nincs a településen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscéljára szolgáló ingatlanok nincsenek az Önkormányzat tulajdonában.

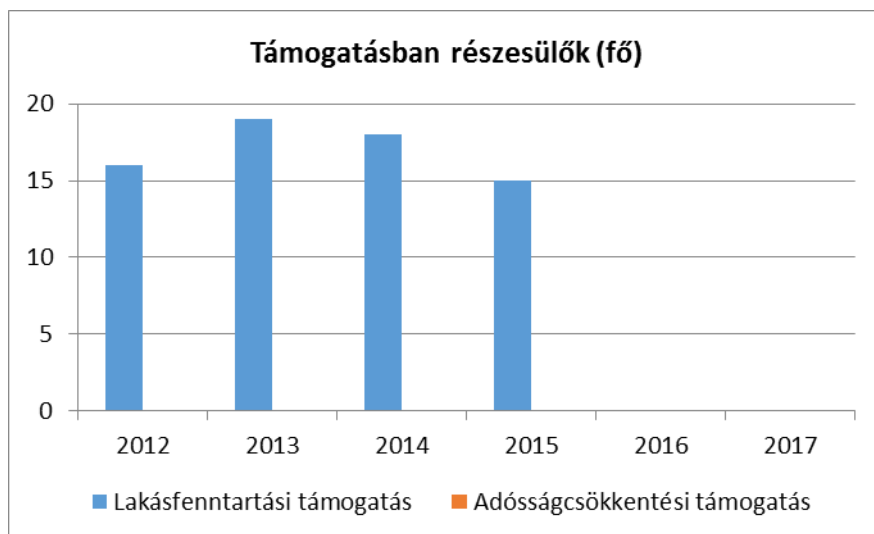
e) lakhatást segítő támogatások

Az Szt. által kötelezően nyújtandó támogatási forma volt 2015. évig a lakásfenntartási támogatás, mely beolvad a települési támogatás adható céljai közé.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma
2012	16	...
2013	19	...
2014	18	...
2015	15	...
2016	...	...
2017	...	...

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A helyi lakhatási igények támogatására Lulla Községi Önkormányzat Képviselő-testülete A helyi lakáscélú támogatásokról szóló 18/2003. (XII. 12.) önkormányzati rendeletében vissza nem térítendő támogatás formájában nyújt segítséget az önálló életkezdéshez, az arra jogosultaknak.

Vissza nem térítendő támogatás nyújtható A támogatás vissza nem térítendő támogatás formájában adható olyan lakás építéséhez vagy vásárlásához, mely a kérelmezők első közös lakástulajdonát képezi, vagy olyan lakás lakáscélú kölcsöne törlesztő részleteinek megfizetéséhez, mely a kérelmezők első közös lakástulajdonát képezi, vagy komfort nélküli vagy félkomfortos lakás komfortos vagy összkomfortos lakássá történő átalakításához.

f) eladósodottság

A településen élők eladósodottságáról hivatalos információval nem rendelkezünk. Azonban munkanélküliséggel sújtott családokban nagyobb arányban jellemző az eladósodottság valószínűsége.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A külterületen lévő Jabapuszta mind a közlekedésbe, mind a közszolgáltatásokba be van csatlakoztatva.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjanak.

Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét.

Az anti-szegregációs terv elkészítéséhez kidolgozott útmutató nyomán szegregátum az a településrész, ahol az alacsony státuszú lakosság - az aktív korú népességen belül a legfeljebb 8 osztályos iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők - aránya meghaladja az 50%-ot.

Lulla településen nem készült szegregáció kutatás.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Nincs kimutatott szegregációs terület a településen.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapellátás igénybe vehető a településen.

Az egészségügyi alapellátás keretében a felnőtt háziorvosi és házi gyermekorvosi ellátást az Önkormányzat Tab Város Önkormányzata által működtetett orvosi körzeten belül biztosítja. A

házi orvosi és házi gyermekorvosi ellátást a településen élők helyben tudják igénybe venni. A településen két orvosi rendelő is található, ahol a védőnői szolgálat is működik. A felnőtt házi orvos hetente, míg a gyermekorvos havonta biztosítja helyben a rendelőt. Rendelési időn kívül a lullai lakosok az adott házi orvos tabi rendelőjében is igénybe vehetik a házi orvosi ellátást, vagy felkereshetik a védőnőt. A hétféle orvosi ügyeleti ellátást a környező települések önkormányzataival közösen biztosítja az Önkormányzat. Az egészségügyi ellátást biztosító középületek célnak megfelelnek, de felújításuk, korszerűsítésük időszerű, ahogyan a szakmai munkát segítő orvosi eszközök cseréje, bővítése is az Önkormányzat előtt álló feladat.

A család és nővédelmi gondozás (családtervezés, fogamzás előtti gondozás, genetikai tanácsadás, várandós, szoptatós anyák gondozása) a védőnői feladatellátás keretében biztosított a településen Tab Város Önkormányzatával közös védőnői körzeten keresztül.

A járó beteg szakellátás biztosított Tab városában.

Kórházi és sürgősségi ellátást Kaposváron, illetve Siófokon lehet igénybe venni.

Fogyatékos személyek, pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek helyi ellátása megoldott, a városban található a Somogy Megyei Önkormányzat Dr. Takács Imre Szociális Otthona.

Mivel sem önálló orvosi sem önálló védőnői körzettel nem rendelkezik a település, így a statisztikai adatokban nem jelenik meg a feladatellátás, azonban a közös körzeteknek köszönhetően biztosított az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés minden lullai lakos számára.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Szociális rászorultságtól függő természetbeni ellátási forma a közgyógyellátás, melynek az alanyi, a normatív közgyógy ellátásra való jogosultságát, melyet korábban a jegyző, ma már a járási hivatal állapítja meg. Az Önkormányzat a települési támogatás kereti között járulhat hozzá az arra rászorulóknak a gyógyszerköltségéhez.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2012	2

2013	3
2014	5
2015	8
2016	6
2017	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

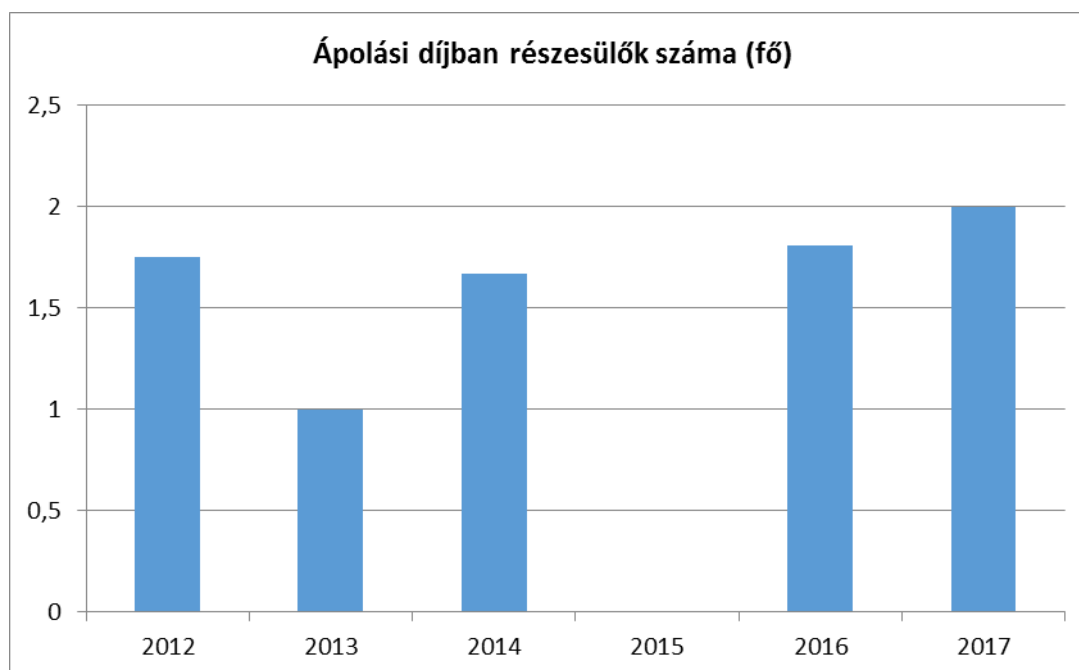
A szociális ellátások között a pénzbeli ellátások között kell megemlíteni az ápolási díjat, mely alanyi jogon annak a 18 év alatti tartós beteg, vagy fogyatékos személy hozzátartozójának jár aki ezen személy ápolása miatt nem tud munkát vállalni. Az ápolási díj megállapítása 2012. december 31-ig a jegyző hatáskörébe tartozott, 2013. január 1 –től ez már a járási hivatal hatásköre.

Lulla Község Önkormányzata települési támogatások között rendszeres pénzbeli támogatásként nyújt ápolási célú támogatást az önkormányzati rendeletben meghatározott jogosultak számára.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Összesen
2012	2		1,75
2013	1		1
2014	2		1,67
2015	n.a		n.a
2016	2		1,81
2017	2		2

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A szűrési rendszert Magyarországon az Országos Tisztifőorvosi Hivatal irányítja az országos és megyei szűrési koordinátorok segítségével. Az országos szűrési nyilvántartás tartalmazza a szűrővizsgálatra meghívandók listáját, rögzíti a megjelenteket és a távolmaradókat.

Ha a szűrővizsgálat során betegsége utaló jelet találnak, visszahívják, a megfelelő helyre irányítják és nyomon követik az érintettet.

Magyarországon a tüdőszűrés az egyetlen törvény által előírt, kötelező szűrővizsgálat, amelyen a következő csoportokba tartozóknak évente részt kell venni, mint pl: a hajléktalanoknak, a szociális ellátórendszerben vagy az egészségügyi ágazatban dolgozóknak.

Mind a méhnyakrák-, mind az emlőszűréseken alacsony a felnőtt nők részvételi aránya. A szervezett központi szűrővizsgálatokon a helyi romák kis arányban vesznek részt. A kötelező védőoltásokból senki nem maradt ki. A helyi önkormányzat az egészségvédelemmel kapcsolatos ismeretek terjesztésében, a helyi társadalom egészségtudatos attitűdjének formálásában közvetlenül nem vállal szerepet. A hatékony egészségvédelem hangsúlyos eleme a közoktatási intézmények nevelési, oktatási programjának. Az önkormányzat által biztosított közétkeztetés megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó előírásoknak.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Mind az óvodai mind az általános iskolai nevelésben a köznevelési intézmények figyelmet fordítanak a sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal küzdő gyermekek gondozására, fejlesztésére.

A KK által fenntartott Somogy Megyei Pedagógia Szakszolgálat Tabi Tagintézménye biztosítja a gyermeknek a nevelési tanácsadás és logopédiai ellátás keretei között a pedagógiai szakszolgáltatást a fejlesztés és rehabilitáció területén.

A felnőtt korú lakosság rehabilitációs ellátásának biztosítása a járóbeteg és fekvőbeteg szakellátás keretében történik.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Településen a gyermekétkeztetés és a szociális étkeztetés is biztosított. A Képviselő-testület által évente elfogadott élelmezési nyersanyagnorma biztosítja az egészséges táplálékhoz szükséges minőségi alapanyagok felhasználását és változatos étrend kialakítását.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen korlátozott keretek között biztosított a sportolási lehetőség. A gyermekek részére a köznevelési intézmények pedagógiai programjaikba foglalt keretek között biztosítják a szükséges testmozgást. A településen egy sportpálya van, melyet minden korosztály használhat igénye szerint. A településen sportegyesület nem működik, ha a szülők gyermeküknek rendszeres sportolási lehetőséget kíván biztosítani, arra csak a közeli két városban van rá lehetőség.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. Az egyházi és civil szervezetek az államtól és az önkormányzattól e feladatokat átvállalhatják.

A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás. Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

A szociális alapszolgáltatásokat a Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társuláson keresztül biztosítjuk. A kistérség a feladatok közös ellátását azzal a céllal fogalmazta meg, hogy a kistérség valamennyi lakosának esélyegyenlőséget, azonos szintű feladatellátást tudjon biztosítani, tekintet nélkül arra, hogy mely településen él.

A településen a Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társulás által fenntartott Alapszolgáltatási Központon keresztül biztosított a szociális alapellátásokhoz (szociális étkeztetés házi segítségnyújtás, időskorúak nappali ellátása), való hozzáférés.

A jogszabályváltozások miatt a korábbi társulási formában ellátott családsegítést és gyermekjóléti szolgálati feladatok 2016. évtől a Tabi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ látja el.

A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A települési önkormányzat a szociális helyzetük és rászorultságuk alapján a polgárokat pénzbeli, vagy természetbeni ellátásban részesíti. A gyermekjóléti ellátásokat a gyermekek védelméről és a gyámügyi eljárásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján tervezi az önkormányzat. Lulla Község Önkormányzata a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben meghatározott rendszeres segélyeket, különböző támogatásokat az alábbiak szerint teljes körűen biztosítja:

- települési támogatás (létfenntartási gondok enyhítése; szociális célú tűzifa; az elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulás; kamatmentes kölcsön; a lakhatás támogatása; ápolási támogatás; elemi kár következményeinek elhárítása céljából)
- köztemetés
- bursa hungarica ösztöndíjprogram
- Oktatási intézmények tanulóinak nyújtható támogatások (üdülési, tanulói és oktatási és nevelési intézménybe járó gyermekek támogatása, étkezési térítési díjkedvezmény)
- újszülöttek támogatása

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Hátrányos megkülönböztetésről nincs információnk a közszolgáltatások igénybevételekor, a településen élők egyenlő részére azonos feltételek mellett vehető igénybe a szolgáltatások.

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság illetékes szakembere negyedévente előre meghirdetett fogadóórát tart Tabon.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Az Önkormányzat a szociális, egészségügyi szolgáltatások széles körének biztosításával előmozdítja a hátrányos társadalmi helyzetből fakadó hátrányok leküzdését. Az alacsony jövedelemmel rendelkezők részére pénzbeli szociális támogatást biztosít. A szűrőprogramok megszervezésével hozzájárul az egészségmegőrzéshez.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Településünkön jelentős közösségi tevékenység folyik. Rendszeresen a közösségi összejövetelek, melyeket elsősorban az önkormányzat szervez, pályázati pénzből, vagy saját erő felhasználásával.

Településünkön két civil szervezet is működik, akik aktív résztvevői a települési rendezvényeknek.

A településen kialakításra került a közösségi ház is. A településen egy sportpálya (focipálya) van, valamint több zöldterület is lehetőséget biztosít a közösségi programokra. A településen hagyománya van a lovassportnak, ezen belül is a fogathajtásnak.

Az Önkormányzat minden évben több programmal várja a helyi lakosokat, mint a nemzeti ünnepek közös megünneplése, a farsang, húsvéti programok, falunap, idősek napja, karácsonyi készülődés.

Az Önkormányzat nagy figyelmet fordít arra, hogy minden társadalmi réteget bevonja a közösségi életbe, de a társadalmi csoportok közötti együttműködés, szolidaritás, a közös települési identitás kialakításában még sok feladat vár a településen élőkre.

Az Önkormányzatnak célja, hogy a közösségi életnek ne csak a „zárt falak” között tudjon teret biztosítani, hanem nyitott közösségi tereket is ki kell alakítani, valamint a meglévőeket gondozni is kell. Ilyen fejlesztési szükséglet még a sportpálya és kiszolgáló helyiségek felújítása, valamint a már meglévő közösségi ház felújítása, továbbá a park folyamatos karbantartása és programokkal megtöltése.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településre nem sok a beköltöző, az új lakók elismerik a helyi szokásokat, nem jellemző a helyi lakosok között a konfliktus.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A településen a civil szervezetek tagjai, de a lakosság aktív tagjai is szívesen vesznek részt önkéntesként a települési programok szervezésében, valamint az egyházi közösségek tagjai is végeznek önkéntes munkát a község vonzóbbá tétele érdekében.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Lullán nem működik nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
alacsony a helyi foglalkoztatási szint, önfoglalkoztatás alacsony szintje,	foglalkoztatási mutatók javítása, foglalkoztatási programok szervezése új foglalkoztatási lehetőségek kialakítása
lakhatási nehézségek, rendezetlen lakókörnyezet, közművesztettség hiányosságai	közműrendszer fejlesztése, közutak fejlesztése
alacsony részvétel a szűrőprogramokban, egészségkárosodás nagyobb kockázata	szűrőprogramok szervezése, egészséges életmódra nevelés
közösségi életből a társadalmi kirekesztődés nagyobb esélye az alacsony jövedelem miatt	közösségi terek kialakítása, közösségi programokba való bevonás, települési értékek megismertetése elfogadtatása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A település általános bemutatásánál a demográfiai adatok között az a természetes szaporodást valamint az öregedési indexet (3. 5. számú táblázat) prezentáló táblák és grafikonok már megmutatták, hogy településünkön az átlagéletkor nő, a gyermek száma kis mértékben növekszik az állandó népességen belül. 2017. évben az állandó népesség 14,2 %-a (31 fő) volt 18. év alatti, nemek közti megoszlás alapján 54,8 %-a fiú, míg 45,2 %-a lány. Az éve születések száma jelentősen nem emelkedik, ingadozó a születésszám.

A helyi közszolgáltatási rendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segítik a családokat a gyermek nevelésében, iskoláztatásában, valamint védelmet biztosít megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával.

A helyi rendszer célja, hogy a veszélyeztetettséget megelőzze. Ebben különös szerepe van a köznevelési, az egészségügyi, a szociális, a közművelődési intézményeknek és az abban dolgozó munkatársaknak.

A gyermekek között kiemelt figyelmet fordít az ellátó rendszer a hátrányos helyzetű, vagy a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre, akik e státusz megállapítása után jogosultak

- minden olyan kedvezményre, melyre a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak,
- óvodáztatási támogatásra (2015. évben megszűnt)

- óvodai nevelés és iskolai oktatás keretében az óvodai fejlesztő programban, képességkibontakoztató programban és integrációs felkészítésben való részvételre
- Arany János Tehetséggondozó, Kollégiumi vagy Kollégiumi-Szakiskolai Programjában való részvételre a program szabályai szerint
- az Útravaló Macika- Ösztöndíjprogramban való részvételre a program szabályai szerint
- alapfokú művészetoktatás való részvétel támogatása (tandíjmentesség)

A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a köznevelési intézménybe, felsőoktatási intézménybe történő felvételnél a felvételi eljárásra vonatkozó szabályok szerint részesülhetnek pozitív diszkriminációban.

2013. szeptember 1-től a Gyvt. 67/A §-a szerint kérelemre a jegyző állapítja meg a hátrányos helyzet, vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállását, az alábbi feltételek fennállása esetén:

Hátrányos helyzetű, az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a hátrányos helyzetűekre vonatkozó fenti körülmények közül legalább kettő fennáll,
- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A településen már évek óta nincs hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, mely igen pozitív mutató.

4.1. számú táblázat – hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma

megnevezés	2012	2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	október	január	október	január	október	január	október	január	október	január	október	január	október
Óvodai HH	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Óvodai HHH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Általános iskolai HH	5	7	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Általános iskolai HHH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Középfokú HH	3	1	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Középfokú HHH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Összes HH	10	9	7	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Összes HHH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

forrás: Oktatási Hivatal

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A Gyvt. fogalom-meghatározása alapján veszélyeztetettség az olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A veszélyeztetettség tünetei a gyermeknél: magatartásában, tanulásában hirtelen hanyatlás, igazolatlan, vagy gyanús hiányzások az iskolából, durva, agresszív magatartás, zárkózottság, bizalmatlanság, szeretetlenség, nyugtalanság, ingerlékenység, beteges érzékenység, kisebbségi érzés, feltűnő gátlások, félelemérzés indokolatlanul, túlzott költekezés, túlzott mértékű öltözködés, szórakozóhelyek látogatása, álmatlanság, aluszékonyság, gátlástalan viselkedés, durva hangnem, nyílt és rejtett dacolás mindennel és mindenkivel szemben, másnaposság, bódult állapot, réveteg tekintet, mindenből kiábrándulás.

A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai a jegyző, a gyermekjóléti szolgálat, a köznevelési intézmény (óvoda, iskola) kijelölt pedagógusa, házi orvos, védőnő, rendőrség.

A széleskörű jelzőrendszer ellenére is azonban a veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyerek és/vagy szülő alkohol- vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének (ld. ombudsman jelentése az AJB-2227/2010).

A gyermek veszélyeztetettsége esetén, amennyiben a jelzőrendszer tagjai a gyermekjóléti szolgálat felé fordulnak alapellátásba veszi a gyermeket. Látható, hogy településünkön a veszélyeztetett

gyermek száma viszonylag alacsony (206. évben a 16 év alattiak 4,4 %-a), és az elmúlt évek alatt jelentősen nem csökkent. Ez a szám azt mutatja, hogy a gyermekvédelmi rendszerből koruknál fogva kikerülő gyermekek helyére újak és újak érkeznek, azaz a veszélyeztetettségre okot adó általános társadalmi jelenségek nem javulnak.

Amennyiben a gyermek veszélyeztetettsége az alapellátás során nem javul a járási hivatal a gyermekjóléti központ, a köznevelési intézmény javaslatára, vagy hivatalból is védelembe veheti a gyermeket.

A védelembe vétellel egyidejűleg főként a szülőnek, de a gyermeknek is magatartási követelményeket írhat elő a hatóság, valamint a gyermekjóléti központ szorosabb kapcsolatot tart a családdal, segít a veszélyeztetettségre okot adó körülmények enyhítésében.

2011. szeptemberétől az 50 órás igazoltan iskola hiányzások miatt a családi pótlék felfüggesztése, majd 2012. szeptember 1-től szüneteltetése mellett a hatóságnak mérlegelési jogkör nélkül védelembe kellett venni a tanköteles kiskorút. A településünkön ez a védelembe vettek számának emelkedését azonban nem vonta maga után.

Az igazolatlan iskolai hiányzás és ennek következményeként a családi pótlék felfüggesztése esetében a jogalkotó szándéka a gyakorlatban nem mindig érvényesül, azaz az iskolai hiányzás valódi oka, annak részletes feltárása gyakran rejtve marad. Az iskolai hiányzás oka mögött előfordulhat, hogy a veszélyeztetett helyzet azért áll elő, mert a gyermek anyagi vagy egyéb okokból családfenntartói vagy egyéb funkciókat lát el (dolgozik, ápol valakit, stb.).

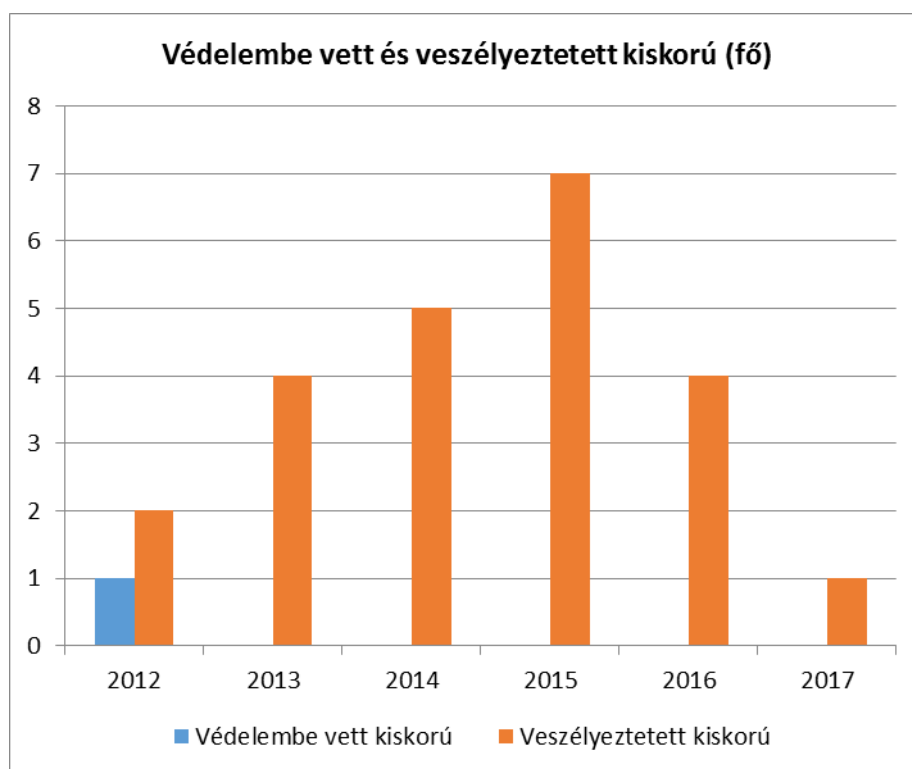
Védelembe vett gyermek évek óta nincs a településen, míg a veszélyeztetett kiskorúak száma is igen elenyésző.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én
2012	1	2
2013	0	4
2014	0	5
2015	0	7
2016	0	4
2017	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, helyi adatgyűjtés

A kiskorú veszélyeztetése nem csak a gyermekjóléti ellátórendszer fogalmi körébe tartozik, hanem büntetőjogi kategória is. A Büntető Törvénykönyv büntettnek minősíti azt a jogellenes cselekményt, ahol a kiskorú nevelésére, felügyeletére vagy gondozására köteles személy - ideértve a szülői felügyeletet gyakorló szülő, illetve gyám élettársát, továbbá a szülői felügyeleti jogától megfosztott szülőt is, ha a kiskorúval közös háztartásban vagy egy lakásban él -, aki e feladatából eredő kötelességét súlyosan megszegi, és ezzel a kiskorú testi, értelmi, erkölcsi vagy érzelmi fejlődését veszélyezteti. Lullán 2012 óta a Prevenációs bűnözés-statisztikai adattár adatai alapján nem indult eljárás e bűncselekmény elkövetése miatt.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

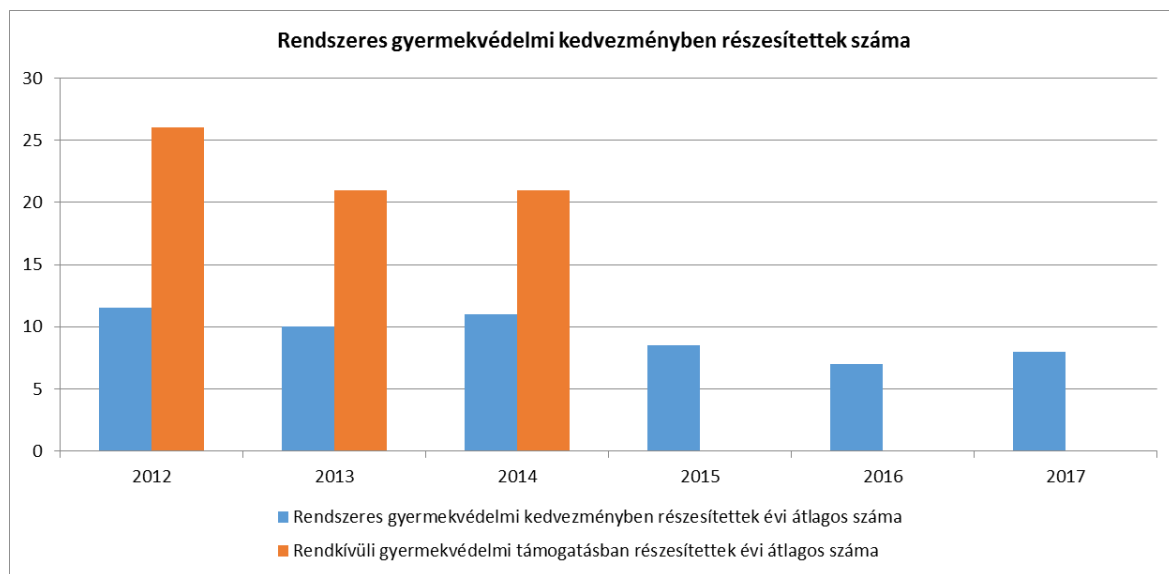
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők évente kétszer augusztusban és novemberben alkalmanként a központi költségvetésben meghatározott összegű fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható utalványt kapnak.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek ingyenes vagy kedvezményes tankönyvre, illetve étkezésre (bölcsődében, óvodában, általános iskolában, nappali rendszerű középfokú oktatási intézményben) jogosult, valamint egyéb feltételek fennállása esetén felzárkóztató programokban (pl: Arany János tehetséggondozó program) vehet részt, vagy egyéb támogatásra jogosult.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek évi átlagos száma
2012	11,5	26
2013	10	21
2014	11	21
2015	8,5	...
2016	7	...
2017	8	...

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzbeli és természetbeni támogatások rendszeréről, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 5/2015. (II. 20.) rendelete alapján települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező, nem várt többletkiadások – így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadásokhoz, hosszabb kórházi kezeléssel járó betegséghez – vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

Ugyanezen önkormányzati rendelet alapján Lulla Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az oktatási intézmények tanulói a középiskola befejezéséig, utolsó alkalommal abban a tanévben, amelyben a középiskolát befejezik, üdülési támogatásban, tanulói támogatásban, vagy oktatási és nevelési intézménybe járó gyermekek támogatásában részesülhetnek. Az Önkormányzat az újszülötteket is támogatja pénzbeli támogatás formájában.

A település csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj programhoz, mely során évente 2-3 főt támogatnak a jelentkezők függvényében.

4.1.3.1 számú táblázat – Önkormányzat által nyújtott támogatások gyermekek részére

Év	Üdülési támogatásban részesülők száma	Beiskolázási támogatásban részesülők száma	Újszülöttek támogatásában részesülők száma	Gyermekeknek karácsony előtti támogatásban részesülők száma	Kiskorúakra tekintettel megállapított települési támogatásában részesülők száma
2012	0	23	...	0	n.a
2013	0	20	3	0	n.a
2014	0	21	4	17	9
2015	0	10	1	20	7
2016	0	17	3	25	11
2017	0	20	2	26	1

Forrás: helyi adatgyűjtés, Önkormányzati adatok

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. Felmenő rendszerben 2011. január 1-től már a bölcsődei, óvodai nevelésben valamint az alapfokú és nappali rendszerű középfokú oktatásban részt vevő gyermekvédelmi kedvezményben részesülők ingyenesen vagy kedvezményesen étkezhetnek, valamint jogosultak az ingyenes tankönyvre is.

Az önkormányzat folyamatosan részt vesz a nyári gyermekétkeztetés megszervezésében, melynek feltételei évről évre szigorodnak ugyan, de az önkormányzat mindent megtesz annak érdekében, hogy a jogszabályi feltételeknek évről évre megfeleljen.

Az Önkormányzat azon gyermekek részére, akik nem ingyenesen étkeznek 50 %-os térítési díj kedvezményt biztosít, ezzel is támogatva a helyi családokat és ösztönözve arra, hogy vegyék igénybe a gyermekek az óvodai, iskolai étkeztetést.

A kedvezményes óvodai és iskola étkezést igénylők adatai között csak a járasközpont településen óvodai nevelésben, vagy alapfokú oktatásban résztvevő gyermekek adatai szerepelnek.

4.1.3.2. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma óvodában	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-8. évfolyam	étkezéshez önkormányzati díjtámogatásra jogosultak száma óvodában és általános iskola 1-8. évfolyam	Óvodázatai támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	1	4	0	0	2	0	9
2013	1	3	0	0	1	0	7
2014	1	4	1	1	0	0	7
2015	2	1	1	2	1	0	4
2016	4	1	0	2	2	...	0
2017	7	1	0	2	2	...	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A településen nem működik köznevelési intézmény.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nincs dokumentáltan a KSH által visszaigazolt szegregált lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

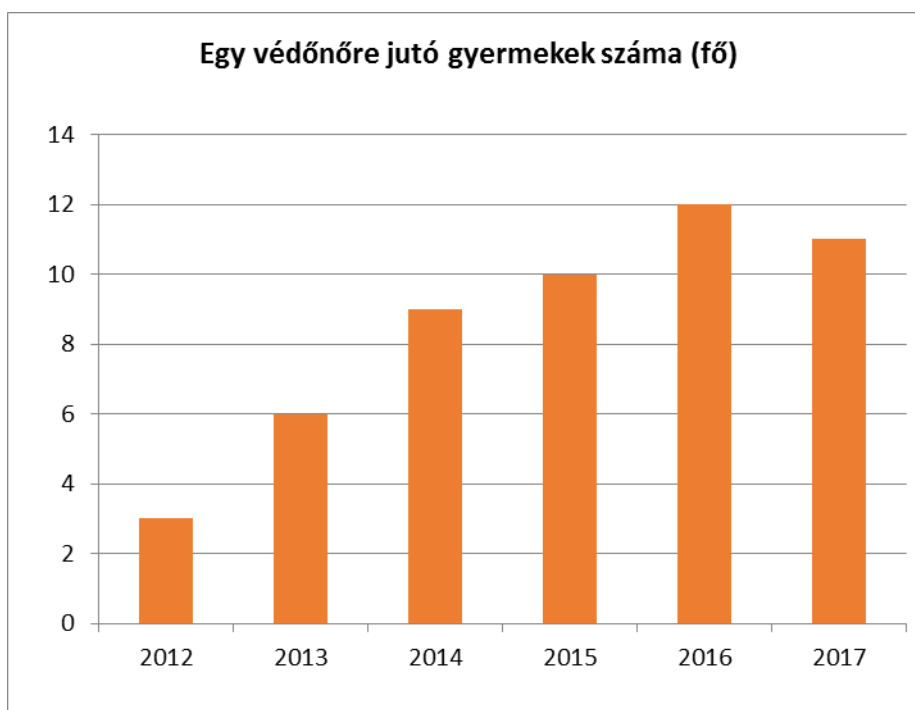
Ahogy a 3.3 fejezetben is leírtuk az egészségügyi alapellátás biztosított a településen, a védőnői ellátást Tab Város Önkormányzatával közösen szervezi meg az Önkormányzat. A védőnői ellátásnál a HEP-ben csak a 0-3 éves korosztályt vizsgáljuk, de teljes képet akkor kapunk a védőnői leterheltségtől, ha kiegészítjük azzal, hogy a védőnő az óvodáskorú gyermekek fejlődését is folyamatosan nyomon követi, részt vesz az iskola-egészségügyi feladatok ellátásában, valamint a terhes gondozás keretében a váradós anyákkal is rendszeres kapcsolatot tart, továbbá tagja a gyermekjóléti jelzőrendszernek is. Így az egy védőnőre jutó gondozottak száma a valóságban mintegy a duplája az bemutatottakhoz képest.

Az 1 védőnőre jutó gyermekek száma tekintetében, mivel önálló védőnői álláshelye nincs a településnek ezért szerepel a „0” adat. Ahogyan a gyermekek számának általános elemzésénél is leírtuk a gyermekek száma a vizsgált években jelentősen nem változik, mely a fogyó lakosságszám mutatói mellett mindképp pozitívumnak tekinthető.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	0	3
2013	0	6
2014	0	9
2015	0	10
2016	0	12
2017	0	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Ahogyan a 3.3 fejezetben is leírtuk az egészségügyi alapellátás biztosított a településen, a lakosságszám és ezen belül a gyermeklétszám alapján önálló felnőtt háziorvosi és gyermekorvosi körzetet kialakítása nem lehetséges, ezért Tab Város Önkormányzatával közösen történik a feladatellátás. Az orvosi ellátást a gyermekek helyben is igénybe vehetik, a házi gyermekorvos havonta egyszer rendel Lullán. Rendelési időn kívül Tabon vehetik igénybe az egészségügyi szolgáltatást a lullai gyermekek és szülei.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az önkormányzatnak lakosság száma alapján a 0-7 éves korosztályú gyermekek napközbeni ellátásának biztosításáról óvoda működtetésével kell gondoskodnia.

A Gyvt. 94. § (3) bekezdés alapján a bölcsődei ellátásra az adott településen legalább öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település - jogszabályban meghatározottak szerint megállapított - 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt, a 10.000 főnél alacsonyabb lakosság számú településnek is gondoskodni kell a gyermekek bölcsődei ellátásáról a Gyvt. 42. § (2) bekezdése szerinti bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások bármelyik formájának biztosításával, önállóan, társulásban vagy ellátási szerződés útján.

A Gyvt. 175. § (5) bekezdés alapján a települési önkormányzatnak 2018. december 31-éig kell eleget tennie az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2015. évi CCXXIII. törvénnyel megállapított 94. § (3a) bekezdésben foglalt kötelezettségének.

Lullán a 3 év alatti gyermekek száma nem éri el a 40 főt, szülői igény a meghatározott számban még nem jelentkezett, így a bölcsődei ellátás megszervezéséről egyenlőre nem gondoskodik az Önkormányzat.

A településen sem civil, sem egyházi fenntartású bölcsődei ellátást nyújtó intézmény nincs.

Az óvodai nevelés biztosítása minden települési önkormányzatnak kötelező feladata. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 8. §-a alapján az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény.

Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. A jegyző - az egyházi és magán fenntartású intézmények esetében a fenntartó - a szülő kérelmére és az óvodavezető, valamint a védőnő egyetértésével, a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek az ötödik életévét betölti felmentést adhat a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, képességeinek kibontakoztatása, sajátos helyzete indokolja.

2015. szeptember 1-től minden 3. életévét betöltött gyermeknek kötelező az óvodai ellátásban való részvétele egészen a tankötelezettség elérésig a fenti jogszabályi rendelkezés alapján.

Lullán az óvodáskorú gyermekek alacsony száma miatt nem működik óvoda, az Önkormányzat feladat-ellátási szerződéssel biztosítja az óvodai nevelést a településen élőknek. A lullai gyermekek Tab város Önkormányzata által fenntartott Tabi Takáts Gyula Óvoda és Bölcsőde Többcélú Intézményben vehetik igénybe a szolgáltatást. Az intézmény 5 csoporttal működik, 125 fő az engedélyezett férőhely száma. Az intézményben szakemberhiány nincs. Reggel 6.30-tól 17.00 óráig várja az óvodás gyerekeket. Az intézmény alapító okirata szerint integrált nevelés formájában ellátja a sajátos nevelési igényű, valamint a fogyatékkal

élő, az autista és pszichés fejlődési zavarokkal küzdő gyermekeket is. A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását a KK által fenntartott Somogy Megyei Pedagógia Szakszolgálat Tabi Tagintézménye is segíti.

A járásközpontban egyházi fenntartású óvoda is működik, ahova a lullai gyermekek is felvételt nyerhetnek. A római katolikus egyház által fenntartott köznevelési intézményben szintén biztosított a sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő gyermekek integrált nevelése, szakemberhiánnyal nem küzd az intézmény.

4.4.2.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma
2012	5	0	0	0	0	0
2013	5	0	0	0	0	0
2014	2	0	0	0	0	0
2015	3	0	0	0	0	0
2016	7	0	0	0	0	0
2017	10	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar,

Minden gyermek óvodaköteles gyermek teljesíti az óvodai nevelésben való részvételt, erre a gyermekléti védőháló tagjai kiemelt figyelmet fordítanak. Mivel a szülők nem kötelesek abba az óvodába íratni gyermeküket, amellyel feladatellátásra megállapítása van az Önkormányzatnak, így a gyermekek óvodai ellátásáról csak a Tabon működő óvodákra vonatkozóan van adatunk, mely alapján a lullai szülők az alábbi köznevelési intézménybe írták be gyermeküket.

4.4.2.2 számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Tabi Takáts Gyula Óvoda és Bölcsőde Többcélú Intézménybe járó gyermekek száma	Szent Gellért Római Katolikus Általános Iskola és Óvodába járó gyermekek száma
2012	5	2	1
2013	5	2	1
2014	2	3	0
2015	3	1	2
2016	7	1	7
2017	10	3	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti ellátást Lullán Tab Város Önkormányzat Képviselő-testülete által alapított Tabi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ biztosítja. Az intézmény mind az alapszolgáltatási feladatokat, mind a gyermekjóléti központi feladatokat is ellátja.

A gyermekjóléti szolgáltatásokat a településen élők mind a Központban, mind helyben is igénybe vehetik a kliensek. Helyben az ügyfélfogadás rendje az alábbiak szerint alakul:

Minden hónap 1. és 3. keddjén 10.00-tól 11.00-ig lehet helyben felkeresni a szociális és gyermekjóléti szakembereket. Az ügyfélfogadás helye: 8660 Lulla, Kossuth L. u. 43. (Önkormányzat épülete).

A gyermekjóléti szolgáltatás igénybe vehető:

- Önként, mindazok körében, akik a gyermekjóléti szolgálathoz fordulnak segítségért, hogy adott problémájuk megoldható legyen.
- Jelzőrendszer jelzéseit követően a gyermekjóléti szolgálat kezdeményezi a kapcsolattvételt.
- Hatóság által, kötelezés formájában.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelem komplex, több szakágazatot érintő szerteágazó rendszer. A gyermekvédelem hatósági feladatait a jegyző és a gyámhivatal látja el. 2013. január 1-től a jegyző gyámhatósági feladatai jelentősen lecsökkentek, a gyermekvédelmi feladatok – védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, családba fogadás, vagy a családból kiemelés célzó intézkedések- a gyámhivatal hatáskörébe kerültek.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Az Önkormányzat nem tart fenn krízishelyzetben levő családok, gyermekek és várandós anyák átmeneti gondoskodását biztosító gyermekjóléti intézményt. A járásban Nágocson egy egyházi és egy civil fenntartású átmeneti otthon tudja befogadni a krízishelyzetben levő családokat.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A kutatási adatok szerint a 21. században sokan több időt töltünk képernyők előtt, mint alvással. 10 felnőtt közül 6 úgy érzi, hogy függ a digitális eszközöktől, és azt gondolja, hogy túl sok időt tölt online. Ez a mutató a mai fiatalokra fokozottan igaz. Ezért fontos, hogy a szabadidejüket hasznosan, közösségben töltsék, melyhez azonban jól kialakított közösségi terekre, interaktív programokra van szükség.

Az egészséges életmódra nevelés a köznevelési intézmények pedagógiai programjának szerves része. A gyermekek rendszeres sportolási lehetőséghez jutnak az óvodai nevelés és az alapfokú oktatás keretei között.

A településen csak egy sportpálya (focipálya) van, mely korszerűsítése szükséges. A szabadidős és szünidős programok szervezésében az Önkormányzat és dolgozói vállalják a legnagyobb szerepet.

Az Önkormányzat minden évben több programot szervez, mint a falunap, farsang, húsvéti programok és adventi készülődés. A programok rendjének kialakításában kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy mind a kisgyermekek, mind a fiatalok megtalálják a nekik kedves programokat. A települési rendezvények lebonyolításában a helyi kis közösségek és civil szervezetek is aktívan részt vesznek.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A településen nyújtott gyermekétkeztetéssel összefüggő adatokat a 4.1.3.1 mutatja be részletesen.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A gyermekeket érintő hátrányos megkülönböztetés miatt hivatalos bejelentés nem történt, az önkormányzat a gyermekjóléti gyermekvédelmi és köznevelési feladatainak ellátása során maradéktalanul érvényesíti az esélyegyenlőség szempontjait.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A hátrányok kompenzálását segítő támogatások rendszerét a 4.1 pontban mutattuk be, a résztvevők számát a 4.1.3.1 táblázat tartalmazza.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A településen nem működik sem óvoda, sem alapfokú oktatási intézmény.

A KK fenntartásában működő oktatási intézményben, a Tabi Takáts Gyula Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (továbbiakban: Általános Iskola) keretei között biztosított a gyermekek alapfokú oktatása. A KK fenntartásában működő intézmény alapfokú művészeti iskola is egyben.

A járásközpontban egyházi fenntartású köznevelési intézmény is működik.

Minden tanköteles korú gyermek teljesíti a köznevelésben való részvételt, erre a gyermekléti védőháló tagjai kiemelt figyelmet fordítanak. Mivel a szülők nem kötelesek a tankerületi alapfokú oktatási intézménybe íratni gyermeküket, így csak a járásközpontban működő alapfokú oktatási intézményben tanuló gyermekek számáról van információnk.

4.4.3. számú táblázat – Alapfokú oktatás adatai

Év	7-14 éves korú gyermekek száma	Tabi Takáts Gyula Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolába járó tanulók száma	Szent Gellért Római Katolikus Általános Iskola és Óvodába járó tanulók száma
2012	12	7	0
2013	10	6	0
2014	11	8	1
2015	10	8	1
2016	11	6	1
2017	9	5	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az Általános Iskola a sajátos nevelési igényű gyermekek és fogyatékkal élő gyermekek számára is biztosítja a kötelező köznevelési feladatokat. Az Általános Iskolában gyógypedagógus is foglalkoztatásra kerül a gyermekek hátránykompenzációs, felzárkóztatási feladatainak biztosítására.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

A gyermekeket érintő hátrányos megkülönböztetés miatt hivatalos bejelentés nem történt, a köznevelési intézmények feladatainak ellátása során maradéktalanul érvényesítik az esélyegyenlőség szempontjait.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Nincs információ e tárgykörben

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az Önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a gyermekek támogatására. Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzügyi és természetbeni támogatások rendszeréről, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 5/2015. (II. 20.) rendelete alapján az Oktatási intézmények tanulóinak nyújtható támogatásokról külön rendelkezett.

A részletes ellátotti adatokat a 4.1 pontban a 4.1.3.1 táblázat részletezi.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
mozgásszegény életmód, társas kapcsolatok hiánya, bezárkózó fiatalok	szabadidő hasznos eltöltésére programszervezés - sport és közösségi programokon keresztül

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el Magyarország Alaptörvény, a Munka Törvénykönyve és természetesen az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény.

Ugyanakkor a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását nem írja elő jogszabály.

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

1. a 40 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
2. a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
3. gyermekeiket egyedül nevelő nők

4. a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A településen a 15-64 év közötti, munkaképes korúak közül a nők foglalkoztatási mutatói átlagosan jobbnak mondhatóak a vizsgált időtávban, ez azonban nem jelenti azt, hogy minden foglalkoztatott aktív szereplője is a munkaerő piacnak. A gyermeklétszám már elemezett mutatói természetesen azt is jelenti, hogy több nő inaktív a munkaerőpiacon, mivel kevesebb időre esnek ki a munkaerő piacról. A regisztrált munkanélküliek tekintetében a nemek aránya között nincs szignifikáns eltérés az utóbbi években, és pozitívum, hogy számuk folyamatosan csökken.

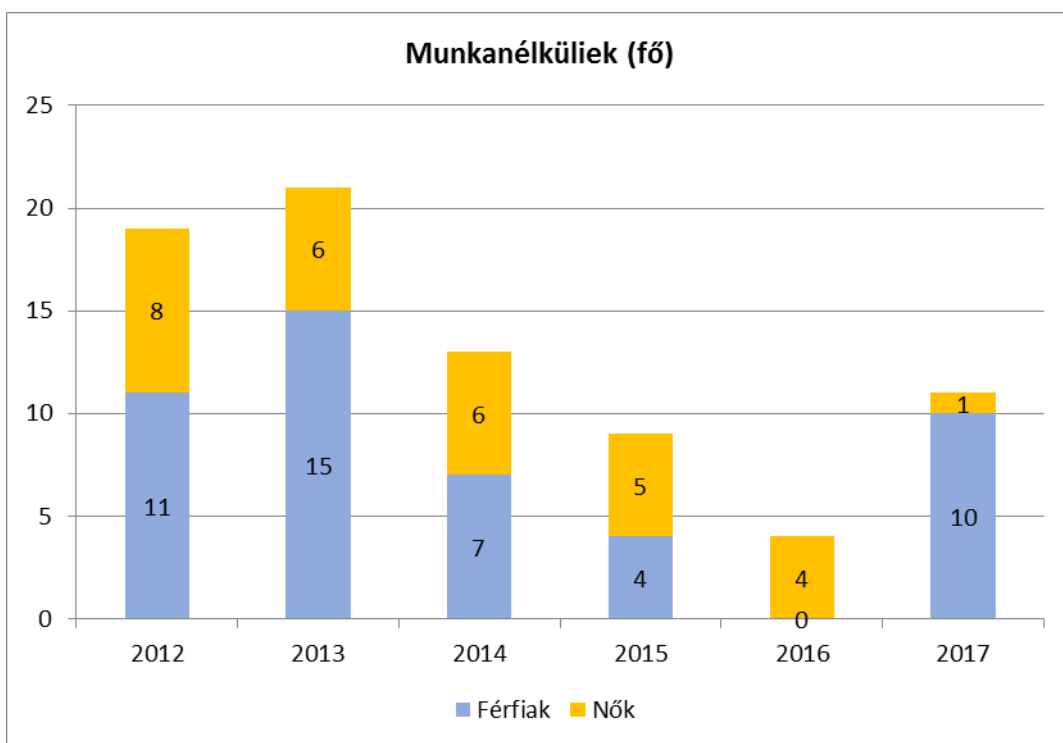
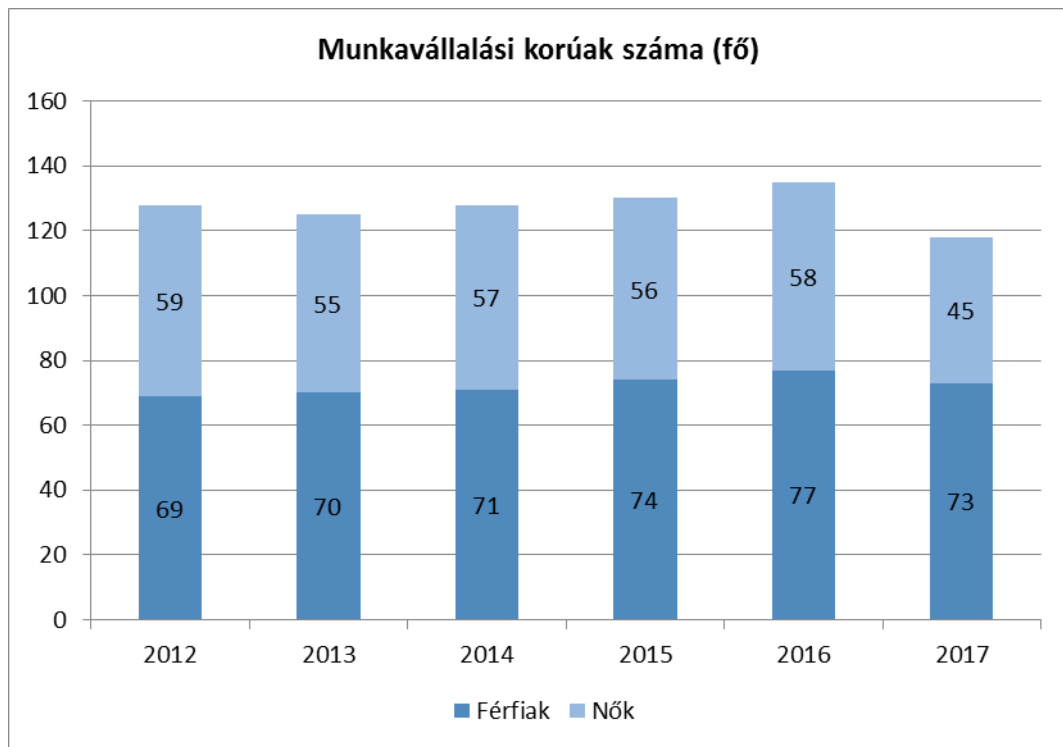
b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A regisztrált álláskeresők alacsony iskolai végzettségét bemutató 3.2.6. számú tábla adataiból látható, hogy a regisztrált munkanélküliek jellemzően nem rendelkeznek szakképzettséggel, ez mind a nőkre mind a férfiakra igaz. A szakképzettség hiánya a munkaerő piacon nagyobb hátrányt jelent, mint a munkavállaló neme, ez látató a fenti foglalkoztatási adatokból is, hiszen a regisztrált álláskeresők között egyre csökken a nemek közötti arány különbsége. Ehhez hozzájárul az is, hogy az elmúlt években a foglalkoztatási programok száma folyamatosan emelkedett, melyet a Somogy Megyei Kormányhivatal területileg illetékes járási hivatalának foglalkoztatási osztálya (korábban Munkaügyi Központ) szervez a településen.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Főállású adófizetők száma	Munkanélküliek	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Férfiak	Nők
2012	69	59	76	11	8
2013	70	55	61	15	6
2014	71	57	71	7	6
2015	74	56	78	4	5
2016	77	58	85	0	4
2017	73	45		10	1

Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az Önkormányzat célkitűzése, hogy a két nem egyenlő lehetőségekkel rendelkezzen a társadalmi és a magánéletben, a munkavállalás területén, a képzésben, való részvételben, az előmenetelben, a politikai döntéshozatalban, a gyermeknevelésben, valamint a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenség). Nincs arról információnk, hogy aránytalan bérezés miatt a településről az Egyenlő Bánásmód Hatósághoz fordult volna bárki is. Az önkormányzati foglalkoztatottak között a nemek közti bérkülönbség nem mérhető, mivel mind a közalkalmazottak, mind a köztisztviselők juttatásait jogszabály határozza meg, mely az iskolai végzettséghez és a munkaviszonyban töltött időhöz igazodik.

A várandós és kisgyermekes anyák visszatérése biztosított és támogatott az önkormányzati munkahelyeken. Munkaerő piaci helyzetükről azonban nem készült felmérés.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családanyák elhelyezkedését szolgáló gyermekjóléti, köznevelési és közösségi programokat szervező közszolgáltatásokra vonatkozó adatok a következő fejezetben kerülnek részletezésre.

A gyermekvállalást, gyermeknevelést azonban nem csak a közszolgáltatások jelenléte tudja támogatni, hanem jelentős befolyásoló tényező a lakhatás is. Lullán a fiatal párok, ha saját fészket szeretnének rakni, mivel csekély a piaci alapú kiadó ingatlanok száma csak saját tulajdonban gondolkodhatnak, melyhez szükséges a forrás is. Az Önkormányzat a népességmegtartás és a letelepedési hajlandóság támogatás érdekében a helyi lakáscélú támogatásokról szóló Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testületének 18/2003. (XII.12.) önkormányzati rendeletében foglalt támogatásokkal – kamatmentes kölcsön, vissza nem térítendő támogatás - segíti a családokat.

Általános társadalmi jelenség, hogy a kisgyermekes szülőknek gyermekük gondozása mellett a társas kapcsolataikra kevesebb idő jut, mely hosszú távon negatív pszichológiai folyamatokat indíthat el. Ha kevés a kimozdulási lehetőség, a biztonságos játszótér, a babakocsival könnyen megközelíthető közterület, park, vagy középület, akkor kevesebb fiatal költözik a településre, vagy a településen élő fiatal szülők könnyebben költöznek el, és keresnek olyan lakókörnyezetet, ahol e szolgáltatások rendelkezésre állnak. Ezért fontos, hogy olyan közösségi terek (parkok, játszóterek stb) legyenek ahol akár barátokkal, akár más, kisgyermeket nevelő szülőkkal találkozni tudjanak, gyermekeikkel közös programot szervezhetnek. Egy ilyen közösségi tér már van a községben, de játszótér még nincs a településen. Azonban nem csak a környezeti és tárgyi feltételek megteremtése szükséges a kisgyermekes anyák támogatására, hanem a közösségi programok szervezése is, ahol találkozhatnak más kisgyermekes szülőkkal, megoszthatják gyermekneveléssel járó tapasztalataikat, problémáikat, vagy közösségi részvételükön keresztül hasznos és aktív tagjainak érezhetik magukat a településen.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A nők munkaerő piaci részvételét segíti elő a településen működő óvoda, valamint az alapfokú oktatásban az egész napos oktatás-nevelés is. Tab városában működő óvoda nyitva tartása 6.30 -17.00 óra között biztosítja, hogy a szülők a munkarendjéhez igazodva a gyermekek szakszerű gondozását és ellátást. Az óvoda a nyári szünetben két hét kivételével folyamatosan nyitva tart, ezzel is segítve a családok gyermekek napközbeni elhelyezését.

Az óvodai férőhelyek száma megfelelő, férőhelyhiány miatt még óvodás korú gyermeket nem utasítottak el. A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét is szolgálja. A védőnői szolgáltatón kívül a Tabi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ családgondozói segítik a mindennapokban a család-és nővédelmi gondozást.

A Tab Város Önkormányzatával ellátott védőnői szolgálat célja - az alapellátás részeként - a családok egészségének megőrzése, egészségromlásuk megelőzése érdekében végzett egészségnevelés.

A védőnők a gondozási tevékenységet azon családok körében végzik, ahol várandós és gyermekágyas anya illetve 0-6 éves korú gyermek él. A nővédelem területén a védőnő tanácsot ad a családtervezéssel kapcsolatban, segíti a nők anyaságra való felkészülését.

A gyermekágyas, szoptató anyákat a kórházból történő távozást követően azonnal meglátogatja, segítséget nyújt és tanácsot ad a szülést követő egészségi állapotra vonatkozóan a szoptatással, a gyermekgondozással valamint a családtervezéssel összefüggő kérdésekben.

A 0-6 éves korú gyermekek esetében családlátogatás és tanácsadás során segíti a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulását, az egészséges életmód és az egészséges táplálkozás gyakorlásához szükséges ismeretek elsajátítását, a gyermeknevelést, a szocializációt.

A védőnők ellátják az iskolai védőnői feladatokat is az iskolaorvosi feladatokat ellátó háziorvossal együtt. Fontos feladatuk a 6-14 éves korosztálynál a gyermek fejlődését veszélyeztető tényezők időben történő észlelése. A szűrővizsgálatok végzésével, szükség szerinti intézkedéssel, a védőnő mindent megtesz a gyermek zavartalan fejlődésének biztosítása érdekében.

A védőnő jelenléte a településen az elmúlt években biztosított volt, a gyermeklétszám növekedő tendenciát mutat, melyet már korábban is leírtunk, hogy a csökkenő lakosságszám mellett ez pozitív mutató.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	0	3	
2013	0	6	
2014	0	9	
2015	0	10	
2016	0	12	
2017	0	11	

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A nők egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz történő hozzáférést a 3.6 pontban részletesen elemeztük.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény és a Büntető Törvénykönyv tartalmazza.

A családon belüli erőszak önálló büntetőjogi tényállása jelenleg a Büntető Törvénykönyvben a kapcsolati erőszak, mely kimondja, hogy aki gyermekének szülője, továbbá az elkövetéskor vagy korábban vele közös háztartásban vagy egy lakásban élő hozzátartozója, volt házastársa, volt élettársa, gondnoka, gondnokoltja, gyámja vagy gyámoltja sérelmére rendszeresen

- a) az emberi méltóságot súlyosan sértő, megalázó és erőszakos magatartást tanúsít,
- b) a közös gazdálkodás körébe vagy közös vagyonba tartozó anyagi javakat von el és ezzel a sértettet súlyos nélkülözésnek tesz ki,

ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A bűncselekmény súlyosbító körülménye a rendszeres testi sértés, becsületsértés, vagy ha a kapcsolati erőszakban személyi szabadság korlátozása is megvalósul.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

Az országos statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai között folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Az adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él, vagy élt olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

Lullán megfelelő a közbiztonság, a Prevenziós bűnözés-statisztikai adattár adatai alapján 2012-2017. év között évente 2-3 bűncselekményt követtek el a településen, melyek között a vizsgált időtávban sem szexuális kényszerítés vagy szexuális erőszak sem zaklatás nem fordult elő

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Célzottan a női erőszak családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a városban nem folyik. A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások az alapszolgáltatás keretében a Tabi Családsegítő és Gyermejkölési Központban elérhető, míg azon anyáknak, vagy családoknak akik krízishelyzetbe kerülnek legközelebb Nágocson tudnak elhelyezést biztosítani. 1995. január 12-én nyitotta meg kapuit a „Árvácska” Református Anya- és Csecsemőotthon a Dunántúli Református Egyházkerület Tanácsa elhatározására. Nágocson működik szintén a Reménység Alapítvány által fenntartott Reménység Családok Átmeneti Otthona is.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők társadalmi szerepvállalásának erősödésével egyidejűleg a közéletben is egyre nagyobb szerepet vállalhatnak. Jelenleg vezetői szinten az Önkormányzat fenntartásában működő feladatok ellátásában a női munkavállalók és vezetők vannak túlsúlyban, míg a politikai szinten a képviselő-testületben kisebbségbe szorultak.

A településen a nők közéleti szereplése mindenki számára nyitott lehetőség.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen nem működik kifejezetten olyan civil szervezet, mely a nők társadalmi helyzetével foglalkozik, az önkormányzathoz nem érkezett javaslat a település lakosságától a nők esélyegyenlőségének elősegítése érdekében történő program megszervezésére.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Személyes közösségi kapcsolatok csökkenése, család munka közötti egyensúly megteremtésének nehézsége	közösségi kapcsolatok erősítése, elmagányosodás, elzárkózás megakadályozása, családi értékek megőrzése, közösségi programok szervezése
A GYES, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát, a gyermekek felügyeletének hiányában sok esetben nem megoldható.	Gyermekek napközbeni ellátását nyújtó közszolgáltatások biztosítása lakossági igény esetén helyi foglalkoztatási lehetőségek bővítése

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Társadalmunkra, hazánkra és így a településre is jellemző az elöregedés. Az életminőség javulásával az orvostudomány fejlődésével a társadalom átlagéletkora is növekszik.

Lullán az időskorú, 65 év feletti lakosság számában növekedés figyelhető meg, mely az országos trendekkel megegyező folyamatot mutat.

Az időskorúak nemenkénti megoszlása, ahogyan erre már az általános fejezetben is rámutattunk, igen érdekesen változik a kor előrehaladtával. Míg az egyes korcsoportokon belül a nemek közti megoszlás viszonylag állandó, addig a 65 év feletti lakosság körében a nők aránya jelentősen magasabb a férfiakénál. Sajnos ez a trend sem egyedülálló, a férfiak korai halálozása miatt az özvegyek között a nők aránya sokkal magasabb, mely alapján az egyedülálló idős női lakosság nagyobb gondoskodást igényel az önkormányzat részéről.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

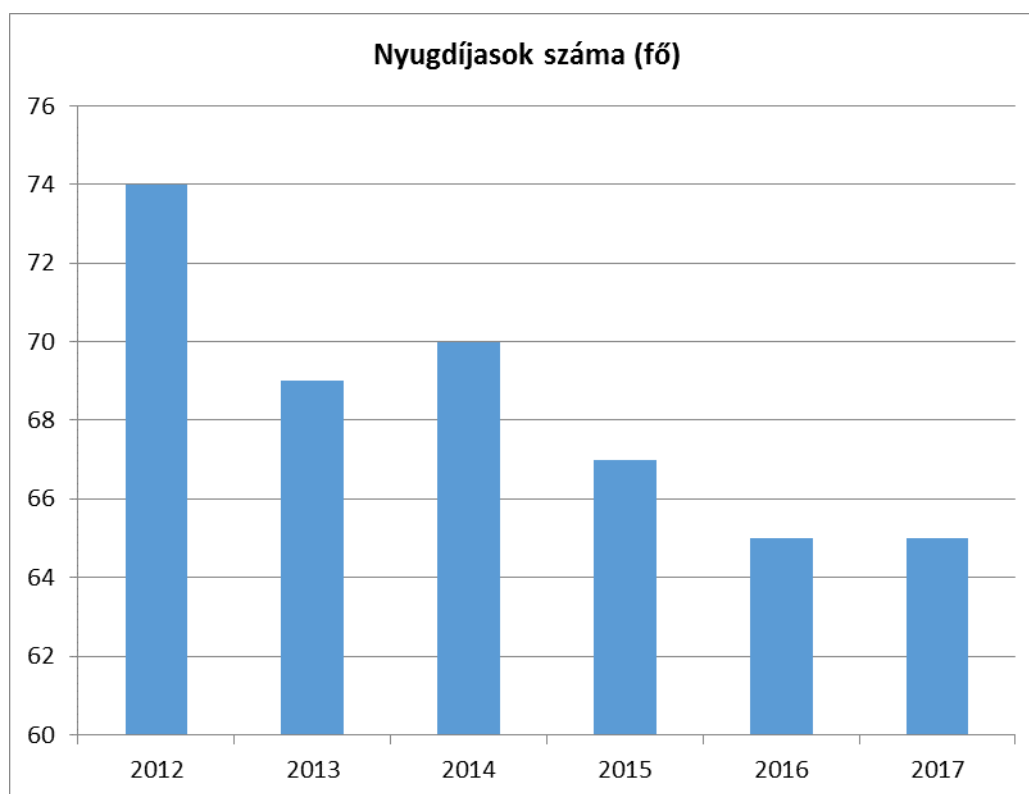
A településen a 65 év felettek aránya 2017. évben az összlakosság 22,5 %-a. A 65 év feletti lakosság száma 2012 és 2017 között nem változott, de az állandó lakosságszámon belül arányuk csökkent. Míg 2012. évben az állandó lakosság 25,3 %-a tartozott e korcsoportba, addig 2017. évben 22,5 %. Ahogyan az általános demográfiai adatoknál megjegyeztük a település elöregedésének csökkenése pozitív eredmény.

A nyugdíjasok száma folyamatosan csökken a településen, melynek oka a nyugdíjkorhatár kitolódása, valamint a nyugdíj szerű ellátásra való jogosultsági feltételek szigorodása. 2012. és 2017. év között az összes nyugdíjas száma 12,2 %-kal csökkent.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2012	32	42	74
2013	28	41	69
2014	29	41	70
2015	28	39	67
2016	27	38	65
2017	26	39	65

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az, hogy az idősök hogyan élik meg az évek múlását, az esetleges egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősökkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. A család fiatalabb tagjai gyakran kevés időt szánnak a velük való törődésre, gyakran távol élnek idősebb családtagjaiktól, illetve a megélhetési gondok miatt több mint 8 órát dolgoznak. A fentiek miatt megnőtt a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény.

A településen működő szociális szolgálat és a térségben működő szociális otthonok segítik az idősök problémáinak megoldásában.

Az idős emberek kikerülve a munka világából a társadalombiztosítás kereti között nyugdíjban vagy szociális ellátásban részesülnek. Az aktív korú lakosság körében egészségromlás miatt korábban rokkantsági nyugdíjban, ma már nyugdíjszerű ellátásban részesülnek.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

A nyugdíjkorhatár eléréseivel azonban nem szűnik meg az idős emberek munkavégzése, melyet mutat az is, hogy a regisztrált nyugdíjas önálló vállalkozások száma 2012-ben 17, míg 2017-ben 13 db volt. Ha ehhez hozzátesszük, hogy a regisztrált őstermelők között is jelen vannak a nyugdíjas korúak, akkor elmondható, hogy a nyugdíjas korosztály is részt vesz a település gazdasági életében.

Arról nincs kimutatás, hogy az őstermelők között ki nyugdíjas, és ki aktív korú.

Az idős korúak gondoskodása a társadalmi szolidaritáson alapul. Az államnak azokról is gondoskodnia kell, akik a nyugellátáshoz szükséges szolgálati idővel nem rendelkeznek, vagy olyan alacsony a nyugellátásuk, hogy az már a megélhetésüket veszélyeztetni.

Az idős korúak járadéka azon az idős személyeknek a részére biztosít ellátást, akik a nyugdíjkorhatáruk betöltése után a szükséges szolgálati idő (résznyugdíjhoz: legalább 15 év, teljes nyugdíjhoz: legalább 20 év) hiányában saját jogú nyugellátásra nem jogosultak és jövedelemmel egyáltalán nem vagy csak minimális mértékben rendelkeznek.

Az időskorúak járadékát a járási hivatal állapíthatja meg 2013. évtől.

Lullán az elmúl években senkinek nem került időskorúak járadéka megállapításra.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő)
2012	0
2013	0
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

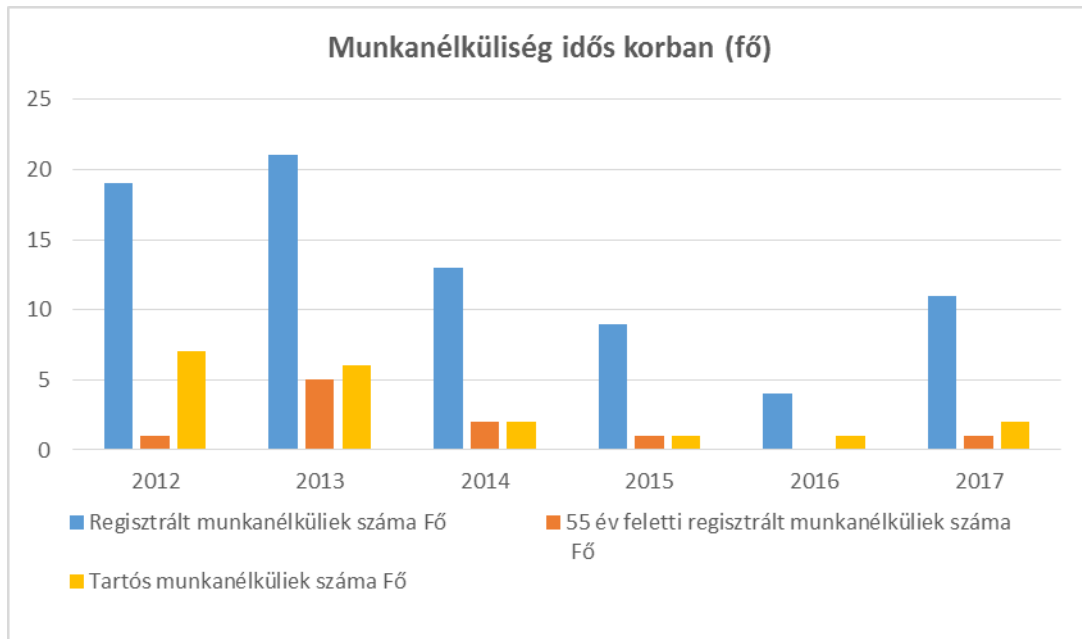
A kor előrehaladtával egyre nagyobb az esélye annak, hogy a munkavállalók kiszorulnak a munkaerő piacról. Minél közelebb kerül valaki a nyugdíjazáshoz annál nehezebben tud újra elhelyezkedni. Az országos trendtől eltérő képet mutat a települési adatsor, melyből inkább az következik, hogy csökken a nyugdíjhoz közelebb állók aránya a munkanélküliek között. Arról sajnos nincs adat, hogy a tartós munkanélküliek között ez a tendencia hogyan változik, de az látszik, hogy a tartós munkanélküliek száma jelentősen csökkent a településen, mely vélhetőleg az idősebb tartós álláskereső korosztály tekintetében is csökkenést hozott.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	19	1	5%	7	n.a	
2013	21	5	24%	6	n.a	
2014	13	2	15%	2	n.a	
2015	9	1	11%	1	n.a	
2016	4	0	0%	1	n.a	

2017	11	1	9%	2	n.a	
------	----	---	----	---	-----	--

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)
A nyugdíjasok foglalkoztatása a közintézményekben nem jellemző, tekintettel a községében történő nyugdíjasok foglalkoztatásának speciális jogszabályi korlátozásaira

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs információk hátrányos megkülönböztetésről e területen

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idős lakosság egészségügyi alapellátása biztosított a településen. Az egészségügyi ellátást a házi orvos, a fogorvosi ellátás valamint a hétközi és hétfégi ügyelet biztosítja. Az egészségügyi ellátás, valamint a szűrőprogramokon való részvétel helyi jellemzőit a 3.6 pontban részleteztük.

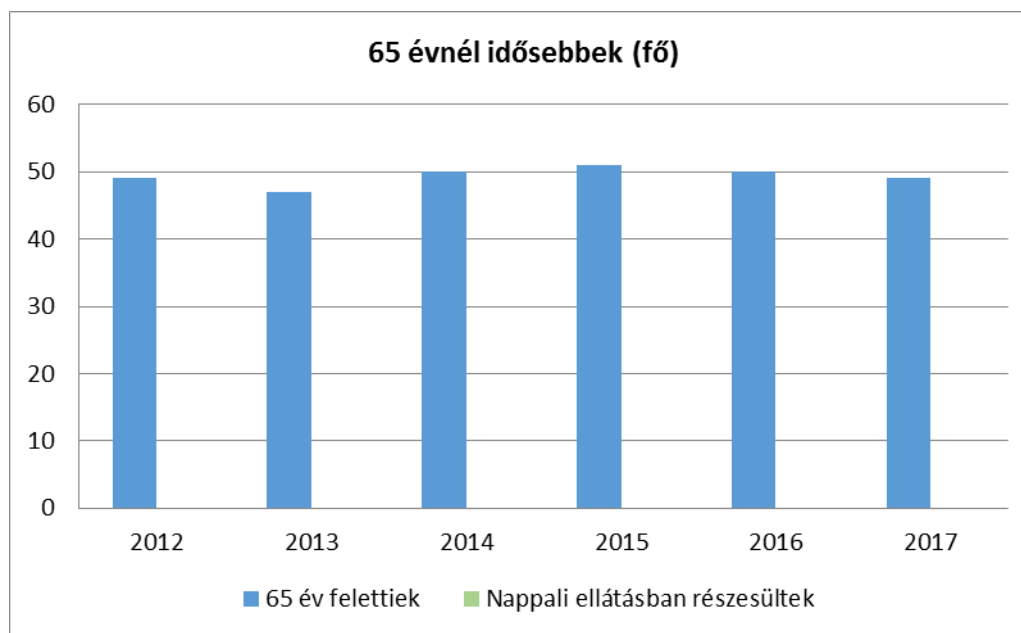
A települési önkormányzat a szociális alapszolgáltatások közül, melyek célja, hogy segítséget nyújtson a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben az önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában az étkeztetést, házi segítségnyújtást és családsegítést biztosítja. Az időskorúak nappali ellátása szintén biztosított a településen.

A településen a Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társulás által fenntartott Koppány- Völgyi Alapszolgáltatási Központon keresztül biztosított a szociális alapellátásokhoz (szociális étkeztetés házi segítségnyújtás, időskorúak nappali ellátása) való hozzájutást. Az idős emberek a családsegítést, az étkeztetést és házi segítségnyújtást helyben tudják igénybe venni, míg az idősek nappali ellátását a Tabon működő székhelyintézményben. Az időskorúak nappali ellátásában résztvevők statisztikai adatai a székhelyintézmény településének statisztikai adatszolgáltatásában jelenik meg, arról nincs külön kimutatás, hogy lullai lakosok igénybe veszik-e a szolgáltatást.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	Fő	Fő	%
2012	49	0	0,00%
2013	47	0	0,00%
2014	50	0	0,00%
2015	51	0	0,00%
2016	50	0	0,00%
2017	49	0	0,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen átmeneti és tartós bentlakást nyújtó szociális intézmény nem működik. A lullai idős emberek, ha már magukról önállóan gondoskodni nem tudnak, és az otthoni ellátásban sem a családtagok, sem a szociális szolgáltatók nem tudnak teljes körű segítséget nyújtani, akkor a térségben több, tartós bentlakást nyújtó szociális intézménybe kérhetik elhelyezésüket az idős emberek. A térségre jellemző elöregedés miatt azonban minden bentlakásos intézménybe hosszú a

várólista. A lakosság előregedésével a szociális ellátórendszer fejlesztése folyamatos feladatot ad a közszolgáltatóknak.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idős kor, és a nyugdíjba vonulás nem jelenti azt, hogy a közösségi élettől is el kell búcsúzni. A településen az idős embereknek több közösségi program áll rendelkezésre.

A településen az Önkormányzat fenntartásában működik a közösségi ház, ahová az idős embereket is várják programokkal.

Az Önkormányzat minden évben megtartja az idősek napját, ezzel is tisztelve a szépkorúak előtt.

A településen működő nyilvános könyvtár mozgó könyvtári szolgáltatás keretei között működik, ami az idős emberek számára is hasznos időtöltést kínál, ahol a számos könyvtári dokumentum közül választhatnak az olvasni vágyók. Nem csak az idős embereket, de a település valamennyi lakosát ellátja a helyi könyvtár.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány)	Muzeális intézmények száma	Közművelődési intézmények száma
2012	1	1 613	0	0
2013	1	1 666	0	0
2014	1	1 310	0	0
2015	1	1 310	0	0
2016	1	1 310	0	0
2017	1	1 310	0	0

Forrás: TEIR

Az idős emberek közösségi életüket nem a virtuális világban hanem személyesen élik meg, melynek leggyakrabban látogatott helyszíne a vallási felekezetnek megfelelő egyházi istentisztelet. A településen a római katolikus, a református és az evangélikus vallású emberek is megtalálják közösségüket, valamint a település 3 templomában és egy imaházában is gyakorolhatják vallásukat.

Az idős emberek általában fontosnak tartják a családi kapcsolatok ápolását, eltávozott szeretteik emlékének gondozását, mely során gyakran látogatják a temetőket. A településen található temető, melyek területe gondozott, bár a ravatalozó felújításra szorul és a szociális helyiségek hiányoznak a látogatók számára jelenleg.

c) idősök informatikai jártassága

Az időskorú lakosság informatikai jártasságára felmérés nem készült, erről nincs számszaki információnk.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A települési rendezvények szervezésében és a részvétel során is megmutathatják az idős emberek magukat, valamint az Önkormányzat minden év októberében megrendezi az Idősök Napját.

Az idős lakosság helytörténeti ismereteit a falusi élet szokásait a települési rendezvények programjaiba is beépítik a néphagyományok ápolása érdekében.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
magas az egyedül álló idős emberek száma	szociális és egészségügyi védőháló erősítése, szűrőprogramok szervezése
idős korban magasabb a megbetegedés, tartós egészségromlás kockázata	közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása
társas kapcsolatok lecsökkennek korlátozottak lesznek, családi kapcsolatok erodálódnak az elköltöző fiatal családtagok miatt	közösségi programok szervezése, generációk közti kapcsolat erősítése, családi értékek megőrzése, családi kapcsolatok erősítésének támogatása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Európa lakosságának 10–15%-a minősül fogyatékosnak vagy nevezi magát annak (European Disability Forum 2002). Ezzel a fogyatékos emberek Európában, az egyik legnagyobb kisebbséget és – az idős emberek után – az állami szolgáltatások egyik legnagyobb fogyasztói csoportját alkotják.

Magyarországon a 2001-es népszámlálás adatai szerint fogyatékkal, testi, értelmi vagy olyan érzékszervi hátránnyal, amely véglegesen, egész további életén át gátolja a megszokott, hagyományosan elvárható életvitel szabad gyakorlását 577.006 fő élt, ami a népesség 5,7 %-a volt.

Míg a mozgássérültek, a nagyothallók és a vakok többségének fogyatékosága baleset során szerzett, vagy valamilyen betegség szövődménye, a többiek – különösen az értelmi fogyatékosok és a siketek – között magasabb a születésük óta testi vagy szellemi hátránnyal élők aránya. A népszámlálási adatok elemzése alapján megállapítható, hogy a fogyatékkal élők iskolai végzettsége átlag alatti, 29 %-uknak még a nyolc évfolyamot sem sikerült elvégeznie. A társadalmi

hátrányok csökkentése érdekében ugyan egyre több köznevelési intézményben vezetik be az integrált oktatást, de nem fedi le a teljes köznevelési intézményi hálózatot, így nem jut minden fogyatékos gyermek számára megfelelő szintű oktatáshoz. A fogyatékosok a szakképzés valamint a befogadó munkahelyek hiánya miatt a munkaerő piacon inkább inaktív keresőkként vannak jelen, így bevételi forrásaik főként az állami szociális ellátó rendszerből származnak. A rendszerváltást követően a szociális ellátó rendszer kibővült, mind a pénzügyi támogatások, mind a szociális szolgáltatások terén, lehetőséget biztosítva arra, hogy a szociálisan rászorultak életminőségét javítsák.¹¹

A 2011. évi népszámlálás adatai alapján az országban 490.578 fő él valamilyen fogyatékossgal saját bevallása szerint, mely, a teljes népesség 4,9 százaléka azonosította magát fogyatékossgal élőként. Tartósan betegnek ennél jóval többen tartják magukat: összesen 1 648 413 fő válaszolt igennel erre a kérdésre.¹²

A teljes népesség és a fogyatékossgal élők korstruktúrája szignifikánsan eltér egymástól: a fogyatékossgal élők körében jóval alacsonyabb a gyermekek aránya, miközben az idősebb korosztály jelentősen magasabb arányban képviselteti magát. Míg a fogyatékossgal élők több mint fele 60 éves vagy idősebb, addig e korosztály teljes népességen belüli aránya 24 %.

A férfiak és nők aránya megegyezik a fogyatékossgal élők és a teljes népesség körében: mindkét csoportban ugyanolyan arányú nőtöbblet mutatkozik (férfiak 47, nők 53 %).

A fogyatékossgal élő férfiak ötöde, a nők valamivel kisebb aránya születésétől fogva fogyatékos. Az idősebbek körében megfordul ez az arány: a fogyatékossgal élő nők – a hosszabb élettartam miatt is – negyede 60 éves kora után vált fogyatékossgal, míg a férfiaknak csupán 15 százalékára jellemző ez. A fogyatékossgal élő idős személyek körében –hasonlóan a népesség egészében megfigyelthez – erős nőtöbblet mutatkozik.

A két népszámlálás között nem változott, hogy a legtöbb fogyatékossgal élő valamilyen mozgásszervi fogyatékossgal szenved, majd ezt követi az érzékszervi fogyatékossgal aránya, és legkisebb arányt az értelmi fogyatékosok képviselik.

A 2011. évi népszámlálás során kérdésként került felvételre, hogy „Miben akadályozza Önt fogyatékossgal?” A kérdésre a fogyatékossgal élők 72,6 % (356 ezer személy) nevezett meg legalább egy akadályozó tényezőt. 8,4 % azt közölte, hogy a megnevezett akadályozó tényezők egyike sem nehezíti életét, és 19 % nem kívánt erre a kérdésre válaszolni.

Az akadályozó tényezőt megnevezők leginkább a mindennapi életben (42,82 %) és a közlekedésben (39,86 %) érzik hátráltatva magukat, de viszonylag magas volt azon válaszadók aránya is, akik a tanulásban, munkavállalásban (20,6 %) érzik magukat akadályozva. Ezzel szemben a válaszadók viszonylag kis része, mindössze 6 % érzi úgy, hogy fogyatékossgal a családi életben akadályozza.

A statisztikai adatok tükrében egyértelműen megállapítható, hogy a fogyatékos emberek jelentős társadalmi hátrányokkal küzdenek, melyek csökkentése folyamatos feladat elé állítja a közszolgálatokat.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

¹¹ Statisztikai Tükör 2007, I. évf. 17. 1-2 o.

¹² 2011. évi népszámlálás 17. A fogyatékossgal élők helyzete és szociális ellátásuk, KSH kiadvány 2015.

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok települési szinten, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. Kivételt képeznek ez alól a tanköteles korú fogyatékkal élő gyermekek, hiszen a sajátos nevelési igényű gyermekekről pontos adataink vannak, ők integrált oktatásban vesznek részt. A szociális ellátások igénybevevői között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is.

A településen fogyatékosággal élő személyekről az Önkormányzat és annak szervei külön nyilvántartást nem vezet, mivel az egészségi állapot különleges személyes adatnak minősül.

A járásközpontban működő óvodák és általános iskolák sajátos nevelési igényű és a fogyatékos gyermekek nevelését, oktatását is vállalják integrált nevelés formájában.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Védett munkahely, valamint megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztató munkahely nincs a településen. Megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztató munkahely legközelebb Tabon található.

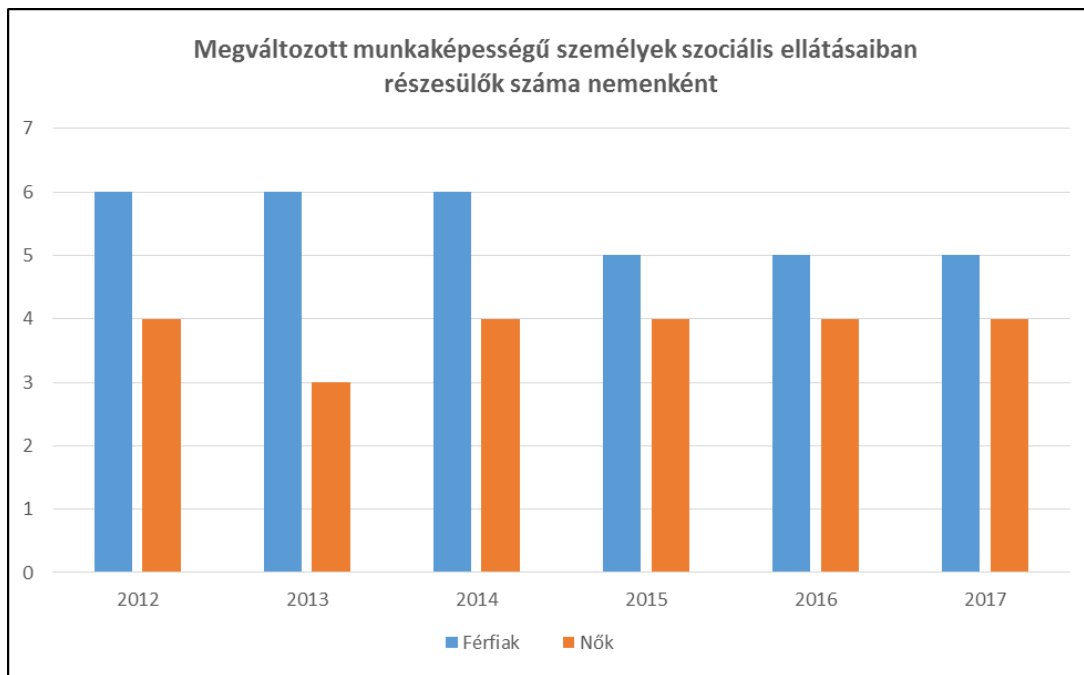
Azok a megváltozott munkaképességű személyek, akik foglalkoztatásban nem vesznek részt szociális ellátásra jogosultak.

Az ellátásban részesülők száma az elmúlt években jelentősen nem változott.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők	Összesen
2012	6	4	10
2013	6	3	9
2014	6	4	10
2015	5	4	9
2016	5	4	9
2017	5	4	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs adat hátrányos megkülönböztetésre vonatkozóan.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Az Önkormányzat nem tart fenn kifejezetten fogyatékkal élőknek szolgáltatást nyújtó szociális intézményt, azonban a szociális étkeztetésben, házi segítségnyújtásban szociálisan rászorulóknak minősül a fogyatékkal élő személy. A szociális étkeztetést, házi segítségnyújtást a településen a Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társuláson keresztül biztosítjuk, míg a családsegítés és gyermekjóléti ellátás területén a fogyatékkal élő klienseket a Tabi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ látja el.

A Mozgáskorlátozottak Somogy Megyei Egyesülete Tabi telephelyén a fogyatékkal élők számára 2017. év végén új szolgáltatásként elindította a támogató szolgáltatást, ahol személyi segítséget és személyi szállítást is igénybe vehetnek az arra rászorulóknak. A szolgáltatás működési területe Lullára is kiterjed.

A fogyatékos személyek által is igénybe vehető szolgáltatásokat az alábbi táblázat foglalja össze:

7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások

	Állami/Önkormányzati							Egyházi					Civil							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
étkeztetés	I	I	I	I	I	I	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
házi segítségnyújtás	I	I	I	I	I	I	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
családsegítés	I	I	I	I	I	I	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
közösségi ellátás szenvedélybetegek részére	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
támogató szolgáltatás	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	I
nappali ellátás	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N

Forrás: helyi adatgyűjtés

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A pénzügyi ellátások között megkülönböztetünk olyan támogatási formát, ahol kifejezetten a fogyatékosága miatt kapja az ellátott a támogatást, és olyan támogatási formákat, ahol a fogyatékosága miatt magasabb összegű ellátásra jogosult az arra rászorult, vagy annak családja. Az első csoportba tartozik a fogyatékosági támogatás, ápolási díj, a vakok személyi járadéka, vagy a súlyosan mozgáskorlátozott személyek közlekedési támogatása. A második csoportba tartozik a családi pótlék, az aktív korúak ellátása vagy a lakásfenntartási támogatás.

Természetben ellátásként lehet megemlíteni a közgyógyellátást. A fogyatékosági támogatást és a vakok személyi járadékát a Magyar Államkincstár folyósítja.

A települési önkormányzat által nyújtott támogatásokra vonatkozó adatokat az ápolási díjra vonatkozóan a 3.6.3. számú táblázat, míg a lakásfenntartási támogatásra jogosultak adatait a 3.4.2. táblázat tartalmazza. Az adattáblák azonban nem mutatják a fogyatékkal élő és nem fogyatékkal élő jogosultak közti arányokat, mivel nem jogosult az önkormányzat a szociális nyilvántartásaiban az ellátott fogyatékoságára vonatkozóan adatot nyilvántartani, így nem állnak rendelkezésre információk.

Az előző pontban részletezett közszolgáltatásokon túl a Lulla Község Önkormányzata a szociális ellátásokon belül a települési támogatások körében a gyógyszerköltséghez történő hozzájárulás is segíti a fogyatékkal élőket.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)- (2))

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7. §)

A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést a középületek akadálymentesítése szolgálja.

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés

		Igen/nem								
		Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
egészségügyi intézmények	alapellátás	N	N	N	I	N	N	N	N	N
közösségi terek		N	N	N	N	N	N	N	N	N
önkormányzati, közigazgatási intézmény		N	N	N	I	N	N	N	N	N

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei

Az Önkormányzat folyamatosan törekszik arra, hogy közintézményeinek felújítása során az akadálymentesítésre vonatkozó jogszabályi előírásokat érvényre juttassa.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Az Önkormányzat és intézménye törekednek arra, hogy a fogyatékkal élő embereket is bevonják a település életébe.

A lakóépületek akadálymentesítésére programot nem szervezett az Önkormányzat, információ nincs arra vonatkozóan, hogy akadálymentesített lenne.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Az Önkormányzat és a fenntartásában működő közintézménye egyben munkahelyek is, melyek akadálymentesítéséről a fentiekben leírást adtunk. A közszférán kívüli munkahelyek akadálymentesítéséről nem áll rendelkezésre adat az Önkormányzat számára.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A helyközi közlekedésben a közszolgáltatónak kell biztosítani az akadálymentesített közlekedési eszközöket, és jelezni, hogy mely járat akadálymentesített. A településre külön akadálymentesített járat nem közlekedik.

A közterületek akadálymentesítésére az önkormányzat kezelésében levő járdák felújításánál külön figyelmet fordít.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A fogyatékkal élők nappali ellátásáról, valamint a támogató szolgáltatásról működését a 7.1. pontban részleteztük.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az Önkormányzat a fogyatékosokra tekintettel külön hátránykompenzáló juttatást nem nyújt, de természetesen a fogyatékkal élőknek is jár valamennyi szociális támogatás. Az Önkormányzat lehetőségeihez mérten megváltozott munkaképességű személy foglalkoztatását is biztosítja.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
középületek akadálymentesítése nem teljes körű	középületek akadálymentesítése, közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása
közterületek akadálymentesítése nem teljes körű	járdák, utak, közterületek felújításánál az akadálymentesítési szempontok figyelembevétele

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Lulla Baráti Kör Közhasznú Egyesület

8660 Lulla, Kossuth Lajos utca 43

elnök Förhécz Józsefné

Az egyesület összefogja a lullai, a Lulláról elszármazott, Lullán ingatlan tulajdonnal rendelkező és a lullai kötődésű személyeket közös célok megvalósítása érdekében, képviselve a település érdekeit, a különböző gazdasági, kulturális, társadalmi szervezeteknél. Az egyesület fő céljai: a./ Lulla község fejlesztése, szépítése. b./ Közösségi rendezvények szervezése. c./ Civil kezdeményezések felkarolása. d./ Lulla község jó hírének öregbítése. e./ kulturális örökség megóvása, kulturális tevékenység.

"Lulla Községért" Közalapítvány

8660 Lulla, Kossuth Lajos utca 43.

elnök Keller Pálné

Településfejlesztés, infrastruktúra javítása, környezetkultúra, településesztétika fejlesztése, a község művelődés-, oktatás- és egészségügyének támogatása, községi rendezvények szervezése és támogatása.

A helyi civil szervezetekkel az Önkormányzat jó kapcsolatot ápol, költségvetési forrásaihoz mértén támogatja a helyi kisközösségeket. A civil szervezetek részt vesznek a település közösségi életében a programok szervezésében és lebonyolításában.

A településen a római katolikus, a református és az evangélikus vallású emberek is megtalálják közösségüket, valamint a település két imateremben is gyakorolhatják vallásukat. A települési rendezvényekre, főként a vallási kötődésű programokhoz – húsvét, advent idején- az egyházi felekezetek is bevonásra kerülnek.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Lulla Község Önkormányzat tagja a Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társulásnak. A térségi települések közül a legszorosabb kapcsolatot a járásközpontként is funkcionáló Tab Város Önkormányzatával tart fenn. Közös feladatellátásokat a 2.2 pont részletezi. Az önkormányzati társulások és együttműködések részletes szabályait feladat-ellátási szerződések, vagy társulási megállapodások rögzítik.

Lulla település tagja a Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesületnek, mely az Európai Unió vidékfejlesztési politikájának részeként létrejött LEADER program megvalósításában működik közre. A LEADER program keretében a települési önkormányzat, a helyi civil szektor és vállalkozói szektor tagjai a település lakosságának életminőségének javítását szolgáló fejlesztési támogatásokhoz is hozzájuthat.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nemzetiségi önkormányzat nem működik a településen.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen működő civil, egyházi és sportszervezetek aktívan közreműködnek a település közösségi életében vagy a települési rendezvényeken. Lulla Községi Önkormányzat forrásaihoz mértén támogatja a helyi közösségek munkáját, melynek részletes szabályait az az államháztartáson kívüli forrás átadásáról-átvételéről szóló Lulla Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014. (VII.10.) önkormányzati rendelete határozza meg.

A helyi kis közösségek programjaikkal, az önkormányzattal történő együttműködésük során hozzájárulnak az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a hátrányos helyzetű célcsoportok (mélyszegénységben élők, roma lakosok, nők, gyermekek, idősek, fogyatékkal élők) életminőségének javításában a közösséghez tartozás tudatának erősítésében. A helyi kisközösségek munkája egyben szolgálja a népességmegtartást, a közösségi szemlélet erősítést, végső soron a lakosság életminőségének javítását.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A településen működő kevés számú vállalkozói szektor tag is a helyi közösség része bár kevésbé vesznek részt a települési programok megvalósításában, mellyel támogathatnák a települési célkitűzések megvalósulását.

A vállalkozói szektor tagjai saját tevékenységük során figyelnek az esélyegyenlőségi elvek betartására.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyi esélyegyenlőségi programjának elkészítésében a koordinátori szerepet az önkormányzati hivatal jegyzője látja el, aki felelős

- a) adatszolgáltatókkal kapcsolattartásáért
- b) az adatok valódiságtartamának ellenőrzéséért
- c) az helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséért

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen feladatot ellátó szociális, gyermekjóléti, köznevelési szakemberek, valamint az önkormányzati hivatal munkatársai. Részvételük az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált.

Az elkészült HEP-et véleményezték a településen működő közintézmények, valamint az adatszolgáltató állami fenntartású szervezetek, és javaslatokat fogalmazhatott meg a Képviselő-testület felé annak elfogadása előtt.

A HEP tervezetet, mivel a települési önkormányzat saját honlappal nem rendelkezik, a Tabi Közös Önkormányzati Hivatal székhelytelepülésének hivatalos honlapján társadalmi véleményezésre bocsátottuk, a társadalmi véleményezés lehetőségéről hirdetményben hívtuk fel a lakosság figyelmét.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az elfogadott dokumentum a lakosság széles köre számára hozzáférhető lesz, eljuttatjuk majd minden helyi közszolgáltatót nyújtóknak, illetve papír alapon vagy elektronikus formában eljuttatjuk az azt igénylő lakosoknak. Mindezek alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket a helyiek megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	alacsony a helyi foglalkoztatási szint, önfoglalkoztatás alacsony szintje,	foglalkoztatási mutatók javítása, közfoglalkoztatási és foglalkoztatási programok szervezése új foglalkoztatási lehetőségek kialakítása
	lakhatási nehézségek, rendezetlen lakókörnyezet, közművesztettség hiányosságai	közműrendszer fejlesztése, közutak fejlesztése
	alacsony részvétel a szűrőprogramokban, egészségkárosodás nagyobb kockázata	szűrőprogramok szervezése, egészséges életmódra nevelés
	közösségi életből a társadalmi kirekesztődés nagyobb esélye az alacsony jövedelem miatt	közösségi terek kialakítása, közösségi programokba való bevonás, települési értékek megismertetése elfogadtatása
Gyermekek	mozgásszegény életmód, társas kapcsolatok hiánya, bezárkózó fiatalok	szabadidő hasznos eltöltésére programszervezés - sport és közösségi programokon keresztül
Nők	Személyes közösségi kapcsolatok csökkenése, család munka közötti egyensúly megteremtésének nehézsége	közösségi kapcsolatok erősítése, elmagányosodás, elzárkózás megakadályozása, családi értékek megőrzése, közösségi programok szervezése
	A GYES, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát, a gyermekek felügyeletének hiányában sok esetben nem megoldható.	Gyermekek napközbeni ellátását nyújtó közszolgáltatások biztosítása lakossági igény esetén helyi foglalkoztatási lehetőségek bővítése

Idősek	magas az egyedül álló idős emberek száma	szociális és egészségügyi védőháló erősítése, szűrőprogramok szervezése, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása
	idős korban magasabb a megbetegedés, tartós egészségromlás kockázata	
	társas kapcsolatok lecsökkennek korlátozottak lesznek, családi kapcsolatok erodálódnak az elköltöző fiatal családtagok miatt	közösségi programok szervezése, generációk közti kapcsolat erősítése, családi értékek megőrzése, családi kapcsolatok erősítésének támogatása
Fogyatékkal élők	középületek akadálymentesítése nem teljes körű	középületek akadálymentesítése, közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása
	közterületek akadálymentesítése nem teljes körű	járdák, utak, közterületek felújításánál az akadálymentesítési szempontok figyelembevétele

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Turisztika fellendítése	Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testülete, pályázat előkészítésében és beruházás megvalósításában Tabi Közös Önkormányzati Hivatal illetékes munkatársai Felelős: polgármester
	Szűrővizsgálatok szervezése	Programok pénzügyi forrásainak jóváhagyása Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testülete, Pályázat előkészítésében Tabi Közös Önkormányzati Hivatal illetékes munkatársai Szűrőprogramok népszerűsítésében, lakossági tájékoztatásban az egészségügyi szakemberek és szociális szakemberek, önkormányzati dolgozók Képviselő-testülete Felelős: polgármester
Gyermekek		
Idősek	Szűrővizsgálatok szervezése	Programok pénzügyi forrásainak jóváhagyása Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testülete

		Pályázat előkészítésében Tabi Közös Önkormányzati Hivatal illetékes munkatársai Szűrőprogramok népszerűsítésében, lakossági tájékoztatásban az egészségügyi szakemberek és szociális szakemberek, önkormányzati dolgozók Felelős: polgármester
	Települési temető felújítása	Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testülete, pályázat előkészítésében és beruházás megvalósításában Tabi Közös Önkormányzati Hivatal illetékes munkatársai. Együttműködő partnerek lehetnek a helyi egyházi szervezetek Felelős: polgármester
Nők	Turisztika fellendítése	Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testülete, pályázat előkészítésében és beruházás megvalósításában Tabi Közös Önkormányzati Hivatal illetékes munkatársai Felelős: polgármester
Fogyatékkal élők	Akadálymentes közlekedés biztosítása	Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testülete, pályázat előkészítésében és beruházás megvalósításában Tabi Közös Önkormányzati Hivatal illetékes munkatársai Felelős: polgármester
Valamennyi célcsoportot érintő beavatkozási terület	Aktív sportélet támogatása, egészséges életmódra nevelés	Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testülete, pályázat előkészítésében és beruházás megvalósításában Tabi Közös Önkormányzati Hivatal illetékes munkatársai Sportprogramok szervezésében, lakosság aktivizálásában, programok népszerűsítésében és lebonyolításában az Önkormányzat dolgozói, a helyi civil szervezetek, egészségügyi és szociális szakemberek Felelős: polgármester
	Közösségi élet támogatása, közösségi színtér kialakítása	Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testülete, pályázat előkészítésében és beruházás megvalósításában Tabi Közös Önkormányzati Hivatal illetékes munkatársai Közösségi programok szervezésében, lakosság aktivizálásában, programok népszerűsítésében és lebonyolításában az Önkormányzat dolgozói, szociális és közművelődési

		szakemberek, a helyi civil és egyházi szervezetek Felelős: polgármester
--	--	--

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák társadalmi integrációja nem ütközik akadályokba. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők a mélyszegénységben élők munkához való hozzáféréseinek esélyei javuljanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek a gyermekek egészséges testi, lelki, értelmi, érzelmi fejlődésének elősegítését, hogy nyugodt, gondoskodó családban nőhessenek fel.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek igényeire, számítunk tudásukra, segítjük őket abban, hogy méltósággal, szeretetben élhessenek.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esélyeinek javítását a munka világában történő szerepvállalásukban, támogatjuk a család és munka összeegyeztetését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szükségleteinek és speciális problémáinak feltárására, keressük az életminőségük javítását célzó lehetőségeket

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Turisztika fellendítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	alacsony a helyi foglalkoztatási szint, önfoglalkoztatás alacsony szintje, A GYES, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát Kevés a helyi vállalkozások (2017-ban 50 db) , önfoglalkoztatók száma (2017-ben 6 fő)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	foglalkoztatási mutatók javítása, közfoglalkoztatási és foglalkoztatási programok szervezése új foglalkoztatási lehetőségek kialakítása helyi foglalkoztatási lehetőségek bővítése
Célcsoport	I. Romák és/vagy mélyszegénységben élők esélyegyenlősége III. Nők esélyegyenlősége
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tematikus park kialakítása. A Balatoni térséghez kapcsolódva, a járást felölelő turisztikai információs pont kialakítása, Tevékenység megvalósításának lépései: ingatlan beszerzés

	pályázati források felkutatása tervezési munkálatok beszerzési eljárás kivitelezési munkálatok
Résztevők és felelős	Polgármester
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31-ig
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	foglalkoztatottak száma adatforrás: (köz) foglalkoztatási szerződések száma A fenntarthatóság folyamatosan biztosítható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati források csökkenése
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás és önerő

Intézkedés címe:	Szűrővizsgálatok szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Mélyszegénységben élőknel alacsony részvétel a szűrőprogramokban, egészségkárosodás nagyobb kockázata magas az időskorúak száma, idős korban magasabb a megbetegedés, tartós egészségromlás kockázata Az időskorúak (60 év feletti) 2017-ban az állandó lakosság 1/3-a.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Szociális és egészségügyi védőháló erősítése, Rejtett egészségügyi problémák feltárása, egészségfejlesztés Közszolgáltatásokhoz való hozzáférés széles körű biztosítása,
Célcsoport	I. Romák és/vagy mélyszegénységben élők esélyegyenlősége IV. Idősek esélyegyenlősége
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba	Szűrővizsgálatok népszerűsítése, a szűrések szervezése, a részvétel támogatása Tevékenység megvalósításának lépései:

szedve	szűrővizsgálati időpontok egyeztetése az egészségügyi szolgáltatókkal lakossági tájékoztatás szűrővizsgálatokra a lakosság utazásának megszervezése, vagy anyagi támogatás megítélése
Résztevők és felelős	polgármester
Partnerek	egészségügyi és szociális szakdolgozók
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31-ig, évente rendszeresen
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	szűrővizsgálaton résztvevők száma adatforrás: statisztika Fenntarthatóság folyamatosan biztosított
Kockázatok és csökkentésük eszközei	lakossági passzivitás, mely feloldása a folyamatos tájékoztatással segíthető
Szükséges erőforrások	pályázati forrás és önerő

Intézkedés címe:	Települési temető felújítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	közszolgáltatásokhoz való hozzáférés korlátozott, családi kapcsolatok erodálódása, magas az idős korúak száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Idős korúak lelki egészségének támogatása, családi értékek megőrzése, közszolgáltatások minőségének javítása
Célcsoport	IV. Idősek esélyegyenlősége
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A települési temető ravatalozójának felújítása (tetőszerkezet javítása vagy cseréje, nyílászárók cseréje, burkolat cseréje, festés, akadálymentesítés, szociális blokk kialakítása) Tevékenység megvalósításának lépései:

	pályázati források felkutatása tervezési munkálatok, beszerzési eljárás lefolytatása kivitelezési munkálatok
Résztevők és felelős	polgármester
Partnerek	helyi egyházi szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2022. december 31
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	felújított épületek száma adatforrás: műszaki átadás jegyzőkönyve Fenntarthatóság gondos használattal folyamatosan évekig biztosított
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pályázati forrás hiánya
Szükséges erőforrások	pályázati forrás és önerő

Intézkedés címe:	Akadálymentes közlekedés biztosítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	közterületek, utak, járdák akadálymentesítése nem teljes körű Nincs akadálymentesített járda, vagy közterület, időskorúak mozgásszervi problémák miatt közlekedésben akadályozottak
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	akadálymentes közlekedés biztosítása
Célcsoport	VI. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Járdák, utak, közterületek felújításánál az akadálymentesítési szempontok figyelembevételével, valamint Jabapusztán járda és útfelújítás Tevékenység megvalósításának lépései: pályázati források felkutatása

	tervezési munkálatok, egyeztetés rehabilitációs szakmérnökkel beszerzési eljárás lefolytatása kivitelezési munkálatok
Résztevők és felelős	polgármester
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	elkészült utak, járdák folyóméterben adatforrás: műszaki átadás jegyzőkönyve Fenntarthatóság gondos használatlalt folyamatosan évekig biztosított
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pályázati források csökkenése
Szükséges erőforrások	pályázati forrás és önerő, közfoglalkoztatás

Intézkedés címe:	Aktív sportélet támogatása, egészséges életmódra nevelés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fiatal generációnál megfigyelhető a személyes társas kapcsolatok hiánya. Magas az időskorúak száma, idős korban magasabb a megbetegedés, tartós egészségromlás kockázata A közösségi életből a társadalmi kirekesztődés nagyobb esélye az alacsony jövedelem miatt. Középületek akadálymentesítése nem teljes körű
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A mélyszegénységben élőknek, nőknek, időseknek közösségi programokba való bevonása, A gyermekek szabadidő hasznos eltöltésére programszervezés - sport és közösségi programokon keresztül Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása, Közösségi terek kialakítása és középületek akadálymentesítése, Összességében a lakosság életminőségének javítása
Célcsoport	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége II. A gyermekek esélyegyenlősége III. A nők esélyegyenlősége

	IV. Idősek esélyegyenlősége V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Sportpálya és sportöltöző felújítása (sportpálya körbekerítése, sportöltöző teljes körű felújítása, akadálymentesítése) szabadtéri sportoláshoz szükséges sporteszközök, mobil színpad, hangosító eszközök beszerzése, sportprogramok és közösségi programok szervezése Tevékenység megvalósításának lépései: pályázati források felkutatása tervezési munkálatok, beszerzési eljárás lefolytatása kivitelezési munkálatok és eszközbeszerzés lebonyolítása
Résztevők és felelős	polgármester
Partnerek	helyi civil szervezetek, szociális és egészségügyi szakemberek
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31. a sportpálya felújítására 2023. december 31. a programok szervezése évente programterv alapján
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	felújított ingatlanok száma és programokon résztvevők száma adatforrás: műszaki átadás jegyzőkönyve, valamint a programoknál a statisztika Fenntarthatóság folyamatosan biztosított
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pályázati források csökkenése, a programok esetében a lakosság passzivitása, melynek kockázata személyes megszólítással és folyamatos tájékoztatással csökkenthető
Szükséges erőforrások	pályázati forrás és önerő

Intézkedés címe:	Közösségi élet támogatása, közösségi színtér kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A közösségi életből a társadalmi kirekesztődés nagyobb esélye az alacsony jövedelem miatt. Az idős embereknél a társas kapcsolatok lecsökkennek, korlátozottak lesznek A fiatal generációnál megfigyelhető a személyes társas kapcsolatok hiánya. A fiatalok kevésbé ismerik településük hagyományait.

Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A helyi lakosság kötődésének erősítése, generációk közötti kapcsolatok elősegítése, a lakosság életminőségének javítása, népi hagyományok ápolása
Célcsoport	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége II. A gyermekek esélyegyenlősége III. A nők esélyegyenlősége IV. Idősek esélyegyenlősége V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége Idősek esélyegyenlősége
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Közösségi Ház teljes körű felújítása: Régi Iskola épületének felújítása, mely egyben helyet ad a hely történi gyűjteménynek is, (tetőszerkezet cseréje, külső homlokzat felújítása, nyílászáró csere, burkolatok cseréje, festés, szociális blokkok felújítása, az épület akadálymentesítése, udvar felújítása) A településen élő kisközösségek aktív közösségi munkájának szinterek biztosítása, valamint közösségi programok szervezése a településen élő valamennyi társadalmi csoport bevonásával, melynek fókuszában a helyi és családi értékek bemutatása és megőrzése, valamint az aktív közösségi élet biztosítása áll. Közösségi Ház felújítása Tevékenység megvalósításának lépései: pályázati források felkutatása tervezési munkálatok, beszerzési eljárás lefolytatása kivitelezési munkálatok és eszközbeszerzés lebonyolítása Közösségi programok tevékenység megvalósításának lépései: pályázati források felkutatása, önerő biztosítása kisközösségek aktivizálása programtervek kidolgozása és megvalósítása
Résztevők és felelős	polgármester
Partnerek	helyi egyházi és civil szervezetek, önkormányzati dolgozók, szociális és közművelődési szakemberek
Határidő(k) pontokba szedve	közösségi ház felújításra 2023. december 31. évente programterv alapján közösségi programokra 2023. december 31. évente programterv alapján
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása	programokon résztvevők száma adatforrás: statisztika Fenntarthatóság folyamatosan biztosított

(rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pályázati források csökkenése, valamint a lakosság passzivitása, mely folyamatos tájékoztatással a személyes megszólítással segíthető
Szükséges erőforrások	pályázati forrás és önerő

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
0. Település szintű probléma, minden esélyegyenlőségi célcsoport										
1	Aktív sportélet támogatása, egészséges életmódra nevelés	A fiatal generációnál személyes társas kapcsolatok hiánya. Magas az időskorúak száma, A közösségi életből a társadalmi kirekesztődés nagyobb esélye az alacsony jövedelem miatt. Középületek akadálymentesítése nem teljes körű	A gyermekek szabadidő hasznos eltöltésére programszervezés - sport programokon keresztül Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása, Közösségi terek kialakítása és középületek akadálymentesítése, a lakosság életminőségének javítása	gazdasági program	Sportpálya és sportöltöző felújítása (sportpálya körbekerítése, sportöltöző teljes körű felújítása, akadálymentesítése) szabadtéri sportoláshoz szükséges sporteszközök, mobil színpad, hangosító eszközök beszerzése, sportprogramok és közösségi programok szervezése	polgármester	2023.12.31.	felújított ingatlanok száma és programokon résztvevők száma	pályázati forrás, önerő	Folyamatosan gondos használat

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltart esélygyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
2	Közösségi élet támogatása, közösségi szintér kialakítása	A közösségi életből a társadalmi kirekesztődés esélye nagyobb, az idős embereknél a társas kapcsolatok lecsökkennek, korlátozottak lesznek. A fiatal generációnál megfigyelhető a személyes társas kapcsolatok hiánya. A fiatalok kevésbé ismerik településük hagyományait.	A helyi lakosság települési kötődésének erősítése, generációk közötti kapcsolatok elősegítése, a lakosság életminőségének javítása, népi hagyományok ápolása	gazdasági program	Közösségi Ház teljes körű felújítása: Régi Iskola épületének felújítása, mely egyben helyet ad a hely történi gyűjteménynek is, (tetőszerkezet cseréje, külső homlokzat felújítása, nyílászáró cseréje, burkolatok cseréje, festés, szociális blokkok felújítása, az épület akadálymentesítése, udvar felújítása) Közösségi programok szervezése	polgármester	2023.12.31.	Felújított ingatlanok száma, programokon résztvevők száma	pályázati forrás, önerő,	folyamatosan biztosított

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltart esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Turisztika fellendítése	alacsony a helyi foglalkoztatási szint, ön foglalkoztatás alacsony szintje,	foglalkoztatási mutatók javítása, új foglalkoztatási lehetőségek kialakítása	gazdasági program	(Tematikus park kialakítása. A Balatoni térséghez kapcsolódva, a járást felölelő turisztikai információs pont kialakítása,	polgármester	2023.12.31.	foglalkoztatottak száma	Pályázati forrás, önerő	Fenntarthatóság a kiépítés után gondos használattal folyamatosan
2	Szűrővizsgálatok szervezése	Mélyszegénységben élőknel alacsony részvétel a szűrőprogramokban, egészségkárosodás nagyobb kockázata	Szociális és egészségügyi védőháló erősítése, Rejtett egészségügyi problémák feltárása,		Szűrővizsgálatok népszerűsítése, a szűrővizsgálatok szervezése, részvétel támogatása	polgármester	2023.12.31.	szűrővizsgálaton résztvevők száma	Pályázat, saját erő	folyamatosan
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1										
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Turisztika fellendítése	A GYES, GYES-ről való visszatérés munkaerő piacra	foglalkoztatási mutatók javítása, új foglalkoztatási	gazdasági program	(Tematikus park kialakítása. A Balatoni térséghez	polgármester	2023.12.31.	foglalkoztatottak száma	Pályázati forrás, önerő	Fenntarthatóság a kiépítés után gondos használattal

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltart esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát	lehetőségek kialakítása		kapcsolódva, a járást felölelő turisztikai információs pont kialakítása					folyamatosan
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Szűrővizsgálatok szervezése	Magas az időskorúak száma, idős korban magasabb a megbetegedés, tartós egészségromlás kockázata	Szociális és egészségügyi védőháló erősítése, Rejtett egészségügyi problémák feltárása,		Szűrővizsgálatok népszerűsítése, a szűrővizsgálatok szervezése, részvétel támogatása	polgármester	2023.12.31.	szűrővizsgálaton résztvevők száma	Pályázat, saját erő	folyamatosan
2	Települési temető felújítása	közszolgáltatásokhoz való hozzáférés korlátozott, családi kapcsolatok erodálódása, magas az idős korúak száma	Időskorúak lelki egészségének támogatása, családi értékek megőrzése, közszolgáltatások minőségének javítása		A települési temető ravatalozójának felújítása (tetőszerkezet javítása vagy cseréje, nyílászárók cseréje, burkolat cseréje, festés, akadálymentesítés, szociális blokk	polgármester	2022.12.31.	felújított épületek száma	pályázati forrás és önerő	gondos használattal folyamatosan évekig biztosított

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
					kialakítása)					
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadálymentes közlekedés biztosítása	közterületek, utak, járdák akadálymentesítése nem teljes körű	Az akadálymentes közlekedés megvalósítása	gazdasági program	Járdák, utak, közterületek felújításánál az akadálymentesítési szempontok figyelembevétele, valamint járdapusztán járda és útfelújítás	Polgármester	2023.12.31.	Elkészült utak, járdák folyóméterben	Pályázat, közfoglalkoztatás, önerő	gondos használattal folyamatosan évekig biztosított

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hozhat létre és működtethet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében, amennyiben szükséges HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre, tekintettel a település nagyságára és az együttműködő partnerekre tematikus munkacsoportok kialakítása nem indokolt.

Amennyiben HEP Fórum működése mellett döntenek az együttműködő partnerek, és annak létrehozását kezdeményezik az Önkormányzat felé:

- A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
- A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
- A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
- A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrizheti, és javaslatot készíthet a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, és a helyi hirdetőtáblák állnak rendelkezésre. Az eredményekre

felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Tabi Közös Önkormányzati Hivatal vezetője felel, és:

- Feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, az Önkormányzat 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. Amennyiben működik HEP Fórum, a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az Önkormányzat Képviselő-testületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Lulla Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ..... számú határozatával elfogadta.

Dátum: Lulla, 2019.

Kleiber Jenőné
Lulla község polgármestere

A Lulla Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum: Lulla, 2019.

Sternóczkyné Proksa Éva
Tabi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ
vezetője

Dátum: Lulla, 2019.

Soóky Krisztina
Somogy Megyei Kormányhivatal Tabi Járási
Hivatala
vezetője

Dátum: Lulla, 2019.

Csontos Ágnes
Koppány-Völgyi Alapszolgáltatási Központ
Vezetője

HEP elkészítési jegyzék¹³

NÉV ¹⁴	HEP részei ¹⁵										Aláírás ¹⁶
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Sternóczkyné Proksa Éva	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Soóky Krisztina	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Csontos Ágnes	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

¹³ Ez a jegyzék – mint a HEP mellélete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

¹⁴ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

¹⁵ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

¹⁶ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.